

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

VEJ nr 9273 af 14/06/2013 (Historisk)

Vejledning om folkeregistrering

Ministerium: Digitaliseringsministeriet

Journalnummer: Økonomi- og Indenrigsministeriet, j. nr. 2012-02017

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 9806 af 26/10/2023

Vejledning om folkeregistrering

Om vejledningen

Denne vejledning afløser fra den 1. juli 2013 den hidtidige folkeregistreringsvejledning, vejledning nr. 85 af 23. november 2006.

Vejledningen, som retter sig både mod borgerne og mod offentlige myndigheder, skal læses som et supplement til de retsregler, som fremgår af lov om Det Centrale Personregister (CPR-loven) jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 9. januar 2013, samt bekendtgørelse om folkeregistrering (folkeregistreringsbekendtgørelsen) nr. 1153 af 23. november 2006 med senere ændringer (bekendtgørelse nr. 76 af 12. januar 2011 og bekendtgørelse nr. 1274 af 4. december 2012).

Vejledningen er opbygget, så kapitlerne emnemæssigt følger CPR-lovens systematik, men der er ikke i vejledningen knyttet kommentarer til alle bestemmelser i CPR-loven. Der er også enkelte henvisninger til folkeregistreringsbekendtgørelsen og den internordiske overenskomst om folkeregistrering (Aftale af 1. november 2004 med Finland, Island, Norge og Sverige om folkeregistrering). Herudover er der fire bilag, som ikke knytter sig specifikt til bestemte regler i denne lovgivning, men som kan understøtte kommunerne i administrationen af CPR-lovgivningen. Der er således indsat bilag om registrering af hændelser i udlandet, om sondringen mellem offentlige myndigheder og private, om de forvaltningsretlige regler og sagsbehandling samt om kassation af folkeregistermateriale.

I vejledningen benyttes udtrykket »kommunen«. Det er kommunalbestyrelsen, som har kompetencen til at træffe afgørelser, og som har ansvaret for registreringen i CPR, men kompetencen og ansvaret vil som hovedregel være uddelegeret af kommunalbestyrelsen til den kommunale forvaltning, f.eks. et kommunalt folkeregister, borgerservice m.m.

Siden 2004 har den elektroniske kirkebog erstattet folkekirkens ministerialbøger. En stor del af dataene i den elektroniske kirkebog registreres alene i CPR og hentes således elektronisk i CPR, når der i forbindelse med den elektroniske kirkebog er behov herfor. Disse data benævnes i vejledningen som civilregistreringer, og udtrykket personregisterføreren anvendes i vejledningen om den myndighedsperson, der tilfører oplysningerne til CPR. Det bemærkes, at civilregistreringen i Sønderjylland først overgik til elektronisk registrering den 1. maj 2007.

Kapitel 1

Lovens formål og administration

Hovedformålet med loven er at sikre, at der tildeles alle, som bor i Danmark, og som opfylder kriterierne for at blive folkeregistreret efter lovens § 3, stk. 1, nr. 1, et personnummer med henblik på en sikker identifikation af disse. Endvidere er det et formål, at der i relation til personnummeret registreres grundlæggende personoplysninger, herunder bopælsadresse, om de pågældende, som kan videregives til offentlige myndigheder og private, der har en berettiget interesse heri.

CPR er dermed et centralt, landsdækkende grundregister. Denne funktion som et grundregister for de offentlige myndigheder indebærer, at oplysningerne i CPR ofte lægges uprøvet til grund i den daglige administration. Der er tillige på nogle områder tillagt oplysninger i CPR retsvirkninger i anden lovgivning. Det er derfor vigtigt at sikre, at de registrerede oplysninger er korrekte.

Økonomi- og Indenrigsministeriet administrerer CPR sammen med kommunerne. Ministeriet fastsætter nærmere regler for kommunernes medvirken ved vedligeholdelsen af CPR.

Ministeriets administration af CPR varetages af CPR-kontoret. Der henvises til CPR-kontorets hjemmeside www.cpr.dk.

Kapitel 2

Personnumre og andre oplysninger i CPR

2.1. Personnummer

2.1.1. Opbygning af personnummeret

Personnummeret har siden indførelsen i 1968 bestået af 10 cifre, hvoraf de 6 første angiver personens fødselsdag, mens de sidste 4 er et løbenummer. Det syvende ciffer i personnummeret viser, når det sammenholdes med ciffer 5 og 6, der angiver fødselsåret, hvilket århundrede personen er født i. Der henvises til folkeregistreringsbekendtgørelsens § 1, stk. 1 og 2. Der er nærmere redegjort for principperne for personnummerets opbygning på CPR-kontorets hjemmeside på www.cpr.dk.

2.1.2. Tildeling af personnummeret

Tildelingen af personnumre sker alene til de personer, som falder ind under en af de kategorier, der er nævnt i CPR-lovens § 3, stk. 1, samt i tilfælde, hvor hjemlen i lovens § 3, stk. 6, er udnyttet.

Der kan ifølge CPR-lovens § 3, stk. 1, alene tildeles personnummer i følgende situationer:

- Ved fødsel her i landet.
- Ved tilflytning fra udlandet.
- Ved inddragelse under ATP.
- Når der ifølge skattemyndighederne skal tildeles et personnummer i forbindelse med skattesagsbehandling her i landet (såkaldt skattepersonnummer)

Herudover er det i lovens § 3, stk. 6, bestemt, at Økonomi- og Indenrigsministeren kan fastsætte regler om registrering af personnummer i CPR for personer, der ikke efter stk. 1 skal have tildelt et personnummer.

Hjemlen i lovens § 3, stk. 6, er udnyttet til i folkeregistreringsbekendtgørelsens § 1, stk. 3, at fastsætte, at der skal tildeles personnummer, når en person optages i folkekirkens elektroniske kirkebog, såfremt pågældende ikke er omfattet af CPR-lovens § 3, stk. 1. Hjemlen er endvidere udnyttet til at fastsætte i bekendtgørelsens § 1, stk. 4, at en udlænding, der gives opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 2 og 3 (positivlisten og beløbsordningen) samt sådanne udlændinges familiemedlemmer, der tildeles opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9 c, stk. 1, samtidig tildeles et personnummer og registreres i CPR, jf. lovens § 4. Såfremt tildeling af personnummer sker på grund af fødsel her i landet, hvor barnets mor var bopælsregistreret i CPR på fødselstidspunktet, eller på grund af tilflytning fra udlandet, er der tale om tildeling af personnummer ved *folkeregistrering*, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 1. Såfremt tildelingen af personnummer sker af en af de andre ovenfor nævnte grunde, er der tale om et såkaldt administrativt personnummer, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 2 og 3, samt gennem udnyttelsen af hjemlen i lovens § 3, stk. 6.

Det har ingen indflydelse på selve personnummeret, hvad årsagen til personnummertildelingen er. Hvorvidt personnummeret tildeles ved folkeregistrering, eller der alene er tale om et administrativt personnummer, har derimod betydning for, hvilke andre oplysninger der registreres. Har man først fået tildelt et personnummer, er det også dette, som i alle sammenhænge fremover skal anvendes. Det er derfor vigtigt, at de oplysninger om fødselsdato og køn, der indgår i personnummeret, er korrekte.

Når en kommune skal registrere, at en person med et skattepersonnummer flytter her til landet, skal registreringen i CPR teknisk foretages som en indrejse med personnummer. Tilsvarende gælder udlændinge med et personnummer tildelt efter bekendtgørelsens § 1, stk. 4.

Borgeren orienteres om det tildelte personnummer ved en orientering herom på sundhedskortet, som udsendes til de grupper, der er nævnt i lovens § 3, stk. 3, dvs., personer, der folkeregistreres (bopælsregistreres) på grundlag af fødsel eller indrejse, eller de personer, der får tildelt et nyt personnummer efter § 3, stk. 5. Sundhedskortet vil normalt foreligge inden 10-14 dage efter, at kommunen har foretaget

registreringen i CPR, eller CPR-kontoret har tildelt et nyt personnummer. Ved fødsel af et barn her i landet, får barnet dog først tilsendt et sundhedskort, når barnet er navngivet. Personer, som får tildelt et administrativt personnummer, får ikke automatisk besked om det tildelte personnummer, da de ikke får tilsendt et sundhedskort, og idet deres opholdsadresse normalt ikke kendes.

Ifølge lovens § 3, stk. 1, nr. 1, tildeles personnummer ved folkeregistrering på grund af *fødsel her i landet*. Et barn, som fødes her i landet, skal folkeregistreres, hvis barnets mor er folkeregistreret som boende her. Er dette ikke tilfældet, kan barnet kun folkeregistreres, såfremt barnet opfylder de almindelige betingelser for registrering af tilflytning fra udlandet, jf. CPR-lovens kapitel 5. Registreringen skal derfor i sådanne tilfælde ske som en »indrejse« og ikke som en »fødsel«. Der henvises til vejledningens kapitel 5 vedrørende tilflytning fra udlandet.

Når det ved en fødsel vides, at barnet skal bortadopteres anonymt, må der aldrig af hospitalet, personregisterføreren eller kommunen ske indberetning af fødslen i CPR eller trækkes et personnummer til barnet. I stedet skal meddelelse om fødslen indsendes til CPR-kontoret, som vil sørge for indrapporteringen af fødslen i CPR.

Der skal af hensyn til personregisterførernes civilregistrering til brug for den elektroniske kirkebog også tildeles personnummer ved fødsel her i landet af et barn, hvis mor ikke er folkeregistreret, samt ved dødsfald her i landet for en person, der ikke i forvejen har et personnummer. Det samme gælder ved registrering af et dødfødt barn, samt hvis en udlænding indgår som hovedperson i en kirkelig handling. Tildelingen af personnummer (administrativt personnummer), der i sådanne tilfælde sker med hjemmel i folkeregistreringsbekendtgørelsens § 1, stk. 3, foretages af vedkommende personregisterfører.

Som hovedregel skal et barn, der *fødes i udlandet*, kun folkeregistreres og dermed have tildelt et personnummer, hvis det flytter her til landet. Dette gælder også et barn, der er dansk statsborger. Selv om et sådant barn, der er dansk statsborger, ikke har et personnummer, kan det få udstedt dansk pas. Hvis moderen til et barn, der er født i udlandet, er udrejst efter den 1. juli 2000 og er forblevet registreret i Danmark i medfør af CPR-lovens § 24, stk. 5 eller 6, vil barnet dog som en undtagelse fra den almindelige hovedregel blive registreret som indrejst på grund af fødslen. Fødslen skal anmeldes til den kommune, hvor moderen er folkeregistreret, med fornøden attestation af den myndighed, der har udsendt familien til tjeneste i udlandet.

Om fastsættelse af fødselsdatoer for personer, der er født i udlandet, henvises til afsnittet herom i bilag 1, afsnit 5.1.

Ifølge lovens § 3, stk. 1, nr. 1, tildeles personnummer - udover ved fødsel her i landet - også ved folkeregistrering på grund af tilflytning fra udlandet. Der kan om betingelserne herfor henvises til vejledningens kapitel 5.

Når der skal tildeles personnummer på grund af inddragelse under ATP eller i forbindelse med en skattesagsbehandling her i landet (»skattepersonnummer«), som omtalt i CPR-lovens § 3, stk. 1, nr. 2 og 3, er det ATP henholdsvis SKAT, som tildeler personnummeret.

Et personnummer, der én gang er anvendt, slettes ikke, selv om den oprindelige person f.eks. er død, ikke længere har bopæl i Danmark eller har fået et nyt personnummer. Derfor vil nummeret aldrig blive tildelt andre.

2.1.3. Ændring af personnummer

Efter § 3, stk. 5, i CPR-loven er det kun fejl i de oplysninger, som indgår i personnummeret, det vil sige fødselsdato og køn, der kan begrunde tildeling af et nyt personnummer. Hvis den person, som mener at have fået registreret en forkert fødselsdato, er født her i landet, må vedkommende rette henvendelse til den myndighed, hvis registrering af fødslen har dannet grundlag for indrapporteringen til CPR, dvs. personregisterføreren (i Sønderjylland: personregisterføreren i kommunen). For fødsler, der har fundet sted i udlandet, henvises til bilag 1, afsnit 5.1.

Personer, der har gennemgået en kønsskifteoperation, får først tildelt et nyt personnummer svarende til deres nye køn, når Økonomi- og Indenrigsministeriets CPR-kontor fra Sundhedsstyrelsen har fået meddelelse om, at kønsskiftet er helt afsluttet, uanset om behandlingen har fundet sted i Danmark eller udlandet. Der kan således ikke ske en ændring af personnummeret, alene fordi den pågældende oplyser at føle sig mere som en person af det modsatte køn end det registrerede. Der kan ligeledes ikke ske en ændring af personnummeret for personer, der ikke har gennemgået et kønsskifte, men som af Statsforvaltningen har fået tilladelse til at bære et navn, der betegner det modsatte køn, jf. § 13, stk. 3, i navneloven (lovbekendtgørelse nr. 392 af 1. maj 2012).

Da det efter lovens § 3, stk. 5, kun er fejl i de oplysninger, der indgår i det tildelte personnummer, som kan begrunde et nyt personnummer, vil en person, hvis personnummer indeholder korrekte oplysninger om den pågældendes alder og køn, ikke kunne få et nyt personnummer uanset baggrunden for ønsket herom, f.eks. ønsket om at sløre sin hidtidige identitet, eller fordi et bestemt løbenummer anses for ulykkesbringende.

Når der tildeles et nyt personnummer til erstatning for det gamle nummer, vil det gamle nummer blive stående i CPR med en henvisning til det nye nummer. Det nye nummer vil ligeledes indeholde en henvisning til det gamle nummer. Oplysningerne fra det gamle nummer vil blive overført til det nye nummer, hvorpå nye oplysninger fremover vil blive registreret. I tilfælde hvor det viser sig, at det var en fejl at ændre personnummeret, vil det være muligt at gentildele det gamle personnummer.

2.1.4. Erstatningspersonnummer

Der er i nogle tilfælde behov i den private sektor og hos offentlige myndigheder for at kunne arbejde med 10-cifrede såkaldte erstatningspersonnumre for personer, der ikke efter reglerne i CPR-lovens § 3, stk. 1, eller folkeregistreringsbekendtgørelsens § 1, stk. 3 og 4, er berettiget til et personnummer. Det anbefales kun at konstruere og benytte erstatningspersonnumre, som ikke kan forveksles med de egentlige personnumre i CPR-systemet. Oplysninger om, hvordan man konstruerer et sådant erstatningspersonnummer, kan læses på CPR-kontorets hjemmeside www.cpr.dk.

2.2. De øvrige oplysninger i CPR

2.2.1. Indledning

De oplysninger, der kan registreres i CPR, er udtømmende opregnet i CPR-lovens bilag 1. Dette betyder, at andre oplysninger end de angivne ikke må registreres.

2.2.2. Navn

Registreringen af personnavne i CPR sker i overensstemmelse med CPR-lovens § 5.

Det er teknisk muligt at registrere en persons *fulde navn efter navnelovgivningen*, jf. lovens § 5, stk. 1, hvis samtlige fornavne kan rummes inden for i alt 50 positioner, samtlige mellemnavne inden for i alt 40 positioner og samtlige efternavne inden for i alt 40 positioner. Ved positioner forstås samtlige bogstaver, tegn og mellemrum mellem navnene.

Som hovedregel udgør titler som *prinsesse, greve og lignende* efter dansk ret ikke en del af navnet, ligesom de ikke kan indføres i navnerubrikken. Tidligere registreringer i CPR i strid med ovenstående skal dog ikke rettes. For medlemmer af det danske kongehus er titlen dog en del af navnet. Det samme kan være tilfældet for grever og grevinder af Frederiksborg og Rosenborg.

Et forholdsord, kendeord eller en kombination, som indgår i et navn, f.eks. Ole van Deurs, Ole von der Recke eller Ole le Maire betragtes som en del af efternavnet. Om den alfabetiske placering af sådanne og andre navne, f.eks. i lokalvejvisere, kan henvises til Retskrivningsordbogen og den deri omtalte publikation »Alfabetiseringsregler« fra Dansk Standard.

Attester efter folkekirkens elektroniske kirkebog og de anerkendte trossamfunds ministerialbøger kan anvendes som dokumentation for navne. Tilsvarende gælder navneattester udstedt på grundlag af personregisterførernes civilregistrering i Sønderjylland frem til den 1. maj 2007.

Tvivelsspørgsmål om en persons *rigtige navn* kan rettes til personregisterføreren i bopæls sognet. For så vidt angår personer, der er fødselsregistreret i Sønderjylland, rettes tvivelsspørgsmål dog til personregisterføreren i den kommune, hvor registreringen har fundet sted.

Om registrering af *navne, der er erhvervet i udlandet*, henvises til afsnittet herom i bilag 1, afsnit 5.3.

I CPR registreres et såkaldt *adresseringsnavn*, som skal holdes inden for 34 positioner, og som derved kan adskille sig fra det fulde juridiske navn ved at være en forkortelse af dette. Adresseringsnavnet skal altid indeholde vedkommendes efternavn og mindst ét af vedkommendes fornavne skrevet fuldt ud, hvis det er teknisk muligt. Et adresseringsnavn er således ikke altid vedkommendes fulde juridiske navn.

Ved ophævelsen af § 5, stk. 8, i CPR-loven (se § 29 i navneloven, jf. lov nr. 524 af 24. juni 2005) blev muligheden for registrering af et såkaldt *adresseringsmellempnavn* i CPR umiddelbart foran personens efternavn *ophævet* pr. 1. april 2006. Det er dog i navnelovens § 30, stk. 3, fastsat, at *de adresseringsmellempnavne, som inden 1. april 2006 er registreret i CPR* foran efternavnet, kan forblive registreret i CPR, indtil den pågældende borger ændrer mellempnavn eller efternavn, eller den pågældende selv anmoder om at få slettet adresseringsmellempnavnet i CPR. Et adresseringsmellempnavn er ikke en del af vedkommendes juridiske navn. Med ændringen af navneloven i 2006 blev den hidtidige sondring mellem *eget efternavn*, dvs. seneste efternavn erhvervet på andet grundlag end ægteskab, og *giftenavn* ophævet. Det har efter den 1. april 2006 således ikke været muligt i CPR at tilføre nye registreringer i feltet »eget efternavn«.

Af hensyn til bl.a. personregisterførernes administration af navnelovens bestemmelser opretholdes de registreringer i feltet »eget efternavn« i CPR, der er foretaget indtil udgangen af marts 2006. Disse registreringer vil fremgå af CPR og vil tillige fremkomme på registerindsigter til borgerne.

Fremsætter en borger anmodning om at få rettet i registreringen i feltet »eget efternavn« i CPR, skal vedkommende henvises til personregisterføreren (i Sønderjylland: personregisterføreren i kommunen), som i givet fald kan foretage fornøden rettelse i CPR.

Oplysningerne på *sundhedskortet* (før 1. januar 2007: sygesikringsbeviset) hentes fra CPR. Da der på sundhedskortet imidlertid kun kan skrives navne inden for max. 29 positioner og i øvrigt anvendes et andet tegnsæt end i CPR, er borgernes navne i visse tilfælde forkortet sammenlignet med CPR's adresseringsnavn. Klager over dette kan ikke rettes til Økonomi- og Indenrigsministeriet, men skal derimod rettes til vedkommendes bopælsregion eller Danske Regioner.

2.2.3. Adresseoplysninger

Der henvises herom til kapitlerne 3-6.

2.2.4. Fødselsregistreringssted

For personer født i Danmark anføres i CPR sognet (i Sønderjylland dog kommunen) som fødselsregistreringssted. For fødsler, som har fundet sted før 1. januar 1978, anføres det sogn, hvor fødslen har fundet sted. For fødsler efter den 1. januar 1978 anføres moderens bopæls sogn. Er moderen ikke folkeregistreret på fødselstidspunktet, skal fødslen registreres i det sogn, hvor den har fundet sted. Om barnets eventuelle registrering i CPR på grundlag af fødsel henvises til reglerne omtalt foran i afsnit 2.1.2. om tildeling af personnumre, herunder i tilslutning til optagelse i den elektroniske kirkebog.

For personer *født i udlandet* registreres som udgangspunkt landet, hvor fødslen har fundet sted. Hvis der fremsættes ønske om registrering af en anden betegnelse end landenavnet, kan kommunen tilbyde i stedet at registrere en større geografisk enhed (verdensdel), der omfatter fødselsstedet, og for hvilken der findes en myndighedskode. Myndighedskoderne kan ses i CPR og på CPR-kontorets hjemmeside: www.cpr.dk

Hvis en person født i udlandet ønsker ændring af det fødselsregistreringssted, der er registreret for den pågældende i CPR, skal vedkommende henvende sig til kommunen, der må træffe afgørelse i sagen. Hvis vedkommende har fået meddelt opholdstilladelse af en udlændingemyndighed, kan kommunen som udgangspunkt for denne afgørelse indhente oplysninger i udlændingemyndighedens sag. For kvinder bosat i Sønderjylland, der føder i Tyskland bl.a. på grund af afstand, komplikationer m.v., skal barnet registreres som indrejst med Tyskland som fødselsregistreringssted. Hvis Statsforvaltningen giver tilladelse til, at barnet kan tilføres personregistret i moderens bopælskommune, skal kommunen i CPR rette barnets fødselsregistreringssted til personregistrets kode (og navn), men barnet er fortsat registreret som indrejst i CPR.

Stedbetegnelsen er for fødsler både i Danmark og i udlandet altid den aktuelle betegnelse for det sted, hvor registreringsmyndigheden befinder sig, og således ikke betegnelsen, der gjaldt på fødselsregistreringstidspunktet.

I et særligt felt kaldet »fødestedstekst« kan ske en supplerende af oplysningerne om fødselsregistreringssted.

Hvis sognet i Danmark har skiftet navn efter fødselstidspunktet, kan den pågældende bede om at få indsat det oprindelige sognenavn i fødestedsteksten.

En person, der er født i udlandet, kan, hvis vedkommende har bevaret den aktuelle landebetegnelse for fødselsregistreringsstedet, i fødestedsteksten få registreret en tidligere geografisk betegnelse for landet, en nuværende eller tidligere betegnelse for en del af et land, eller en nuværende eller tidligere betegnelse for en by. Som eksempler kan nævnes, at Storbritannien som fødselsregistreringssted kan suppleres med Gibraltar som fødestedstekst, Israel suppleres med Palæstina eller med Jerusalem, og Polen suppleres med Freistadt Danzig.

Registreringen i fødestedsteksten vil ofte blive videregivet til de myndigheder, der fra CPR modtager oplysninger om fødselsregistreringsstedet, således at myndigheden har mulighed for at anvende fødestedsteksten i stedet for fødselsregistreringsstedet, f.eks. på legitimationspapirer, som udstedes af denne. Registreringen i fødestedsteksten blev f.eks. tidligere anvendt ved udstedelse af pas, hvis der blev fremsat ønske herom, men med virkning fra den 1. januar 2012 har Rigspolitiet besluttet at anvende registreringen i feltet for fødselsregistreringssted ved udstedelse af pas.

2.2.5. Statsborgerskab

Et barn født i perioden mellem den 1. januar 1979 og den 31. januar 1999 af forældre, som ved barnets fødsel var gift med hinanden, har erhvervet dansk indfødsret (statsborgerskab) ved fødslen, hvis faderen eller moderen var dansk statsborger ved fødslen. Var forældrene ikke gift med hinanden på fødselstidspunktet, men moderen var dansk statsborger ved fødslen, har barnet også erhvervet dansk indfødsret. Barnet har derimod ikke erhvervet dansk indfødsret, hvis alene faderen var dansk statsborger ved fødslen, og forældrene ikke var gift med hinanden på fødselstidspunktet.

Et barn født den 1. februar 1999 eller senere af forældre, som er gift med hinanden på fødselstidspunktet, erhverver også dansk indfødsret ved fødslen, hvis enten faderen eller moderen er dansk statsborger ved fødslen. Er barnets forældre ikke gift på fødselstidspunktet, og er kun faderen dansk statsborger ved fødslen, erhverver barnet dog kun dansk indfødsret, hvis det er født her i landet.

I alle situationer gælder det, at hvis en mand, der er dansk statsborger, og en udenlandsk kvinde indgår ægteskab, skal kommunen foretage ændring af eventuel udenlandsk statsborgerskab til dansk for de registrerede fællesbørn, der på tidspunktet for indgåelsen af ægteskabet er ugifte og under 18 år, men dog kun hvis faren var dansk statsborger ved barnets fødsel. De pågældende børn erhverver indfødsret fra tidspunktet for ægteskabets indgåelse. Når en mand, der er dansk statsborger, anerkender faderskab til et barn født her i landet den 1. februar 1999 eller senere af en udenlandsk kvinde, som ikke er gift med faderen, sker ændringen af barnets statsborgerskab automatisk.

Det kan til orientering oplyses, at Justitsministeriet – på baggrund af en dom afsagt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol den 11. oktober 2011 vedrørende statsborgerskab – ved den førstkommande ændring af indfødsretsloven vil fremsætte forslag om ændring af indfødsretsloven således, at et barn i alle tilfælde – uafhængigt af, om det er født inden for eller uden for ægteskab – erhverver dansk indfødsret ved fødslen, hvis faderen eller moderen er dansk.

Ifølge loven fra 1950 om ophævelse af Dansk-Islandsk Forbundslov m.m. (lov nr. 205 af 16. maj 1950) tilkommer den særlige status »ligeret med danske statsborgere« (statsborgerskabskode 5105) kun islandske statsborgere, der den 6. marts 1946 var bosat i Danmark, samt islandske statsborgere, som havde været bosat i Danmark på et tidspunkt de sidste 10 år inden den 6. marts 1946. Loven skal forstås således, at den ret, der tilkommer voksne personer efter loven, ikke gælder disses børn eller ægtefælle, som - for at få rettighederne - selvstændigt må opfylde lovens betingelser.

Har en person både dansk og andet statsborgerskab, registreres vedkommende altid som dansk statsborger i CPR.

For børn født her i landet af *forældre med forskelligt udenlandsk statsborgerskab* er udgangspunktet, at barnet registreres med samme statsborgerskab som faderen, hvis barnet er født i ægteskab. For børn født uden for ægteskab er udgangspunktet registrering af samme statsborgerskab som moderen.

Registrering efter disse retningslinjer kan dog i enkelte tilfælde være forkert eller stride mod forældrenes ønske. Er dette tilfældet, kan registreringen af statsborgerskab ændres på grundlag af dokumentation for det korrekte statsborgerskab, dvs. et dokument fra det pågældende land, hvorefter barnet har statsborgerskab i landet, eller et selvstændigt pas for barnet. Optagelse i pas hos en af forældrene er derimod ikke altid udtryk for, at barnet har samme statsborgerskab som den pågældende af forældrene, men kan alene tjene til rejselegitimation.

Om statsborgerskab for personer, der er født i udlandet, henvises i øvrigt til vejledningens bilag 1, afsnit 5.5.

2.2.6. Slægtskabsoplysninger

Som angivet i CPR-lovens bilag 1, nr. 7, er det kun oplysning om mor, far og børn samt forældremyndighed, der omfattes af registreringen af slægtskabsoplysninger. Det bemærkes, at slægtskabsoplysninger alene består af de pågældende familiemedlemmers personnumre og således ikke af navn og adresse.

Registreringen af disse slægtskabsoplysninger forudsætter desuden, at barnet er selvstændigt registreret i CPR med eget personnummer. Er dette ikke tilfældet, vil barnet ikke fremgå af forældrenes registrering.

Ved etableringen af CPR i 1968 foretoges den automatiske henvisning herudover kun, hvis barnet var hjemmeboende og under 15 år. I perioden 1. april 1968 til 31. juli 1978 var henvisningen mellem personerne desuden alene udtryk for et bopælsfællesskab, således at der ikke behøvede at være tale om et egentligt slægtskabsforhold. Fra den 1. august 1978 overgik man til registrering af egentlige slægtskabsrelationer.

Det kan derfor ikke med sikkerhed af CPR udledes, om og i bekræftende fald hvilke børn en person efterlader sig.

Det daværende kirkeministerium har i 2001-2003 foretaget en kontrol af bl.a. de tidligere ministerialbørns slægtskabsoplysninger for personer registreret som født i Danmark (bortset fra Sønderjylland) fra 1960. Blev der i den forbindelse konstateret fejl i CPR's registrering, blev de rettet. Konstateres der efterfølgende fejl i slægtskabsoplysninger, rettes de løbende.

Ved *adoption af et udenlandsk barn* har adoptionsbevillingen retsvirkninger fra barnets ankomst her til landet. I de tilfælde, hvor den udenlandske adoptionsafgørelse anerkendes umiddelbart her i landet ved en bekræftelse udstedt af Statsforvaltningen, har adoptionen dog retsvirkninger fra det tidspunkt, hvor den endelige udenlandske afgørelse om adoption blev truffet. Såfremt et adoptivbarn forud for

indrejse har fået udstedt dansk pas, herunder dansk nødpas, kan det som udgangspunkt lægges til grund, at barnet er dansk statsborger ved indrejsen. Barnet kan dog efter de almindelige regler for registrering af indrejse i CPR først registreres som indrejst i CPR fra det faktiske indrejsetidspunkt. Der kan henvises til cirkulæreskrivelse nr. 61 af 16. juli 2012 om udenlandske adoptionsafgørelser. Ved tvivlsspørgsmål kan der rettes henvendelse til Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen.

Registrering af *forældremyndighed* i CPR blev påbegyndt den 27. maj 2004 og sker nu på basis af elektronisk ajourføring af CPR direkte af Statsforvaltningen. Dog skal kommunen til CPR indberette ændring af forældremyndighed, der sker ved dom eller kendelse, på grundlag af meddelelse herom fra retten. Der sker ikke registrering i CPR af forældremyndighedsstatus før den 27. maj 2004. Der henvises til CPR-kontorets meddelelse om registrering af forældremyndighed og separation i CPR. Meddelelsen findes på CPR-kontorets hjemmeside www.cpr.dk.

Kommunen skal endvidere til CPR indberette bortfald af midlertidig forældremyndighed, såfremt både de(n) hidtidige og de(n) midlertidige forældremyndighedsindehaver(e) har erklæret sig indforstået hermed. Dette kan f.eks. ske ved underskrift på den blanket »Erklæring om bortfald af forældremyndighed«, som i givet fald kan udskrives af den registrerende kommune fra CPR.

Herudover registreres ændring af forældremyndighed, der foretages i udlandet, ikke automatisk i CPR.

Det skal derfor understreges, at en registreret oplysning om forældremyndighed i CPR kan være forældet eller mangelfuld.

2.2.7. Civilstandsoplysninger

Som angivet i CPR-lovens bilag 1, nr. 8, registreres der blandt civilstandsoplysninger tillige oplysning om separation.

Registrering af separation i CPR blev påbegyndt den 27. maj 2004 og sker nu på basis af elektronisk ajourføring af CPR direkte af Statsforvaltningen. Dog skal kommunen til CPR indberette separation, der sker ved dom, på grundlag af meddelelse herom fra retten. Der henvises til CPR-kontorets meddelelse om registrering af forældremyndighed og separation i CPR. Meddelelsen findes på CPR-kontorets hjemmeside www.cpr.dk.

Kommunen skal endvidere til CPR indberette bortfald af separation, hvis begge parter ved deres personlige underskrift har erklæret, at de har fortsat eller genoptaget samlivet, og at deres separation derfor er bortfaldet. Dette kan f.eks. ske ved underskrift på den blanket »Erklæring om bortfald af separation«, som i givet fald kan udskrives af den registrerende kommune fra CPR-systemet eller fra www.statsforvaltning.dk under skilsmisse/hvis I fortryder.

Der kan ikke ske registrering i CPR af en separation foretaget før den 27. maj 2004, og et ægtepar, hvis separation er registreret i CPR, men som har besluttet at genoptage parforholdet, således at separationen er bortfaldet, er ikke forpligtet til at afgive en erklæring herom over for kommunen.

Herudover kan en separation, som er foretaget i Danmark og registreret i CPR, være ændret i udlandet, uden at dette er registreret i CPR.

Det skal derfor understreges, at en registreret oplysning om separation i CPR kan være forældet eller mangelfuld.

2.2.8. Kommunale forhold

Der henvises herom til CPR-lovens bilag 1, nr. 12.

2.2.9. Kommunale notater

For personer registreret i CPR kan der til brug for kommunen og Økonomi- og Indenrigsministeriets CPR-kontor ske registrering i nogle særlige felter: folkeregisternotater.

Notat 1, 2 og 5-24 kan benyttes både af personens bopælskommune og andre kommuner efter disses behov og ønsker. Der kan f.eks. registreres oplysning om, at kommunen ikke kender en persons opholdssted og derfor har anmodet politiet om at eftersøge den pågældende. Disse notater kan benyttes af enhver kommune for personer, der er registreret i CPR, det vil sige både personer med bopæl her i landet, udrejste, forsvundne og døde.

Notat 3 og 4 benyttes af kommunerne til oplysning om indsættelse eller anbringelse i en af Kriminalforsorgens anstalter eller en af de øvrige institutioner med angivelse af institutionens navn og eventuel adresse.

Der må i notat 1, 2 og 5-24 kun registreres oplysninger, der klart er af betydning for varetagelse af kommunens opgaver efter folkeregistreringslovgivningen, og det skal i øvrigt sikres, at der ikke registreres urigtige eller vildledende oplysninger. Kommunerne skal herunder være opmærksomme på, at der kun registreres faktiske oplysninger og ikke subjektive oplysninger, samt at borgerne ved en anmodning om indsigt i de oplysninger, der er registreret i CPR (registerindsigt), får adgang til at se, hvad der er registreret i »Kommunale notater«.

2.2.10. Under værgemål

Værgemål, som er iværksat på grundlag af værgemålsloven (lov nr. 388 af 14. juni 1995, nu lovebekendtgørelse nr. 1015 af 20. august 2007) efter dennes ikrafttræden den 1. januar 1997, registreres kun i CPR, herunder med oplysninger om værger, når der er tale om værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, jf. CPR-lovens bilag 1, nr. 16.

Umyndiggørelser registreret efter bestemmelserne i den nu ophævede myndighedslov omfatter både økonomisk og personlig umyndiggørelse, da begge medfører tab af valgret, men det kan ikke af CPR ses, hvilken af de to former for umyndiggørelse, der er tale om.

Kapitel 3

Kommunens folkeregistrering

3.1. Folkeregistreringens grundlæggende principper

Økonomi- og Indenrigsministeriet yder telefonisk generel vejledning om behandlingen af bopælssager samt forståelsen af CPR-lovgivningen, men kan i den forbindelse aldrig tage stilling til konkrete bopælssager, da borgerne derved berøves deres mulighed for at få afprøvet deres sag i to administrative instanser.

Hovedformålet med kommunernes registrering af en persons adresse i CPR er at sikre, at enhver folkeregistreres på den adresse, hvor vedkommende faktisk bor eller opholder sig, jf. CPR-lovens § 1, nr. 3. At det pågældende sted eventuelt ikke er et sted, hvor det er lovligt at bo - i vinterhalvåret eller overhovedet - er som udgangspunkt uden betydning for registreringen, hvis personen rent faktisk bor der.

Der tages efter CPR-loven ikke hensyn til de retsvirkninger, som anden lovgivning tillægger registreringen af en persons bopæl i CPR. Hvis der i anden lovgivning knyttes umiddelbare retsvirkninger til folkeregistreringen, forudsættes det, at dette sker ud fra en viden om folkeregistreringens principper.

Inden for en lang række lovområder (skattelovgivning, sociallovgivning m.v.) skal der foretages en særskilt bedømmelse om bopælsspørgsmål i sagerne uafhængig af registreringen i CPR. På det sociale område foretages således f.eks. en vurdering af, hvilken kommune der er handlekommune og dermed har pligt til at yde en borger hjælp efter den sociale lovgivning. I denne bedømmelse indgår andre kriterier end selve folkeregistreringen. Registreringen i CPR er dog ved disse afgørelser normalt tillagt stor betydning. Det er derfor vigtigt at understrege, at bopælsregistreringen altid alene skal ske ud fra folkeregistreringsreglerne. De retningslinier, som er optaget i nærværende vejledning, er ikke udtømmende. Andre forhold end dem, som er omtalt i vejledningen, kan således i en konkret sag tillægges betydning ved registreringen af en persons bopælsadresse i CPR.

Principperne for bopælsregistrering er følgende: Udgangspunktet er, at enhver skal registreres på sin bopæl. Den, der ingen bopæl har, skal registreres på sit faste opholdssted. Hvis en borger hverken har en bopæl eller et fast opholdssted, skal pågældende forblive registreret i sin hidtidige kommune, idet den pågældende dog skal registreres som fraflyttet den hidtidige adresse og på en vejkode i intervallet 9900-9939 (høj vejkode) med en betegnelse i overensstemmelse med § 8 i cirkulære nr. 130 af 25. november 2002 om ajourføring og drift af CPR's vej- og boligregister (registrering »uden fast bopæl«). I visse tilfælde, hvor den pågældende ikke kan findes, skal vedkommende registreres som »forsvundet«, se nedenfor under afsnit 3.3.

Der gælder særlige regler for børn, jf. CPR-lovens § 8 (afsnit 3.5. nedenfor), personer, som bor på en båd eller anden bevægelig bolig, jf. CPR-lovens § 9 (afsnit 3.6. nedenfor), værnepligtige, jf. CPR-lovens § 14 og folkeregistreringsbekendtgørelsens § 8, samt personer, som er indsat i Kriminalforsorgens institutioner, jf. CPR-lovens § 15 og folkeregistreringsbekendtgørelsens §§ 9 og 10.

3.2. Registrering af vedkommendes bopælsadresse eller faste opholdssted

Bopælen, jf. CPR-lovens § 6, stk. 1, er det sted (bolig), hvor man regelmæssigt sover, når man ikke er midlertidigt fraværende på grund af ferie, forretningsrejse, sygdom eller lignende, og hvor man har sine ejendele, dvs. der hvor man har sit hjem. Om stedet efter almindelig sprogbrug kan kaldes en bolig, eller om stedet er registreret i Bygnings- og Boligregistret (BBR), er uden betydning, hvis en person benytter stedet som sit hjem. Sommerhuse, erhvervslejemål, hotelværelser og kolonihavehuse, der anvendes som et hjem, kan således danne grundlag for bopælsregistrering efter lovens § 6, stk. 1. Campingvogne, både og lignende bevægelige boliger kan ligeledes danne grundlag for registrering, jf. CPR-lovens § 9. Se nærmere herom nedenfor under afsnit 3.6.

Ved vurderingen af, om et fravær fra bopælen er midlertidigt, eller om man er flyttet, må der ske en vurdering af, om der er hensigt til tilbagevenden til bopælen, f.eks. om der er taget skridt til at afvikle den tidligere bolig. Herudover er længden af fraværet af betydning. Et fravær fra bopælen, mens man er i sommerhus, betragtes efter fast praksis som et midlertidigt fravær, og der skal aldrig ske tilmelding til sommerhuset i sommerperioden. I øvrigt kan der ikke gives nogen fast tidsgrænse for, hvor langt fraværet fra bopælen kan være, når den pågældende opholder sig her i landet. For udlandsophold gælder særlige regler, jf. CPR-lovens kapitel 6.

Hvis en person ikke har nogen bopæl, jf. lovens § 6, stk. 1, skal det vurderes, hvorvidt pågældende har et *fast opholdssted*. Med udtrykket »fast opholdssted«, jf. lovens § 6, stk. 2, sigtes til et sted, som den pågældende ikke benytter som et egentligt hjem, men hvor vedkommende i en vis periode overnatter og kan træffes. Dette gælder f.eks. for hospitaler, institutioner og krisecentre. Udtrykket omfatter imidlertid også situationer, hvor en persons ophold på en bestemt adresse ikke har en sådan karakter, at stedet kan betragtes som vedkommendes hjem, men hvor vedkommende opholder sig og overnatter i et sådant omfang, at det pågældende sted må siges at være vedkommendes hovedopholdssted.

Der kan ikke siges noget om, hvor langt opholdet skal være, for at det kan siges at være fast, men hvis alternativet er en registrering som værende uden fast bopæl, vil også ophold af mindre end 1 måneds varighed normalt kunne danne grundlag for registrering af adressen som et fast opholdssted.

For personer, der opholder sig på en institution eller et sygehus, gælder en formodning for, at der er tale om et midlertidigt fravær fra deres bopæl. Hvis personen beholder rådigheden over en anden bolig, jf. lovens § 6, stk. 1, skal vedkommende således fortsat være registreret på denne hidtidige adresse. Er boligen imidlertid opgivet, skal der ske en registrering på institutionen eller sygehuset, hvis opholdet dér har en sådan længde, at det kan siges at være fast, jf. ovenfor. Ved helt kortvarige ophold må den pågældende derimod registreres uden fast bopæl i sin hidtidige kommune. Det skal i forbindelse med registrering på en institution eller et sygehus præciseres, at de økonomiske byrder, som kommunen måtte

blive pålagt derved og eventuel modvilje mod registreringen hos en institutionsbestyrer eller andre, ikke må tillægges betydning ved afgørelsen af, om der skal ske registrering.

Særligt med hensyn til bopælsregistrering af børn henvises til afsnit 3.5. nedenfor.

3.3. Registrering »uden fast bopæl« eller som forsvundet

I forbindelse med bestemmelsen i CPR-lovens § 6, stk. 4, skal det understreges, at en registrering »uden fast bopæl« bør anvendes med stor tilbageholdenhed og ikke i situationer, hvor der kan udpeges et fast opholdssted. I tilfælde, hvor en person registreres som værende uden fast bopæl, skal kommunen med jævne mellemrum tage sagen op for at vurdere, om der er nye muligheder for at få fastlagt en egentlig adresse for den pågældende, jf. herved reglerne om tvangsflytning i CPR-lovens §§ 10 og 11 samt nedenfor afsnit 3.7.

Det følger af lovens § 6, stk. 5, at den hidtidige bopælskommune skal registrere den, der resultatløst er eftersøgt, som *forsvundet*, indtil vedkommende er fundet eller har givet sig til kende. En person kan give sig til kende på forskellige måder, f.eks. ved at møde op på et offentligt kontor eller ved at skrive til det offentlige. Derefter skal registreringen som forsvundet slettes. Hvis vedkommende fortsat ikke har en bopæl eller et fast opholdssted, jf. lovens § 6, stk. 1 og 2, skal pågældende registreres som værende uden fast bopæl i den kommune, hvor denne senest havde bopæl eller fast opholdssted. Det gælder, uanset om vedkommende opholder sig i en anden kommune, så længe der ikke kan udpeges en bopæl eller et fast opholdssted efter lovens § 6, stk. 1 og 2, i denne anden kommune, idet det ikke er muligt at blive registreret som tilflyttet en ny kommune som værende uden fast bopæl.

3.4. Anvendelse af flere boliger

Hvis en person anvender flere boliger her i landet – herunder Grønland, men ikke Færøerne – skal det vurderes, i hvilken af boligerne den pågældende skal registreres, jf. CPR-lovens § 7.

En vurdering efter lovens § 7 forudsætter, at der er tale om, at vedkommende faktisk anvender flere boliger til beboelse i et vist omfang. Såfremt vedkommende har dispositionsret eller råderet over flere boliger, men reelt kun anvender én bolig til beboelse, finder lovens § 7 ikke anvendelse. Vedkommende skal da registreres i CPR efter reglerne i lovens § 6.

En vurdering efter lovens § 7 forudsætter endvidere, at der er tale om to eller flere *egentlige boliger* – og ikke blot overnatningsmuligheder. Den enkelte bolig skal således være indrettet, så den er egnet til, at man kan opholde sig på stedet hele døgnet. Der kan i denne forbindelse især lægges vægt på, om der er adgang til toilet, vand og køkkenfaciliteter. Boligen skal være til rådighed døgnet 24 timer, og den skal normalt kunne opsiges eller afhændes af vedkommende.

Herudover skal der være tale om to *ikke-bevægelige boliger*, idet det følger af lovens § 9, at man alene kan blive registreret i en bevægelig bolig, hvis denne er ens eneste bolig.

Hvis der efter en vurdering ud fra ovenstående principper er tale om reel anvendelse af to eller flere egentlige boliger, og der således er tale om en § 7-situation, skal der ske registrering af vedkommende med bopæl i den af boligerne, som vedkommende må siges at have mest tilknytning til, jf. lovens § 7, stk. 1. Ved afgørelsen heraf indgår blandt andet de objektive momenter, som fremgår af lovens § 7, stk. 2.

Det bemærkes, at ægtefæller, som efter en konkret vurdering er at anse for et samlevende par, der i fællesskab råder over og anvender flere boliger, ifølge ministeriets praksis som udgangspunkt skal registreres på samme adresse.

I situationer, hvor en person anvender både en lovlig bolig og en ulovlig bolig, skal den lovlige bolig altid gå forud for den ulovlige – selvom tilknytningen til den ulovlige bolig eventuelt er størst. Ved vurderingen af, om en bolig er en lovlig helårsbolig, skal man i øvrigt være opmærksom på, at visse personer i medfør af §§ 40 og 41 i planloven (lovbek. nr. 937 af 24. september 2009 om planlægning) er undtaget fra denne lovs almindelige forbud mod helårsbeboelse i sommerhusområder. Dette medfører,

at en sådan person, som udover sit sommerhus også bevarer sin almindelige helårsbolig, skal registreres på den af boligerne, hvor vedkommende efter kriterierne i CPR-lovens § 7, stk. 2, må siges at have sin bopæl.

Opmærksomheden henledes på, at hvis det efter en helhedsvurdering af samtlige sagens oplysninger, herunder efter kriterierne i lovens § 7, stk. 2, ikke er muligt klart at udpege en af boligerne som den, hvor vedkommende bør registreres, kan den registrerede selv vælge, jf. lovens § 7, stk. 3. Det bemærkes endvidere, at dette valg ikke kan ændres, medmindre der sker en ændring af de forhold, som forelå, da valget blev foretaget.

3.5. Registreringen af børn

Ved børn forstås ugifte personer under 18 år.

Der er særlige procedureregler i forbindelse med børns flytning. Der henvises til vejledningens afsnit 4.2. Nedenfor er reglerne for, hvor et barn skal registreres, gennemgået.

Et barn skal som udgangspunkt registreres efter samme regler som voksne, dvs. det sted, hvor barnet regelmæssigt sover, når barnet ikke er midlertidigt fraværende på grund af ferie, sygdom og lignende, og hvor barnet har sine ejendele. Det afgørende for registreringen af barnets bopæl er således, hvor barnet rent faktisk opholder sig.

Forældremyndighedens indehaver(e) har ret til at bestemme, hvor barnet skal opholde sig. Opholder barnet sig imidlertid i strid med denne beslutning et andet sted, er det dette sted, der skal registreres som barnets bopæl. Forældremyndighedens indehaver kan således ikke sætte sig imod, at barnet i CPR registreres med adresse på barnets faktiske opholdssted. Pågældende skal dog altid høres vedrørende den anmeldte flytning, såfremt pågældende inden registreringen af flytningen har haft fælles bopæl med barnet, jf. CPR-lovens § 13, stk. 2 (se nærmere herom i vejledningens afsnit 4.2.).

Med virkning fra den 1. januar 2013 er reglerne for registrering af børn ændret, særligt for børn, der opholder sig lige meget hos hver forælder. For så vidt angår anmeldelse af flytning for et barn, der er indgivet til kommunen før den 1. januar 2013 og vedrører en flyttedato før lovens ikrafttræden den 1. januar 2013, men hvor kommunen træffer afgørelse efter den 1. januar 2013, skal der træffes afgørelse efter de tidligere gældende regler

3.5.1. Børn, der bor sammen med begge forældre eller hos tredjemand

Såfremt et barn bor sammen med begge forældre, dvs. har sit hovedophold hos disse, finder CPR-lovens § 6 anvendelse. Lovens § 6 finder også anvendelse i de tilfælde, hvor et barn ikke bor sammen med nogen af forældrene. Et barn, der har afbrudt forbindelsen med hjemmet, skal derfor som udgangspunkt registreres der, hvor barnet faktisk opholder sig, jf. lovens § 6, stk. 1 eller 2, hvis det må formodes, at barnet ikke vil vende tilbage til forældrenes bopæl.

For så vidt angår et barn, som regelmæssigt sover et andet sted her i landet end hos forældrene på grund af efterskoleophold eller lignende, men som tilbringer weekender, ferier og lignende hos forældrene med bopæl i Danmark, er der dog en formodning for, at der er tale om et midlertidigt fravær fra forældrene, jf. også lovens § 6, stk. 1, 2. pkt. Barnet vil derfor i denne situation som hovedregel skulle forblive registreret hos forældrene. Denne formodningsregel gælder dog ikke for et barn, som fra Grønland tager til den øvrige del af riget. I disse tilfælde må spørgsmålet om fortsat registrering på forældrenes adresse eller registrering på skolen afgøres efter en konkret vurdering. Formodningsreglen gælder endvidere ikke, hvis der er tale om et længere ophold uden for hjemmet, der skyldes lønnet beskæftigelse, uddannelse, privat plejeforhold eller offentlig (frivillig eller tvangsmæssig) anbringelse uden for hjemmet. Som et eksempel kan nævnes studerende, som har egen lejlighed eller eget værelse, f.eks. gymnasieelever, der bor på kollegieværelse.

3.5.2. Børn, hvis forældre ikke har samme bopæl, og hvor barnet har sit hovedophold hos en af forældrene

Såfremt forældrene ikke har samme bopæl, og barnet har sit hovedophold hos en af forældrene, finder CPR-lovens § 8, stk. 1, anvendelse.

Hvis barnet opholder sig mest hos den ene forælder, vil barnet skulle registreres med bopæl hos denne, uanset hvem der har forældremyndigheden, eller hvem der er bopælsforælder efter forældreansvarsloven, jf. CPR-lovens § 8, stk. 1. Hvis et barn opholder sig lige meget hos begge forældre, gælder reglerne i CPR-lovens § 8, stk. 2 -5, se afsnit 3.5.3. nedenfor.

CPR-lovens § 8, stk. 1, tager sigte på en situation, hvor det står klart, at barnet fast har et *hovedopholdssted*, enten fordi forældrene har indgået en aftale herom, eller fordi barnet i en vis længere periode beviseligt har haft sit faste hovedophold hos den ene forælder, eller fordi det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at barnet vil få sit faste hovedophold hos den ene forælder i en vis længere periode.

Bestemmelsen tager derimod ikke sigte på en situation, hvor en optælling af overnatninger og dage viser, at barnet er noget mere hos den ene forælder end den anden, men hvor barnets faktiske ophold er en følge af tilfældigheder, f.eks. fordi der er tale om en opbrudsfase i forbindelse med et samlivsophør eller en ferieperiode. I en sådan periode må barnets delvise fravær fra den hidtidige adresse betragtes som midlertidigt fravær, der således ikke på dette tidspunkt kan danne grundlag for registrering af en flytning. Først når der er opnået en egentlig aftale om barnets opholdssted, eller når barnet gennem en vis længere periode fast har opholdt sig mest hos den ene forælder, eller det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at barnet vil få sit hovedophold her i en vis længere periode, kan der træffes afgørelse om, at der er sket en flytning efter lovens § 8, stk. 1.

Efter ministeriets praksis lægges det til grund, at der er sket en flytning efter § 8, stk. 1, hvis et barn i en periode på 2 måneder eller derover har haft sit faste hovedophold hos den ene forælder, også uanset om den anden forælder ikke har samtykket heri, og uanset om der verserer en sag om barnets fremtidige ophold ved Statsforvaltningen eller retten. Hvis det på baggrund af sagens oplysninger kan lægges til grund, at der er sket en flytning efter CPR-lovens regler, skal der således træffes afgørelse i sagen, også uanset om den ene forælder ønsker sagen sat i bero på sagens udfald i det familieretlige system.

I nogle tilfælde kan det være vanskeligt at fastslå, hvor et barn har sit hovedopholdssted, fordi forældrene kommer med modstridende oplysninger. Hvis det ikke er muligt at fastslå dette ud fra andre momenter i sagen, kan det rent *undtagelsesvist* komme på tale at indhente oplysninger herom fra barnet selv. Det forudsætter imidlertid, at kommunen konkret vurderer, at barnet har den fornødne modenhed til at udtale sig om dette og til at forstå konsekvenserne af sine udtalelser. Det forudsætter endvidere, at forholdet mellem barnet og forældrene ikke derved belastes i væsentlig grad. Det bemærkes, at barnet som mindreårig ikke selv kan bestemme, hvor vedkommende skal være registreret, og at barnets eventuelle ønsker herom derfor ikke kan tillægges vægt.

Såfremt det efter undersøgelse af sagen ikke er muligt at fastslå, om et barn reelt er flyttet, skal barnet forblive registreret på sin hidtidige adresse. Hvis den hidtidige adresse samtidig er fraflyttet, skal barnet registreres på høj vejkode i den hidtidige kommune, indtil der kan træffes afgørelse om barnets hovedopholdssted.

3.5.3. Børn, der opholder sig lige meget hos hver af forældrene, som ikke har samme bopæl, deleordning

For at det kan lægges til grund, at et barn opholder sig lige meget hos hver forælder, skal der være tale om en fast deleordning, således at barnets ophold ikke har præg af rene tilfældigheder. Med virkning fra den 1. januar 2013 blev CPR-lovens regler om registrering af et barn, der opholder sig fast lige meget hos hver af forældrene, ændret således, at de i så vidt omfang som muligt er i overensstemmelse med

forældreansvarslovens intentioner om, at der skal opnås enighed mellem forældrene om, hvilken forælder der er henholdsvis bopælsforælder eller samværsforælder.

3.5.3.1. Eneforældremyndighed og deleordning, § 8, stk. 2

Efter lovens § 8, stk. 2, skal et barn, der opholder sig lige længe ad gangen hos hver af forældrene, registreres med bopæl hos den af forældrene, som *har forældremyndigheden alene over barnet*, medmindre forældrene over for kommunen erklærer sig enige om, at barnet skal registreres hos den anden forælder. Hvis den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden, ønsker barnet registreret med bopæl hos sig, kræves det, at den forælder, der har forældremyndigheden alene over barnet, i forbindelse med anmeldelsen af flytningen over for kommunen accepterer den anmeldte flytning. Der kan således ikke, som i § 8, stk. 3, se nedenfor, på anden måde anses at foreligge enighed herom.

3.5.3.2. Fælles forældremyndighed, deleordning og enighed om registrering, § 8, stk. 3

Har forældrene *fælles forældremyndighed*, skal kommunen registrere barnet hos den af forældrene, som forældrene over for kommunen erklærer sig enige om. Den ikke medflyttende forælder kan erklære sig enig over for kommunen ved f.eks. personligt fremmøde, skriftligt, mundtligt eller ved selv at acceptere en digital anmeldt flytning.

Ved fælles forældremyndighed og en deleordning, hvor barnet opholder sig lige meget hos hver forælder, er der pr. definition efter forældreansvarsloven altid én bopælsforælder og én samværsforælder. Bopælsforælderen har ret til at bestemme, hvor barnet skal have bopæl. Hvis der er opnået enighed mellem forældrene om, hvilken forælder der er bopælsforælder henholdsvis samværsforælder, men samværsforælderen alligevel ikke over for kommunen vil erklære sig enig i den anmeldte flytning af barnets adresse til bopælsforælders adresse, er det nu i § 8, stk. 3, bestemt, at kommunen alligevel kan lægge til grund, at der foreligger enighed, hvis der over for kommunen forelægges dokumentation af

- 1) indgåelse af retsforlig om barnets bopæl,
- 2) indgåelse af en aftale om barnets bopæl over for Statsforvaltningen,
- 3) indgåelse af en aftale om barnets bopæl, når det i aftalen udtrykkeligt er bestemt, at aftalen kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse, eller
- 4) at den ene forælder over for Statsforvaltningen har accepteret at være samværsforælder.

En forælder kan således på flere måder over for kommunen dokumentere, at der i det familieretlige system er opnået enighed om, at vedkommende forælder er bopælsforælder og dermed har ret til at bestemme, hvor barnet skal have bopæl, også uanset om den anden forælder ikke over for kommunen vil erklære sig enig i den anmeldte flytning. Herved undgås, at der skal ske genoptagelse af sager i det familieretlige system, alene fordi en samværsforælder ikke over for kommunen vil acceptere en anmeldelse af flytning for barnet indgivet af bopælsforælderen.

For at kommunen kan lægge til grund, at der efter nr. 1-3 kan antages at være enighed, skal det fremgå klart af den fremlagte dokumentation, hvilken forælder der er bopælsforælder.

For så vidt angår nr. 4 kan det lægges til grund, at den ene forælder har accepteret at være samværsforælder, hvis der er indgået en aftale om samvær over for Statsforvaltningen. Det kan herudover lægges til grund, at den ene forælder over for Statsforvaltningen har accepteret at være samværsforælder, såfremt vedkommende forælder ved en afgørelse truffet af Statsforvaltningen har fået tildelt samvær i en deleordning, uden at vedkommende derefter har ønsket rettens stillingtagen til bopælsforældrespørgsmålet efter forældreansvarslovens § 17, stk. 1.

Såfremt en kommune er i tvivl om, hvorvidt det fremgår med tilstrækkelig klarhed af den fremlagte dokumentation, hvilken forælder der er bopælsforælder henholdsvis samværsforælder, kan kommunen rette henvendelse til Statsforvaltningen med henblik på generel vejledning om reglerne herfor.

Der kan herudover opstå spørgsmål om, i hvor lang en periode, det efter nr. 1-4 kan lægges til grund, at der er enighed mellem forældrene. Det kan f.eks. være aftalt ved et retsforlig, at moren er bopælsforælder,

hvorefter barnet efter § 8, stk. 3, registreres med bopæl i CPR på samme adresse som moren. Hvis barnets adresse i CPR på et senere tidspunkt med morens accept over for kommunen er ændret til farens adresse, betragtes faren i det familieretlige system som bopælsforælder. I en sådan situation skal en efterfølgende anmeldelse fra moren af en flytning af barnets adresse tilbage til hendes adresse behandles efter § 8, stk. 4 eller 5, hvis det ikke kan lægges til grund, at der på tidspunktet for anmeldelsen af ændringen af barnets adresse tilbage til moren er enighed om den anmeldte flytning.

3.5.3.3. Fælles forældremyndighed, deleordning, men uenighed om registrering, § 8, stk. 4 og 5

Som oplyst ovenfor kan der ikke i en deleordning være to bopælsforældre. Ofte er der ikke behov for at få fastlagt forældrenes status, men opstår der tvist mellem forældrene om, hvem der er samværsforælder henholdsvis bopælsforælder, kan forældrene - eller en af dem - indbringe sagen for retten efter forældreansvarslovens § 17. En sag vedrørende spørgsmålet om bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, starter altid i Statsforvaltningen, og i den forbindelse kan Statsforvaltningen efter forældreansvarslovens § 26, stk. 1, tage stilling til, om der skal træffes afgørelse om, at en forælder under sagens behandling er midlertidig bopælsforælder, ligesom der under rettens behandling kan tages stilling dertil.

Hvis der fungerer en fast deleordning, og den forælder, der ikke har barnet registreret i CPR på sin bopæl, anmoder om at blive midlertidig bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, eller § 26, stk. 1, vil et afslag til vedkommende medføre, at den anden forælder anses for at være bopælsforælder under sagens behandling, også selv om dette ikke direkte er anført i afgørelsen. I nogle situationer søger den forælder, der har barnet registreret i CPR med bopæl hos sig, om at blive midlertidig bopælsforælder. I en sådan situation vil anmodningen blive afvist, hvis det vurderes, at vedkommende allerede er bopælsforælder. Hvis kommunen er i tvivl om forståelsen af en afgørelse herom, kan der rettes henvendelse til Statsforvaltningen.

I lovens § 8, stk. 4, er det bestemt, at opholder et barn sig lige længe ad gangen hos hver af forældrene, som på trods af fælles forældremyndighed ikke kan anses for at være enige om registreringen af barnets adresse i CPR efter § 8, stk. 3, skal barnet registreres med bopæl hos den af forældrene, der i medfør af forældreansvarslovens § 17 eller § 26, stk. 1, er bopælsforælder. Er der ikke taget stilling til spørgsmålet om bopælsforælder efter forældreansvarsloven, forbliver barnet registreret på den adresse, barnet havde, før uenigheden opstod, hvis denne adresse er en af de angivne adresser.

I lovens § 8, stk. 5, er det bestemt, at opholder barnet sig lige længe ad gangen hos hver af forældrene, som på trods af fælles forældremyndighed ikke kan anses for at være enige om registreringen af barnets adresse i CPR efter § 8, stk. 3, og hverken retten eller Statsforvaltningen har taget stilling til bopælsforældrespørgsmålet, følger barnets bopælsregistrering bopælen for den forælder, som barnet forud for uenigheden havde fælles adresse med, hvis ingen af de angivne adresser er barnets hidtidige adresse. Er ingen af de angivne adresser barnets hidtidige adresse, og havde barnet forud for uenigheden fælles adresse med begge forældre, registreres barnet i CPR med bopæl i kommunen, men som fraflyttet den tidligere adresse, jf. § 6, stk. 4, indtil retten eller Statsforvaltningen har taget stilling til bopælsforældrespørgsmålet, eller der opnås enighed mellem forældrene om registrering af barnets bopæl, jf. stk. 3.

Det skal bemærkes, at såfremt et barn som udgangspunkt opholder sig fast lige meget hos hver af forældrene, vil afvigelser herfra, der f.eks. alene skyldes teenage-børns »tilfældige« overnatninger hos den anden af forældrene eller venner og bekendte, eller forældres indbyrdes hjælp ved ferie mm., ikke medføre, at sagen skal vurderes efter lovens § 8, stk. 1.

Med hensyn til de situationer, hvor det har betydning, hvilken forælder der har forældremyndigheden eller er bopælsforælder efter forældreansvarslovens § 17, og der er afsagt en byretsdom vedrørende dette spørgsmål, bemærkes følgende:

Hvis byretsdommen ankes *inden* fuldbyrdelsesfristens udløb (14 dage, medmindre andet fremgår af dommen), tillægges anken opsættende virkning, og dommen har således ikke virkning, før den eventuelt

stadfæstes af landsretten. Det kan dog i dommen være bestemt, at dommen skal kunne fuldbyrdes, selv om den ankes inden fuldbyrdelsesfristens udløb.

Hvis dommen ankes *efter* fuldbyrdelsesfristens udløb, har dommen virkning uanset anken. Det gælder dog ikke, hvis anken tillægges opsættende virkning. I så fald har dommen ikke virkning, før den eventuelt stadfæstes af landsretten. Der henvises til § 480 i retsplejeloven (lovbekendtgørelse nr. 1008 af 24. oktober 2012 om rettens pleje).

Dette betyder f.eks., at hvis der hidtil har været fælles forældremyndighed, og moderen har fået tillagt den fulde forældremyndighed ved en byretsdom, vil der fortsat være fælles forældremyndighed, indtil landsretten har truffet endelig afgørelse, såfremt faderen anker byrettens dom inden 14 dage (eller hvis landsretten tillægger en senere anke opsættende virkning). Uanset om byretsdommen bliver stadfæstet, har landsretsdommen derfor først retsvirkning fra tidspunktet for landsrettens dom, hvilket betyder, at moderen i det nævnte eksempel først har forældremyndigheden alene fra landsrettens dom, og at der indtil da er fælles forældremyndighed over barnet.

Det samme gælder, hvis den ene forælder er udpeget som bopælsforælder af byretten, men den anden forælder anker dommen inden 14 dage (eller hvis landsretten tillægger en senere anke opsættende virkning).

I sager, hvor spørgsmålet om forældremyndighed eller bopælsforælder har betydning for afgørelsen om barnets bopælsregistrering, bør en kommune derfor undersøge, om en byretsdom om forældremyndighed eller bopælsforælder er anket, før den lægges til grund i en bopælssag.

Hvis den forælder, der efter en afgørelse efter forældreansvarslovens § 17 og § 26, stk. 1, er eller anses for at være bopælsforælder, på et senere tidspunkt over for kommunen har accepteret, at barnets adresse i CPR ændres til den anden forælders adresse, betragtes vedkommende anden forælder i det familieretlige system derefter som bopælsforælder

3.6. Bevægelige boliger

Efter CPR-lovens § 9 skal kommunen registrere en person med bopæl i en bevægelig bolig, såfremt dette er vedkommendes eneste bolig. Hvis personen f.eks. også har rådighed over et hus eller en lejlighed, kan vedkommende således ikke være registreret med adresse på den bevægelige bolig.

Det er yderligere en betingelse, at den bevægelige bolig ligger fast på ét sted i en vis periode eller alene flyttes i meget begrænset omfang. I hvor stort omfang, boligen må flyttes, afhænger af en konkret vurdering, men det vil som hovedregel være i et omfang, som svarer til fravær i normale ferieperioder og weekender.

Hvis campingvognen, båden eller lign. flyttes i en længere periode, kan vedkommende ikke forblive registreret på det pågældende sted, hvor den bevægelige bolig befandt sig, før den blev flyttet. Det skal i så fald vurderes efter lovens § 9, om vedkommende skal registreres på det sted, hvor den bevægelige bolig efterfølgende befinder sig.

3.7. Tvangsflytninger

3.7.1. Indledning

Et af formålene med CPR-loven er at sikre, at enhver bopælsregistreres på den adresse, hvor vedkommende faktisk bor eller opholder sig, jf. lovens § 1, nr. 3.

Bestemmelsen i lovens § 10, stk. 1, giver kommunen en handlepligt, hvis den får formodning om, at en person ikke er korrekt bopælsregistreret. Det bemærkes i den forbindelse, at der mange steder i lovgivningen er tillagt borgernes adresse i CPR (folkeregisteradresse) betydning i tillid til, at denne registrering er korrekt.

Hvorledes formodningen opstår, er uden betydning. Også en anonym anmeldelse om fejlregistrering vil efter omstændighederne kunne give anledning til at begynde en undersøgelse.

Det er som udgangspunkt den kommune, som vedkommende er (forkert) registreret i, som skal undersøge sagen og træffe afgørelse. Hvis der imidlertid er en formodning om, at vedkommende skal være registreret på en bestemt adresse i en anden kommune, er det denne anden kommune, som skal undersøge sagen og træffe afgørelsen, jf. lovens § 10, stk. 1.

Hvis en påtænkt afgørelse bevirker, at en tidligere *registrering i en anden kommune skal annulleres*, bør kommunen altid spørge den anden kommune, om denne er i besiddelse af oplysninger, som har relevans for sagen.

Hvis en kommune påtænker at træffe afgørelse om annullering af en registrering i vedkommende kommune, og dette bevirker, at en person vil have sin *seneste aktuelle bopælsregistrering i en anden kommune*, skal kommunen som led i sagens oplysning høre denne anden kommune, før der træffes afgørelse i sagen.

Kommunen har i forbindelse med sagens oplysning mulighed for at benytte oplysninger, som i forvejen er i kommunens besiddelse, eventuelt i andre forvaltningsgrene. Endvidere har kommunen mulighed for at indhente oplysninger fra andre myndigheder. Kommunen kan desuden indhente oplysninger fra den registrerede selv eller andre private i det omfang, som fremgår af lovens § 10, stk. 2. Herudover kan kommunen indhente oplysninger fra eventuelle andre parter i sagen som led i partshøring af disse. Endelig kan kommunen selv i *et meget begrænset* omfang indhente oplysninger i forbindelse med observationer eller kontrolbesøg.

Med hensyn til spørgsmålet om straf for ikke at afgive oplysninger eller for at afgive ukorrekte oplysninger henvises til vejledningens kapitel 15.

Økonomi- og Indenrigsministeriet skal anbefale, at de muligheder, som fremgår af CPR-lovens § 10, stk. 2, som udgangspunkt udnyttes fuldt ud i alle tvangsflytningssager. Dette gælder navnlig, hvis sagen i øvrigt ikke bygger på faktuelle oplysninger, men på indicier, oplysninger om parternes troværdighed eller eventuelle »tilståelser« fra parterne.

Ministeriet skal endvidere anbefale, at en kommune i en tvangsflytningssag både undersøger forholdene på den adresse, hvor vedkommende selv oplyser at opholde sig, og på den adresse, hvor kommunen formoder, at vedkommende opholder sig.

Med hensyn til den praktiske fremgangsmåde i en tvangsflytningssag og de forvaltningsretlige regler, som skal følges under en sådan sag, henvises til bilag 3.

Opmærksomheden henledes endvidere på, at hvis kommunen har en konkret mistanke om, at en person har begået en strafbar overtrædelse af CPR-loven, skal vedkommende orienteres om, at der ikke er pligt til at afgive en redegørelse efter lovens § 10, stk. 2, nr. 1, under kommunens behandling af sagen. Der henvises til afsnit 15.2. Straf, for en nærmere gennemgang af spørgsmålet om forbuddet mod selvinkriminering. Det er ikke muligt generelt at angive den præcise grænse mellem på den ene side tilfælde, hvor der foreligger en løsere formodning om, at der kan være begået et strafbart forhold, og på den anden side tilfælde, hvor en sådan formodning kan omsættes til en konkret mistanke om, at der er begået et strafbart forhold. Som anført under afsnit 15.2. kan der for en nærmere definition af begrebet mistanke bl.a. henvises til Retssikkerhedsloven med kommentarer (2005), s. 178, ff. af Ole Hasselgaard, Jens Møller og Jørgen Steen Sørensen (Lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter). Det fremgår af forarbejderne til retssikkerhedsloven bl.a., at med hensyn til kravet om, at der skal foreligge en konkret mistanke, må det som udgangspunkt være afgørende, om myndighedens mistanke er så stærk, at der ville være grundlag for inden for strafferetsplejen at rejse en sigtelse eller tillægge vedkommende en sigtets rettigheder. Det fremgår herudover, at en person normalt skal anses for sigtet, når mistanken samler sig om vedkommende, og efterforskningen retter sig direkte imod den pågældende og ikke mod en bredere kreds

3.7.2. Oplysninger fra kommunen selv

Kommunen er en enhedsforvaltning og har derfor mulighed for at anvende oplysninger, som den i forvejen er i besiddelse af, også i andre grene af forvaltningen, i forbindelse med en sag om bopælsregistrering.

Oplysninger, der kan belyse en bopælssag, kan bl.a. være oplysning om, hvilken adresse den pågældende har oplyst til f.eks. socialforvaltning eller teknisk forvaltning. Oplysninger, der allerede er tilvejebragt i f.eks. sociale sager, vil således i en del tilfælde kunne benyttes til belysning af en persons bopælsforhold og dermed lægges til grund for en afgørelse om registrering af en persons korrekte adresse i CPR. Oplysninger, der kan indhentes fra en anden forvaltningsgren i kommunen, kan endvidere være oplysninger om, hvilken kontaktsadresse/telefonnummer en person har oplyst til skoletandpleje, skole eller daginstitution. Som andre eksempler kan nævnes oplysninger til teknisk forvaltning om adresseforhold i en byggesag, oplysninger til socialforvaltningen i ansøgninger om ydelser m.m. Kommunens forsyningsafdeling kan endvidere ofte give oplysning om regningsadresse og om forbrug af f.eks. el, gas, vand og varme. Oplysning om boligens størrelse, indretning og kvalitet set i forhold til antallet af beboere er også væsentlige oplysninger i bopælssager.

Det bemærkes, at det alene er oplysninger, der er relevante for belysningen af en persons bopælsforhold, der kan indhentes i andre grene af kommunens forvaltning. Der må således de enkelte forvaltningsgrene imellem til brug for en bopælssag ikke udveksles oplysninger, som er uden betydning for en persons bopælsregistrering. Der skal i øvrigt udfærdiges et notat i medfør af § 6 i offentlighedsloven (lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen) om de indhentede oplysninger, selv om oplysningerne allerede findes i kommunen. Det skal fremgå heraf, på hvilket tidspunkt oplysningen er modtaget og fra hvilken forvaltningsgren, og eventuel dokumentation skal vedlægges. Hvis der ikke foreligger dokumentation for oplysningerne, skal også navnet på den person, som har afgivet oplysningerne, noteres.

3.7.3. Oplysninger fra andre offentlige myndigheder

Kommunen har også mulighed for at indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder. Det skal dog igen påpeges, at det kun er oplysninger, der kan belyse adresseforhold, der må indhentes fra en anden myndighed.

Regler for videregivelse af oplysninger om enkeltpersoner (personoplysninger) til en anden offentlig myndighed findes bl.a. i persondataloven, se lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer. Herudover er der i § 28, stk. 2, i forvaltningsloven (lovbek. nr. 988 af 9. oktober 2012) fastsat regler for videregivelse af oplysninger af fortrolig karakter, som ikke er omfattet af lovens § 28, stk. 1. I det omfang den afgivende myndighed er berettiget til at videregive oplysninger efter forvaltningsloven/persondataloven, vil denne myndighed som udgangspunkt også have pligt til på begæring at afgive disse oplysninger, hvis oplysningen er af betydning for den spørgende myndigheds virksomhed eller for en afgørelse, som denne myndighed skal træffe, jf. forvaltningslovens § 31, stk. 1. Det er imidlertid den afgivende myndighed, som selv tager stilling til, om den er berettiget til at videregive oplysningerne og dermed også har pligt hertil.

Ministeriet skal henlede opmærksomheden på, at kommunen selv skal overholde persondatalovens og forvaltningslovens regler om videregivelse af oplysninger, når kommunen anmoder andre myndigheder om oplysninger til brug for kommunens behandling af en sag om registrering i CPR. Kommunen må i den forbindelse således kun videregive fortrolige oplysninger til en anden myndighed i det omfang, dette er nødvendigt for den anden myndigheds stillingtagen til, hvorvidt denne myndighed kan udlevere de ønskede oplysninger til brug for kommunens bopælssag.

En kommune, der er ved at undersøge en persons bopælsforhold, bør altid overveje, om andre offentlige myndigheder kan være i besiddelse af relevante oplysninger. Det kan f.eks. være relevant at anmode andre kommuner om bopælsoplysninger, herunder andre kommuners daginstitutioner, skoler m.m. Det kan

for eksempel være relevant at indhente oplysninger fra skattemyndighedens sag vedrørende beregning af vedkommendes transportfradrag. I sager om, hvorvidt en person har opholdt sig i udlandet i et sådan omfang, at vedkommende skal være registreret som udrejst, kan det være relevant at anmode regionen om oplysninger om vedkommendes brug af sundhedsydelser. Regionerne kan udlevere disse oplysninger 5 år tilbage. Det kan endvidere være relevant at anmode politiet om oplysninger om en persons bopælsforhold, som politiet i forvejen er i besiddelse af.

Hvad særligt angår spørgsmålet om *politiets* medvirken bemærkes, at fastlæggelsen af en borgers bopælsforhold som udgangspunkt er en kommunal opgave, jf. dog afsnit 3.7.1. ovenfor. En kommune kan ikke anmode politiet om f.eks. at kontakte en borgers nabo eller arbejdsgiver med henblik på at fastlægge borgerens bopælsforhold til brug for kommunens bopælssag i henhold til CPR-loven.

Bestemmelsen i CPR-lovens § 10, stk. 3, indebærer, at oplysninger fra andre offentlige myndigheder kan indhentes elektronisk både som led i behandlingen af en enkelt sag og som led i en generel søgning til brug for kontrol, f.eks. samkøring af edb-registre.

3.7.4. Oplysninger fra den registrerede selv

I en bopælssag kan kommunen til brug for undersøgelsen af en persons bopælsforhold afkræve vedkommende selv en nærmere redegørelse om dennes bopælsforhold, jf. CPR-lovens § 10, stk. 2, nr. 1.

Oplysningspligten i lovens § 10, stk. 2, nr. 1, omfatter alene den person, hvis adresseforhold undersøges. En eventuel anden part i sagen kan således ikke afkræves oplysninger og kan derfor alene inddrages i sagen som part. Kommunen er berettiget til som led i oplysningen af sagen at stille spørgsmål til andre parter end den person, hvis adresseforhold sagen omhandler, og disse har ret, men ikke pligt, til at udtale sig. Kommunen skal være opmærksom på også at foretage partshøring af disse andre parter i sagen. Vedrørende partsbegrebet henvises til bilag 3, afsnit 3.

Kommunen kan ikke kræve, at personen møder op på kommunen. Såfremt en person ikke ønsker at give personligt fremmøde, bør kommunen derfor, for at oplyse sagen bedst muligt, overveje at sende et brev til pågældende - gerne med præcise spørgsmål - og heri bede vedkommende om at redegøre for sine bopælsforhold. Redegørelsen fra borgeren kan gives såvel skriftligt som mundtligt. Det skal i den forbindelse understreges, at kommunen ikke kan forlange, at borgeren afgiver en skriftlig redegørelse. Hvis borgeren afgiver redegørelsen mundtligt, er kommunen forpligtet til at udfærdige et notat herom, jf. § 6 i offentlighedsloven (lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen).

Som udgangspunkt kan en person straffes for ikke at fremkomme med en redegørelse efter CPR-lovens § 10, stk. 2, nr. 1. Kommunen skal imidlertid være tilbageholdende med at meddele den registrerede, at vedkommende har pligt til at udtale sig. Der henvises til forbuddet mod selvinkriminering, som er beskrevet i vejledningens afsnit 15.2., samt bemærkningerne i afsnit 3.7.1. Det bemærkes endvidere, at vedkommende ikke kan straffes for at fremkomme med ukorrekte oplysninger.

3.7.5. Oplysninger fra andre private end den registrerede selv

Private har kun pligt til at bidrage med oplysninger i bopælssager i det omfang, dette følger af lovgivningen. I CPR-lovens § 10, stk. 2, nr. 2, er der hjemmel til, at kommunen kan afkræve oplysninger fra logiværter i form af husejer eller lejer (logiværtserklæringer). Der kan endvidere indhentes oplysninger fra forsyningsselskaber, Post Danmark m.v., jf. lovens § 10, stk. 2, nr. 3.

Det skal bemærkes, at såfremt kommunen har en formodning om, at den person, hvis bopælsforhold, kommunen er ved at undersøge, lever sammen med en person i et samlivsforhold på en anden adresse end den registrerede, kan der ikke udsendes en logiværtserklæring til vedkommende person, som derimod vil have partstatus i sagen.

Til brug for belysning af en bopælssag kan det være relevant at indhente oplysninger om, hvilken adresse den pågældende har oplyst til andre. Det gælder oplysninger om den adresse, som den pågæl-

dende har opgivet over for private tele- og forsyningsvirksomheder, arbejdsløshedskasser, fagforeninger og pengeinstitutter. Det samlede forbrug af el, vand, varme, gas samt telefon for en bestemt periode kan også tjene til at belyse sagen. Tilsvarende vil gælde oplysninger fra boligselskaber og -foreninger om, hvem der står på lejekontrakten. Der kan derimod ikke med hjemmel i CPR-loven indhentes f.eks. bankkontoudtog fra vedkommendes bank eller oversigter over telefonopkald fra et teleselskab.

Endvidere kan oplysning om en borgers eventuelle anmeldelse af midlertidig eller vedvarende adresseændring til Post Danmark eller andre virksomheder, der er pålagt befordringspligt efter postloven (lov nr. 1536 af 21. december 2010) være et værdifuldt bidrag til belysning af en borgers rette bopæl i en konkret bopælssag. Postvirksomheder har pligt til på begæring at udlevere oplysning om den adresse, som personen har oplyst til disse, også når den pågældende har bedt postvirksomheden om at få adressebeskyttelse. Bestemmelsen giver ikke kommunerne mulighed for at indhente oplysninger om borgernes fagforeningsmæssige forhold. Der er således i forhold til fagforeninger alene tale om en adgang til, at kommunen kan spørge om, under hvilken adresse en borger er registreret i fagforeningen. En kommune kan endvidere kun rette henvendelse til en fagforening, hvis kommunen i forvejen er i besiddelse af oplysninger om, at en borger er medlem af en bestemt fagforening.

Som bestemmelsen i lovens § 10, stk. 2, er formuleret, angiver denne umiddelbart alene, hvilke private der under strafansvar har pligt til at besvare kommunens spørgsmål. Der ligger imidlertid et beskyttelseshensyn til borgeren bag udformningen af bestemmelsen, og det må under hensyn til tilkendegivelserne under Folketingets behandling af forslaget til CPR-loven konkluderes, at bestemmelsen er en egentlig positivliste over, hvilke private en kommune må anmode om oplysninger i forbindelse med en undersøgelse af en borgers adresseforhold.

Kommunen må således ikke uden direkte opfordring fra parten/parterne selv kontakte andre private end dem, som er nævnt i lovens § 10, stk. 2, nr. 1-3, for at få oplysninger om en borgers adresseforhold. Som eksempler kan nævnes, at kommunen ikke må kontakte borgerens arbejdsgiver eller nabo, uanset om det oplyses overfor denne, at vedkommende ikke har pligt til at svare. Baggrunden herfor er, at eksempelvis en forespørgsel fra en kommune til en arbejdsgiver om en ansats adresseforhold vil afsløre, at kommunen undersøger vedkommendes adresseforhold.

Det kan tilføjes, at såfremt private af sig selv retter henvendelse til kommunen med oplysninger om en anden persons bopælsforhold, kan disse anvendes i en bopælssag. Kommunen er i den forbindelse forpligtet til at udfærdige notat efter offentlighedslovens § 6 om henvendelsen, og identiteten på den private skal noteres ned, hvis denne er kommunen bekendt. Tilsvarende gælder, hvis ansatte i kommunen fremkommer med relevante oplysninger, som disse er i besiddelse af, f.eks. om hændelser, som de tilfældigt har overværet i deres fritid. Det skal bemærkes, at anonyme anmeldelser har en meget ringe bevisværdi.

I tilfælde, hvor en part i en bopælssag selv inddrager andre private i sagen og måske oven i købet henviser kommunen til at rette henvendelse til disse, vil kommunen kunne henvende sig til disse og anmode om yderligere oplysninger, da der i så fald ikke er det samme beskyttelseshensyn. Såfremt der er andre parter i sagen, skal kommunen dog være opmærksom på, om der fortsat er et beskyttelseshensyn i forhold til disse.

Det er strafbart, hvis de i lovens § 10, stk. 2, nævnte private m.v. undlader at afgive oplysninger, eller hvis logiværter afgiver urigtige oplysninger, jf. lovens § 57, stk. 1, nr. 5. Der henvises til vejledningens afsnit 15.2.

3.7.6. Observationer og kontrolbesøg

Der er ikke hjemmel i CPR-loven til, at en kommune kan foretage nogen form for *systematiseret observation* af en borgers bopæl eller færden til brug for en addressesag.

Enkeltstående observationer i forbindelse med verifikation af faktiske oplysninger kan dog anvendes af kommunen i en bopælssag. Det vil sige en observation, hvor et bestemt forhold skal kontrolleres. Et eksempel kan være, at det er oplyst i en sag, at et hus er ubeboeligt. Kommunen kan i dette tilfælde tage ud og besigtige ejendommen udefra med henblik på at se, om oplysningen er korrekt. Som et andet eksempel kan nævnes, at kommunen som led i sine undersøgelser kan foretage en enkelt besigtigelse af en adresse udefra med henblik på at søge oplyst, hvilke personer der er anført på navneskiltet samt for at vurdere adressens generelle karakter.

Herudover kan *tilfældige observationer*, som foretages af kommunens egne ansatte, anvendes i en bopælssag. Som eksempel kan nævnes, at en kommunalt ansat besøger familie eller venner og under et sådant besøg ikke kan undgå at bemærke, at der i nabohuset bor en person, som er registreret et andet sted. Oplysninger tilvejebragt på denne måde kan inddrages i kommunens sagsbehandling. Dette forudsætter dog, at der til sagen udfærdiges et notat efter offentlighedslovens § 6 herom.

Vedrørende spørgsmålet om *kontrolbesøg på bopælen* ligger det klart, at der ikke i CPR-loven er hjemmel til, at en kommune kan kræve at komme ind på en borgers bopæl for at vurdere, hvem der bor på adressen.

Kommunalt ansatte skal endvidere være yderst tilbageholdende med at tage ud på bopælen og opsøge borgeren. Dette kan kun accepteres i en situation, hvor kommunen forgæves har forsøgt både skriftligt og telefonisk at komme i kontakt med borgeren for at få en afklarende samtale om dennes bopælsforhold, og hvor kommunen skønner, at en sådan samtale er væsentlig for sagens afklaring. Det skal tilføjes, at formålet med besøget på bopælen alene må være at få aftalt tid til en samtale. Formålet må således ikke være, at kommunen ønsker at få adgang til at besigtige bopælen, ligesom et besøg kun må finde sted i dagtimerne.

Kommunalt ansatte kan således ikke, uden forgæves forudgående forsøg på at få en borger i tale, tage ud på den formodede adresse for at aflevere en mødeindkaldelse.

Såfremt en borger uopfordret anmoder kommunalt ansatte om at komme hjem og bese bopælen, kan kommunen dog tage imod en sådan invitation. Dette forudsætter imidlertid, at borgeren udtrykkeligt er vejledt om, hvad der er formålet med besøget, og er orienteret om, at kommunalt ansatte ikke har hjemmel til at foretage kontrolbesøg i bopælssager og derfor ikke har krav herpå. Der bør altid foretages et notat efter offentlighedslovens § 6 herom. Det kan tilføjes, at parterne kan stå uforstående overfor et afslag på et tilbud til kommunen om at besigtige boligen, da parterne ser dette som en mulighed for at få belyst sagen fra deres side. Ministeriet skal derfor henlede opmærksomheden på, at det ved vurderingen af bevisværdien af en foretagen besigtigelse kan indgå som et moment, at besøget er ønsket og planlagt, men at dette ikke i sig selv skal afholde kommunen fra at imødekomme et ønske herom.

3.7.7. Internordiske flytninger (kompetencespørgsmål)

Den internordiske overenskomst om folkeregistrering fastsætter særlige kompetenceregler ved flytninger mellem nordiske lande eller Færøerne.

Opmærksomheden skal derfor henledes på, at kommunen ved flytninger mellem nordiske lande skal sikre sig, at kommunen har kompetencen til at træffe afgørelse i sagen. Ved flytninger mellem nordiske lande er det altid indrejslandet, der har kompetencen til at træffe afgørelse om, hvorvidt der skal ske en registrering som indrejst i det pågældende land og dermed en afledet registrering i CPR som udrejst. Indrejslandet har tillige kompetencen til at annullere landets egen afgørelse om en registrering som indrejst i dette land med den afledede effekt, at registreringen i CPR som udrejst også skal annulleres.

Såfremt en dansk kommune efter undersøgelser af bopælsforhold vedrørende en person, der allerede er registreret som indrejst i eksempelvis Sverige og dermed er registreret som udrejst af Danmark i CPR, er af den opfattelse, at personen på intet tidspunkt reelt har været udrejst til Sverige, er det således de

svenske myndigheder, der efter de svenske regler for folkeregistrering, skal træffe afgørelse om, hvorvidt den svenske afgørelse om registrering som indrejst var korrekt.

Såfremt en dansk kommune derimod er af den opfattelse, at personen på korrekt vis er registreret som flyttet til Sverige, men at der på et tidspunkt efter registreringen som udrejst til Sverige er sket en sådan ændring af personens faktiske forhold, at denne efter de danske regler på et senere tidspunkt skal registreres som flyttet tilbage til Danmark, er kommunen som nyt indrejseland kompetent til at træffe afgørelse herom.

Ministeriet skal anbefale, at man ved overvejelser om en ændring af en allerede foretagne registrering i et andet nordisk land tager kontakt til registreringsmyndigheden i det andet nordiske land med henblik på at få afklaret, hvorvidt der er tale om en annullering af en tidligere afgørelse eller en ny afgørelse vedrørende en senere registrering på grund af ændrede forhold samt med henblik på et samarbejde om at få oplyst sagen bedst muligt. Se endvidere under vejledningens afsnit 5.5. vedrørende indrejse fra et andet nordisk land og afsnit 6.4. vedrørende udrejse til et andet nordisk land. Der henvises endvidere til folkeregistreringsbekendtgørelsens kapitel 7 og 8.

Kapitel 4

Indenlandske flytninger

4.1. Indledning

Der er i bestemmelsen i CPR-lovens § 12 fastsat regler om formalia i forbindelse med anmeldelse af en indenlandsk flytning. Det bemærkes, at en flytning mellem en grønlandsk og en dansk kommune betragtes som en indenlandsk flytning. CPR-loven er ved kongelig anordning sat i kraft for Grønland med virkning pr. 1. januar 2007.

En indenlandsk flytning skal anmeldes til tilflytningskommunen senest 5 dage efter flytningen, jf. lovens § 12, stk. 1.

Med virkning fra den 1. december 2012 skal anmeldelse af en indenlandsk flytning ske digitalt ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, som tilflytningskommunen stiller til rådighed, jf. CPR-lovens § 12, stk. 3, 1. pkt. Det bemærkes, at reglerne om digital anmeldelse af indenlandske flytninger ikke er sat i kraft for Grønland.

Flytteanmeldelser, der ikke indgives ved anvendelse af kommunens digitale selvbetjeningsløsning, skal afvises af kommunen, medmindre der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, jf. CPR-lovens § 12, stk. 3, 2. og 3. pkt. Det er kommunen, der ud fra et konkret skøn vurderer, hvorvidt der foreligger sådanne særlige forhold, at borgeren er undtaget fra kravet om digital anmeldelse ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning. Ved vurderingen heraf lægges bl.a. vægt på borgerens beskrivelse af egne IT-kompetencer og eventuelle andre hindringer for at anvende den digitale selvbetjeningsløsning, samt hvorvidt borgeren ved modtagelse af hjælp fra kommunen må vurderes at kunne anmelde flytningen ved anvendelse af selvbetjeningsløsningen. Det bemærkes, herved, at kommunen vil skulle yde hjælp og vejledning i at anvende den digitale selvbetjeningsløsning.

Særlige forhold vil efter et konkret skøn eksempelvis kunne foreligge, hvor der er tale om borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens, borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, hjemløse, borgere med sprog vanskeligheder mv., hvor hjælp eller medbetjening fra kommunens side konkret vurderes ikke at være en egnet løsning. Der vil således kunne være tale om, at der foreligger særlige forhold for nogle af de nævnte borgere, der gør, at borgeren ikke kan anmelde flytning digitalt. Tilsvarende vil der også være borgere fra de nævnte grupper, der kan anmelde digitalt og derfor skal anmelde digitalt. Særlige

forhold vil eksempelvis kunne foreligge, hvor en borger er indsat i fængsel eller institutionsanbragt og af den grund ikke har adgang til en computer eller lignende digital platform, hvorfor borgeren ikke kan anmelde flytning digitalt. Udover særlige forhold hos borgeren kan der også forekomme helt særlige situationer, hvor omstændighederne ved anmeldelsen eller kommunens forhold gør, at der ikke kan anmeldes digitalt. Der kan eksempelvis være tale om, at kommunens digitale selvbetjeningssystem ikke er indrettet til at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil kommunen eksempelvis kunne anvisе borgeren en anden måde at anmelde på, hvis kommunens selvbetjeningssystem er ude af drift.

Det følger af det ovenfor nævnte, at det forhold, at en borger ikke i forvejen er i besiddelse af en digital signatur (NemID) som udgangspunkt ikke i sig selv vil kunne betragtes som et særligt forhold, medmindre det af kommunen vurderes at være uforholdsmæssigt vanskeligt for borgeren at anskaffe en NemID, eksempelvis fordi borgeren ikke er registreret i CPR med bopæl eller et fast opholdssted. Ligeledes vil det heller ikke i sig selv kunne betragtes som et særligt forhold, at en borger ikke råder over en computer eller har adgang til internettet.

Kommunen kan helt ekstraordinært ud over de tilfælde, hvor der foreligger særlige forhold efter CPR-lovens § 12, stk. 3, 3. pkt., undlade at afvise en anmeldelse, der ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for kommunen ved at behandle anmeldelsen på anden vis end digitalt, jf. CPR-lovens § 12, stk. 3, 5. pkt. Kommunen vurderer ud fra et konkret skøn, hvorvidt der er tale om et helt ekstraordinært tilfælde. Bestemmelsen skal imødekomme, at der kan være situationer, hvor det ud fra en samlet vurdering kan være mere økonomisk hensigtsmæssigt for kommunen at behandle sådanne sager på anden vis end digitalt, herunder i tilfælde, hvor krav om digital selvbetjening indebærer en uforholdsmæssigt omkostningskrævende omlægning af kommunens selvbetjeningssystem for at imødegå særlige situationer. Bestemmelsen forudsættes ikke anvendt til at fravige borgernes mulighed for at få hjælp til digital selvbetjening.

Hvor der foreligger særlige forhold efter CPR-lovens § 12, stk. 3, 3. pkt., eller foreligger helt ekstraordinære forhold efter CPR-lovens § 12, stk. 3, 5. pkt., skal kommunen tilbyde, at der kan ske anmeldelse på anden vis end ved brug af den digitale selvbetjeningsløsning, og kommunen kan bestemme, at flytteanmeldelser, der ikke er omfattet af kravet om digital anmeldelse ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, skal være skriftlige og afgives på en særlig blanket, jf. CPR-lovens § 12, stk. 3, 4. pkt.

En kommunes afvisning af en flytteanmeldelse, der ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, er en afgørelse efter CPR-loven, og kan derfor påklages til Økonomi- og Indenrigsministeriet, jf. CPR-lovens § 56, stk. 1. Det bemærkes, at de forvaltningsretlige regler om bl.a. partshøring og begrundelse også gælder for afgørelser om at afvise en flytteanmeldelse, der ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning. Der henvises til vejledningens bilag 3 afsnit 2.

En digital anmeldelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunen, jf. CPR-lovens § 12, stk. 7. En flytteanmeldelse indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, der er modtaget inden midnat, anses for at være kommet frem den pågældende dag, uanset at anmeldelsen eventuelt er kommet frem efter kontortids ophør.

En kommune må *aldrig* registrere en anmeldt flytning, hvis den har en formodning om, at den anmeldte flytning ikke er korrekt, jf. CPR-lovens § 12, stk. 4, 2. pkt., sammenholdt med lovens § 6, stk. 3, 2. pkt. Hvis kommunen får en sådan formodning, kan den til brug for sin vurdering anvende reglerne i lovens § 10, stk. 2 og 3. Kommunen kan således eksempelvis indhente en udtalelse fra den udlejer, hos hvem indflytningen angives at have fundet sted, en såkaldt logiværtserklæring. Hvis sagen efter afgivelsen af en logiværtserklæring fortsat anses for tvivlsom, må der foretages yderligere undersøgelser, inden kommunen afgør, om tilmeldingen skal registreres. Det er fra den 1. januar 2013 herudover blevet muligt

for kommunerne at udsende logiværtserklæringer ved enhver anmeldelse af flytning til en adresse, hvor der i forvejen er registreret andre, også uden at der er tvivl om den anmeldte flytning.

Hvis en anmeldt flytning til trods for ovenstående er blevet registreret i CPR, og kommunen efterfølgende bliver opmærksom på, at registreringen muligvis ikke var korrekt, skal kommunen indlede en *tvangsflytningssag* efter lovens §§ 10 og 11, medmindre borgeren er enig i, at registreringen kan annulleres/ændres.

Kommunen skal være særlig opmærksom i situationer, hvor omstændighederne erfaringsmæssigt kan give anledning til at rejse tvivl om, hvorvidt den anmeldte flytning svarer til de faktiske forhold. Dette vil eksempelvis være tilfældet, hvor der anmeldes flytning til en adresse, hvor der set i forhold til boligens størrelse i forvejen er registreret et stort antal andre personer, i tilfælde hvor et voksent barn i forbindelse med et udlandsophold anmelder flytning hjem til sine forældre, og i tilfælde hvor der er registreret et flyttepåbud i CPR efter § 51 a, stk. 3, i planloven (lovbekendtgørelse nr. 937 af 24. september 2009 om planlægning) for den, der anmelder flytning fra en sommerhusadresse. For de nævnte personer er det altid velbegrunderet at foretage en nærmere undersøgelse af anmeldelsen eller registreringen med henblik på at sikre, at det anmeldte svarer til det faktiske.

Der henvises i øvrigt til folkeregistreringsbekendtgørelsens § 6 om kommunens pligt til at orientere den registrerede og ejeren af sommerhuset om en række forhold vedrørende planlovgivningen/tilmeldingen, når en person melder flytning til en sommerhusadresse.

Ifølge CPR-lovens § 12, stk. 5, har den, der har anmeldt en flytning, ret til at få en kvittering. Som det fremgår af formuleringen, er retten ikke betinget af, om flytningen registreres, men skal efter anmodning gives for selve anmeldelsen.

4.2. Børns flytning (procedurereglerne)

Med hensyn til spørgsmålet om, *hvor* et barn skal bopælsregistreres, henvises til vejledningens afsnit 3.5. I dette afsnit er procedurereglerne i forbindelse med børns flytning beskrevet.

Den, som i medfør af CPR-lovens § 13, stk. 1, skal foretage flytteanmeldelsen, vil typisk være forældremyndighedens indehaver, barnets eventuelle værge eller en institution.

Om kommunen kan registrere en flytning, som er anmeldt af et barn, det vil sige en ugift person under 18 år, afhænger af, om kommunen bl.a. på grundlag af en vurdering af barnets modenhed skønner, at anmeldelsen svarer til de faktiske forhold, jf. herved lovens § 12, stk. 4, 2. pkt. Proceduren i lovens § 13, stk. 2 (høring af ikke medflyttende forældre), skal iagttages, også selv om et barn vurderes modent nok til selv at kunne anmelde en flytning. Dette gælder også, uanset om barnet er tæt på at fylde 18 år.

Det følger af bestemmelsen i lovens § 13, stk. 2, at kommunen inden registreringen af en flytning for et barn, der hidtil har haft fælles bopæl med begge forældre, skal give en ikke medflyttende forælder mulighed for at udtale sig, hvis vedkommende ikke over for kommunen har erklæret sig enig i den anmeldte flytning. Tilsvarende gælder inden registreringen af en flytning for et barn, som hidtil har haft fælles bopæl med den ene af forældrene, hvis denne forælder ikke flytter med og heller ikke over for kommunen har erklæret sig enig i den anmeldte flytning. Den ikke medflyttende forælder kan erklære sig enig over for kommunen ved f.eks. at give sit samtykke under en telefonsamtale, ved personligt fremmøde eller ved at acceptere den anmeldte flytning digitalt.

Den særlige høringsregel om indenlandske flytninger i lovens § 13, stk. 2, gælder, *uanset hvem der har forældremyndigheden* over barnet, dvs. også i en situation, hvor den, der anmelder flytning for et barn, har forældremyndigheden alene. Formålet med procedurekravet i lovens § 13, stk. 2, er at give kommunen mulighed for at opdage ukorrekte anmeldelser ved, at begge parter har mulighed for at udtale sig, før kommunen afgør, om flytningen kan registreres. Meningen med bestemmelsen er derimod ikke, at et barns adresse i CPR kun kan flyttes, hvis begge forældre er enige. Bestemmelsen i § 13, stk. 2, er således ikke en bestemmelse om samtykke, men alene en høringsregel. Hvis kommunen i forbindelse med

høringen bliver opmærksom på, at en forælder ikke vil acceptere en anmeldt fraflytning for et barn, kan kommunen således ikke uden videre afvise den anmeldte flytning, men skal undersøge sagen for at få klarlagt, om der reelt er sket en flytning, se nærmere vejledningens afsnit 3.5. om bopælsregistrering af børn.

Det har ikke været tilsigtet, at bestemmelsen i lovens § 13, stk. 2, udtømmende skulle regulere høringspligten i sager om indenlandske flytninger, ligesom bestemmelsen ikke omfatter anmeldelse af flytninger til og fra udlandet. Ministeriet skal derfor generelt henstille, at kommunen i hver enkelt sag om ændring af et barns bopælsregistrering overvejer, om der udover høringspligten efter lovens § 13, stk. 2, efter anden lovgivning skal foretages en høring af/inddrages andre end den, der anmelder flytningen. Baggrunden herfor er særligt partshøringsreglerne i forvaltningsloven og reglerne om forældremyndighed.

Det følger af reglerne om forældremyndighed, at såfremt den ene forælder alene har forældremyndigheden, er det denne forælder, der kan repræsentere barnet. Denne forælder skal derfor altid inddrages i afgørelser vedrørende barnets registrering i CPR. Selv om der er fælles forældremyndighed, kan den ene forælder dog i et vist omfang agere på egen hånd. Hvorvidt dette er tilfældet, vurderes konkret. Mere væsentlige spørgsmål kræver som udgangspunkt enighed mellem forældrene. Som et eksempel på situationer, hvor den ene forælder trods fælles forældremyndighed kan agere på egen hånd, kan nævnes den situation, hvor den ene forælder (bopælsforælderen) bor alene sammen med børnene i Danmark. Hvis denne forælder anmelder flytning for sig selv og børnene til en anden adresse i Danmark, er det ikke nødvendigt at partshøre den anden forælder, medmindre kommunen konkret er bekendt med, at denne ønsker at blive inddraget i sagen.

Ministeriet skal på baggrund af ovenstående henstille, at kommunerne i sager om ændring af børns adresser er opmærksomme på, hvem der kan repræsentere barnet, og hvem der således skal inddrages i sagen om en ændring af barnets adresse i CPR.

Opmærksomheden henledes herudover på de særlige regler i de tilfælde, hvor der anmodes om adressebeskyttelse i forbindelse med flytningen, jf. CPR-lovens § 13, stk. 3.

4.3. Aftjening af værnepligt

Reglerne om bopælsregistrering i forbindelse med aftjening af værnepligt findes navnlig i CPR-lovens § 14 og folkeregistreringsbekendtgørelsens § 8. Det følger heraf, at aftjening af værnepligt ikke i sig selv medfører en ændring af den værnepligtiges bopælsregistrering, men at oplysning herom registreres i CPR som »Supplerende adresse« under aftjeningen af værnepligten.

4.4. Anbringelse i Kriminalforsorgens institutioner

Personer, som indsættes eller anbringes i en af Kriminalforsorgens institutioner, det vil sige *fængsler, arresthuse og pensioner* skal som udgangspunkt ikke registreres på institutionen, jf. lovens § 15, stk. 1.

Det følger af folkeregistreringsbekendtgørelsens § 9, stk. 1, og § 10, stk. 1, at vedkommende skal forblive folkeregistreret på sin hidtidige adresse. Der skal dog gøres særligt notat om anbringelsen i »Kommunale notater 3 og 4«, hvis kommunen fra Kriminalforsorgen modtager orientering om en indsættelse til strafudståelse, dvs. når der er faldet dom i sagen, og den effektive opholdstid vil vare mere end tre måneder, eller vedkommende anbringes i forvaring. Endvidere påhviler det Kriminalforsorgen at underrette kommunen om eventuel senere overførsel mellem Kriminalforsorgens Institutioner. I bekendtgørelsens § 10, stk. 2, er der fastsat regler for sletning af registrering i de kommunale notater ved løsladelse eller udskrivning af anbragte.

Herudover sender Kriminalforsorgen i visse tilfælde besked ud til kommunerne om varetægtsfængsling eller strafafsoning med henblik på stop af eventuelle ydelser. En sådan orientering medfører ikke en registrering i notatfeltet i CPR.

Hvis den hidtidige adresse opgives, uden at vedkommende får en ny, skal vedkommende registreres som værende uden fast bopæl i sin hidtidige bopælskommune, jf. folkeregistreringsbekendtgørelsens § 9, stk. 2.

Hvis en person indsættes eller anbringes uden umiddelbar forudgående registrering i landet, skal vedkommende registreres som værende uden fast bopæl i den kommune, hvor institutionen ligger, indtil der erhverves en bolig, jf. folkeregistreringsbekendtgørelsens § 9, stk. 3. I en sådan situation følger vedkommendes registrering i CPR anbringelsesstedet, også selv om dette medfører, at vedkommende registreres som tilflyttet en ny kommune som værende ”uden fast bopæl”.

En person uden anden bolig, som bor på en af Kriminalforsorgens pensioner, og ønsker at blive registreret der, kan blive dette, jf. CPR-lovens § 15, stk. 2.

Det bemærkes, at bestemmelserne i CPR-lovens § 15 og folkeregistreringsbekendtgørelsens §§ 9 og 10 ikke omfatter personer, som efter rettens bestemmelse er anbragt på *psykiatriske institutioner*, og der henvises derfor for disse personers vedkommende til vejledningens afsnit 3.2.

Kapitel 5

Tilflytning fra udlandet

5.1. Indledning

Reglerne i CPR-lovens kapitel 5 omhandler tilflytning til Danmark fra udlandet (indrejse). Det skal indledningsvist bemærkes, at en tilflytning fra udlandet som udgangspunkt kun kan registreres i CPR, såfremt følgende 3 betingelser er opfyldt:

- vedkommende opholder sig allerede i Danmark og skal opholde sig her i landet i over 3 måneder,
- vedkommende har erhvervet en bopæl eller et fast opholdssted her i landet, og
- vedkommende har lovligt ophold her i landet.

Opmærksomheden henledes dog på de særlige bestemmelser i CPR-lovens § 16, stk. 6, samt lovens § 17, stk. 4, vedrørende henholdsvis danske statsborgere, der indrejser for at aftjene værnepligt her i landet, samt ikke-nordiske statsborgere, som fra udlandet indsættes direkte til afsoning i en af Kriminalforsorgens institutioner.

Der gælder forskellige regler for registrering af tilflytning fra udlandet afhængig af, hvilket land en person indrejser fra samt vedkommendes statsborgerskab.

Med virkning fra den 1. januar 2013 kan en kommune helt eller delvist overlade opgaver vedrørende registrering af indrejse i CPR for så vidt angår personer, som tilflytter kommunen fra udlandet og betjenes i et International Citizen Service (ICS), til en anden kommune, som i et ICS varetager opgaver vedrørende registrering af indrejse. En borger, som tilflytter kommunen fra udlandet, vil således med virkning fra den 1. januar 2013 også kunne blive registreret som indrejst i CPR ved henvendelse i et ICS, såfremt kommunen har delegeret kompetencen hertil, som beskrevet ovenfor.

5.2. Nordiske statsborgere

5.2.1. Nordiske statsborgeres ret til at blive registreret som indrejst i landet

Nordiske statsborgere har ret til at blive registreret som indrejst her i landet, når følgende 2 betingelser er opfyldt:

- vedkommende ved, at opholdet her i landet skal vare over 3 måneder, jf. lovens § 16, stk. 1, og
- vedkommende har erhvervet en bopæl eller et fast opholdssted her i landet, jf. lovens § 16, stk. 5.

Nordiske statsborgere skal således ikke have opholdstilladelse/-bevis for at blive registreret som indrejst i landet.

5.2.2. Nordiske statsborgeres pligt til at anmelde indrejse til Danmark

Nordiske statsborgere har pligt til at anmelde indrejse her til landet, når følgende 2 betingelser er opfyldt:

- vedkommende ved, at opholdet her i landet skal vare over 6 måneder, jf. lovens § 16, stk. 2, og
- vedkommende har erhvervet en bopæl eller et fast opholdssted her i landet, jf. lovens § 16, stk. 5.

5.3. Ikke-nordiske statsborgere

5.3.1. Ikke-nordiske statsborgeres ret til at blive registreret som indrejst i landet

En ikke-nordisk statsborger har ret til at blive registreret som indrejst, når følgende 3 betingelser er opfyldt:

- vedkommende ved, at opholdet her i landet skal vare over 3 måneder, jf. lovens § 16, stk. 1,
- vedkommende har erhvervet en bopæl eller et fast opholdssted, jf. lovens § 16, stk. 5, og
- vedkommende har fået meddelt opholdstilladelse/-bevis eller har fået besked fra udlændingemyndighederne om fritagelse fra dette, jf. lovens § 17, stk. 1.

5.3.2. Ikke-nordiske statsborgeres pligt til at anmelde indrejse til Danmark

En ikke-nordisk statsborgers pligt til at anmelde indrejse til Danmark afhænger af vedkommendes statsborgerskab, samt hvilket land vedkommende indrejser fra.

Tilflyttere fra et andet nordisk land, uanset vedkommendes statsborgerskab, samt statsborgere i et EU/EØS-land eller Schweiz (samt disses familiemedlemmer fra tredjelande) har pligt til at anmelde indrejse, når følgende 3 betingelser er opfyldt:

- vedkommende ved, at opholdet her i landet skal vare *over 6 måneder*, jf. lovens § 16, stk. 2,
- vedkommende har erhvervet en bopæl eller et fast opholdssted her i landet, jf. lovens § 16, stk. 5, og
- vedkommende har fået meddelt opholdstilladelse/-bevis eller har fået besked fra udlændingemyndighederne om fritagelse fra dette, jf. lovens § 17, stk. 1.

Øvrige tilflyttere har pligt til at anmelde indrejse, når følgende 3 betingelser er opfyldt:

- vedkommende ved, at opholdet her i landet skal vare *over 3 måneder*, jf. lovens § 16, stk. 2,
- vedkommende har erhvervet en bopæl eller et fast opholdssted her i landet, jf. lovens § 16, stk. 5, og
- vedkommende har fået meddelt opholdstilladelse/-bevis eller har fået besked fra udlændingemyndighederne om fritagelse fra dette, jf. lovens § 17, stk. 1.

5.3.3. Ikke-nordiske statsborgeres lovlige ophold i Danmark

Bestemmelsen i CPR-lovens § 17, stk. 1, indebærer, at udlændingemyndighederne for alle ikke-nordiske statsborgere skal have taget stilling til lovligheden af deres ophold her i landet, inden der kan ske folkeregistrering af de pågældende i bopælskommunen. Registrering i CPR af tilflytning fra udlandet for ikke-nordiske statsborgere forudsætter således, at disse enten har opholdstilladelse eller -bevis efter udlændingeloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf eller har en bekræftelse fra udlændingemyndighederne på, at de efter udlændingelovgivningen er fritaget for opholdstilladelse eller -bevis.

Dette indebærer, at også børn under 18 år først kan folkeregistreres, når udlændingemyndighederne har taget stilling til deres sag og tilkendegivet, hvorvidt de pågældende skal have en opholdstilladelse/-bevis eller ej, også selv om de tager ophold hos forældremyndighedens indehaver.

Opholdsbeviser for EU/EØS-statsborgere efter bekendtgørelse nr. 474 af 12. maj 2011 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler (EU-opholdsbekendtgørelsen) udstedes af Statsforvaltningen. Opholdsbeviserne for EU-statsborgeren benævnes »Bevis for registrering« og for dennes familiemedlemmer fra tredjelande som »Opholdskort for familiemedlem til en unionsborger«, idet selve retten til ophold i landet udspringer direkte af EU-retten. Registreringsbeviset/opholdskortet er således alene et bevis for registrering af retten til ophold her i landet. En EU/EØS-statsborger, som henvender sig for at blive registreret uden at have det fornødne opholdsbevis, skal således henvises til

Statsforvaltningen, for at der kan blive taget stilling til, om vedkommende er berettiget til at få udstedt et opholdsbevis.

En kommune kan dog ikke pålægge en EU/EØS-statsborger at henvende sig til Statsforvaltningen for at få udstedt et registreringsbevis med henblik på registrering af vedkommende som indrejst i CPR, hvis vedkommende efter EU-opholdsbekendtgørelsen ikke er forpligtet til at lade sig registrere i Danmark.

Opholdstilladelse eller opholdsbevis kan aldrig erstattes af en påstempling i passet fra udlændingemyndighederne om, at ansøgning er indgivet, eller af et brev fra disse om, at opholdstilladelsen eller opholdsbeviset kan forventes givet.

Oplysning om, at en person har anket et afslag på meddelelse af opholdstilladelse/bevis, kan ligeledes aldrig danne grundlag for registrering af tilflytning. Den pågældende kan først registreres, når vedkommende har fået opholdstilladelse.

Bestemmelsen i CPR-lovens § 17, stk. 2, regulerer en speciel situation ved anmeldelse af genindrejse på et tidligere anvendt opholdsgrundlag. Den pågældende har tidligere fået meddelt opholdstilladelse/-bevis og har på denne baggrund været registreret som indrejst i CPR. Vedkommende er efterfølgende udrejst og er som en følge heraf registreret som udrejst i CPR, men ønsker nu at blive registreret som genindrejst med den tidligere anvendte opholdstilladelse/-bevis som dokumentation for lovligt ophold her i landet. I en sådan situation skal udlændingemyndighederne bekræfte, at den tidligere meddelte opholdstilladelse/-bevis ikke skal anses for bortfaldet, før kommunen på ny kan registrere vedkommende som indrejst.

Det følger af bestemmelsen i § 17, stk. 3, at visum/udrejsefrist i et pas aldrig kan sidestilles med en opholdstilladelse og således aldrig kan danne grundlag for registrering i CPR.

Det bemærkes, at der for så vidt angår personer, som visiteres til en kommune efter integrationsloven, gælder særlige regler for bopælsregistrering, jf. folkeregistreringsbekendtgørelsens § 16.

5.4. Udenlandske statsborgere udsendt til Danmark

CPR-lovens § 18, stk. 1, omhandler udenlandske statsborgere udsendt til Danmark. Disse personer skal uanset ophold her i landet ikke registreres i CPR. Bestemmelsen omfatter udenlandske statsborgere, som bor og opholder sig i Danmark på grund af arbejde på en ambassade, en international organisation eller lignende, og som har fået opholdstilladelse af Udenrigsministeriet (»registreret i Udenrigsministeriets protokol«). Sådanne personer betegnes som eksterritoriale. Lovens § 18, stk. 1, omfatter tillige personer, hvis ophold i Danmark er reguleret i aftaler om retsstillingen for styrker eller militære hovedkvarterer, som Danmark har tiltrådt. Tvivl om, hvorvidt en person er omfattet af bestemmelsen, kan afklares ved henvendelse til henholdsvis Udenrigsministeriets Protokol eller Forsvarsministeriet.

Det skal bemærkes, at de pågældende personer ikke kan bopælsregistreres i CPR, selvom de, udover at være registreret i Udenrigsministeriets Protokol, får meddelt et opholdsbevis efter EF/EØS-bekendtgørelsen eller efter EU-opholdsbekendtgørelsen.

Efter § 18, stk. 2, registreres udenlandske familiemedlemmer til de personer, der er omfattet af stk. 1, ligeledes ikke i CPR som tilflyttet landet, hvis de er en del af de pågældendes husstand.

Udenlandske statsborgere, der er ansat på en ambassade, en international organisation eller lignende, men som har fået opholdstilladelse af udlændingemyndighederne, og som således ikke er omfattet af Udenrigsministeriets protokol, er ikke eksterritoriale og skal derfor registreres efter de almindelige regler.

5.5. Særligt om flytninger mellem de nordiske lande (internordiske flytninger)

Formålet med den internordiske overenskomst om folkeregistrering er at bevare Norden som ét registreringsområde i folkeregistreringsmæssig forstand, hvor de grundlæggende principper er, at en person kun er bopælsregistreret ét sted i Norden, at det er tilflytningslandets regler, der er afgørende for, om en person skal anses for bosat i tilflytningslandet, og at det er den lokale registreringsmyndighed i tilflytningslandet, der har kompetence til at træffe afgørelse herom.

Ved registrering af en person i CPR som tilflyttet Danmark fra et andet nordisk land sendes der samtidigt elektronisk besked til fraflytningslandet herom via CPR, og vedkommende registreres som udrejst i fraflytningslandet. Der henvises til CPR-kontorets meddelelse om «Retningslinjer for registrering af internordiske flytninger fra 1. januar 2007». Meddelelsen findes på CPR-kontorets hjemmeside www.cpr.dk.

Særligt for så vidt angår anmeldelse af indrejse af børn fra et andet nordisk land skal det påpeges, at en dansk afgørelse om en registrering som indrejst fra et andet nordisk land direkte medfører en registrering som udrejst i fraflytningslandet. Myndighederne i fraflytningslandet kan imidlertid ikke forventes at orientere en ikke medflyttende forælder herom, da det er den danske kommune, der træffer afgørelse i sagen og dermed skal foretage korrekt forvaltningsretlig sagsbehandling. Kommunen skal derfor nøje overveje, om en ikke medflyttende forælder skal partshøres og inddrages i oplysningen af sagen, samt have meddelt afgørelsen med oplysning om klageadgang, hvis denne ikke har samtykket i flytningen. Se nedenfor i afsnit 5.6.

Der er fastsat supplerende regler om internordiske flytninger i folkeregistreringsbekendtgørelsens § 11.

5.6. Indrejse af børn

Som anført under afsnit 4.2. er der i CPR-lovens § 13, stk. 2, en særlig høringsregel ved anmeldelse af indenlandske flytninger for børn.

Der er derimod ikke i CPR-loven fastsat særlige procedureregler for høring ved anmeldelse af indrejse af et barn fra udlandet.

Ministeriet skal derfor henstille, at kommunen i hver enkelt sag ved anmeldelse af tilflytning for et barn til Danmark overvejer, om der efter anden lovgivning skal foretages en høring af/inddrages andre end den, der anmelder flytningen. Baggrunden herfor er særligt partshøringsreglerne i forvaltningsloven og reglerne om forældremyndighed.

Det følger af reglerne om forældremyndighed, at såfremt den ene forælder alene har forældremyndigheden, er det denne forælder, der kan repræsentere barnet. Denne forælder skal derfor som udgangspunkt altid inddrages i afgørelser vedrørende barnets registrering.

Selv om der er fælles forældremyndighed, kan den ene forælder i et vist omfang agere på vegne af begge. Hvorvidt dette er tilfældet, vurderes konkret. Mere væsentlige spørgsmål kræver som udgangspunkt enighed mellem forældrene.

Ministeriet skal endvidere oplyse, at det for så vidt angår anmeldelse af indrejse af et barn fra et andet nordisk land er særligt vigtigt at få afklaret spørgsmålet om høringspligt, da en dansk afgørelse om registrering af et barn som indrejst direkte medfører en registrering som udrejst i fraflytningslandet, uden at myndighederne i fraflytningslandet kan forventes at orientere en ikke medflyttende forælder herom. Se ovenfor afsnit 5.5.

5.7. Afgørelse om indrejse og annullering af registreret indrejse/beregning af frister

En kommune må først registrere en person som indrejst, når lovens indrejsebetingelser er opfyldt. En kommune må eksempelvis ikke registrere en person som indrejst, hvis vedkommende ikke skal være i landet i mere end 3 måneder. Opholdskravet gælder også danske statsborgere, der anmelder indrejse. Hvis opholdet er på 3 måneder eller derunder, er det uden betydning, om vedkommende har bolig, familie eller anden tilknytning til Danmark. Det er – bortset fra situationer omfattet af lovens § 16, stk. 6 – ligeledes uden betydning, hvad formålet med opholdet i Danmark er.

Det bemærkes, at der ikke må ske registrering af indrejse og tildeling af personnummer, før det er klart, at indrejsebetingelserne er opfyldt. Et personnummer, der fejlagtigt tildeles, genanvendes ikke senere til en anden person.

3/6-månedersfristen i lovens § 16 beregnes fra det tidspunkt, hvor vedkommende rent faktisk indrejser i landet. Dette gælder også for så vidt angår ikke-nordiske statsborgere, uanset at disse først kan registreres, når betingelserne i lovens § 17 er opfyldt. Kommunen kan vente med at foretage registreringen, hvis den har *særlig grund* til at tvivle på, at opholdet i landet vil være over 3 måneder, jf. lovens § 16, stk. 4.

Den dokumentation for opholdets varighed, som omtales i lovens § 16, stk. 4, kan bestå i fremvisning af dokumenter, hvorefter den pågældende har truffet dispositioner, som ikke er normale at foretage sig, hvis opholdet er af kortere varighed, f.eks. bindende indbetaling af leje for et længere tidsrum, køb af hus, som kun egner sig som helårsbolig, optagelse på en uddannelse, indskrivning af barn i institution/skole eller lignende.

Viser det sig efterfølgende, at den pågældendes ophold i Danmark ikke opfyldte kravene for registrering af tilflytning, f.eks. fordi opholdet rent faktisk varede mindre end 3 måneder, skal indrejsen annulleres. Inden dette sker, skal kommunen i overensstemmelse med CPR-lovens § 11 have forsøgt at kontakte den pågældende, ligesom afgørelsen også skal meddeles skriftligt til den pågældende, hvis dette er muligt. Der henvises til bilag 3.

5.8. Oplysninger, som skal gives ved tilflytning

Ved anmeldelse af tilflytning fra udlandet skal den tilflyttende give en række oplysninger, jf. CPR-lovens § 20, der i nødvendigt omfang skal dokumenteres, jf. lovens § 21. Denne dokumentation kan for visse oplysninger eventuelt ske ved forevisning af vedkommendes pas. Hvis der ved registreringen af en indrejse opstår tvivl om gyldigheden af visse, skilsmisser og andre retsstiftende kendsgerninger, der har fundet sted i udlandet, henvises til bilag 1 til vejledningen.

5.9. Medlemskab af folkekirken

Tilflyttere, som oplyser og eventuelt dokumenterer, at de er medlemmer af den danske folkekirke eller af et evangelisk-luthersk trossamfund i øvrigt, skal orienteres om, at de vil blive registreret som medlemmer af den danske folkekirke. Det bemærkes, at såfremt en person, der tilflytter landet, ønsker at melde sig ud af folkekirken, vil dette ikke kunne ske ved en erklæring til kommunen, men skal ske enten ved personligt fremmøde for eller ved skriftlig anmeldelse til den kirkebogsførende præst i det sogn, hvor medlemmet tager bopæl. Sker udmeldelsen af folkekirken inden 6 måneder efter tilmelding til CPR (ajourføringsdatoen), registreres udmeldelsen med virkning fra indrejsedatoen. Kirkerne i de nordiske lande, herunder den færøske folkekirke, er evangelisk-lutherske. Almindeligvis vil kun tilflyttere, der stammer fra et af de nordeuropæiske lande eller Nordamerika, opfylde betingelserne for tilmelding til folkekirken. Ved tvivl om, hvorvidt et trossamfund er evangelisk-luthersk, kan der hentes vejledning hos Ministeriet for Ligestilling og Kirke (www.miliki.dk).

Såfremt en person henvender sig til kommunen og oplyser, at det er en fejl, at vedkommende er registreret som medlem af den danske folkekirke, skal vedkommende henvises til at kontakte bopæls sognet med henblik på, at der af sognet tages stilling til en ændring af registreringen som medlem af Folkekirken. Dette gælder uanset, om registreringen af medlemskab kan være sket ved en fejl ved registrering af indrejse eller på andet grundlag. Sognet vil i givet fald sørge for en ændring af registreringen i CPR.

5.10. Tilflytningsdato

Personer, som allerede ved indrejsen har opholdstilladelse/-bevis, skal registreres som indrejst med virkning fra det tidspunkt, hvor de er kommet ind i landet, hvis de på dette tidspunkt også har en bolig eller fast opholdssted her i landet, jf. lovens § 22, stk. 1, sammenholdt med lovens § 16, stk. 5. Det samme gælder personer, som efter indrejsetidspunktet får en bekræftelse fra udlændingemyndighederne om, at de er fritaget for opholdstilladelse/-bevis, jf. lovens § 17, stk. 1, sammenholdt med § 22, stk. 1.

Personer, som indrejser og først efterfølgende får opholdstilladelse/-bevis, kan først registreres som indrejst i CPR med virkning fra datoen for udstedelsen heraf, jf. lovens § 22, stk. 3, også uanset om det

fremgår af opholdstilladelsen/-beviset, at denne har virkning fra et tidligere tidspunkt, typisk det faktiske indrejsetidspunkt.

5.11. Registrering af indrejse i et ICS

Der blev i 2011 etableret 4 såkaldte International Citizen Service (ICS) i København, Aarhus, Odense og Aalborg Kommuner, hvor udenlandske arbejdstagere og deres medfølgende familie kan henvende sig og få vejledning og offentlig service på tværs af relevante myndigheder. I centrene, der er etableret som såkaldte kontorfællesskaber, er Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering/Workindenmark-centrene, Statsforvaltningen, SKAT samt de fire værtskommuner repræsenteret.

Med virkning fra den 1. januar 2013 blev det muligt for en kommune at overlade opgaver vedrørende registrering af indrejse for udenlandske arbejdstagere, der fra udlandet flytter til kommunen, til værtkommunen for det relevante ICS, men også til andre kommuner, som i et ICS varetager opgaver vedrørende registrering af indrejse. Opgaveoverladelsen kan eventuelt ske delvist, således at det alene er f.eks. identitetskontrol og vurdering af fremlagt dokumentation for de data, der skal registreres i CPR, som overlades til en anden kommune.

En borger, der tilflytter kommunen fra udlandet og betjenes i et ICS, kan således anmelde indrejse til den kommune, som af tilflytningskommunen har fået overladt kompetence til at registrere indrejse i CPR i et ICS.

Tilflytningskommunen vil i fornødent omfang skulle vejlede borgere, der tilflytter kommunen fra udlandet, om muligheden for at anmelde indrejse til en kommune, der i et ICS varetager opgaver vedrørende registrering af indrejse, og som af tilflytningskommunen har fået delegeret kompetence til at registrere indrejse i CPR for tilflytningskommunens borgere.

Selvom der er sket overladelse af opgaver som beskrevet ovenfor, vil en borger, som tilflytter kommunen fra udlandet, fortsat kunne anmelde sin indrejse til tilflytningskommunen.

Kapitel 6

Fraflytning til udlandet

6.1. Ophold i udlandet over eller under 6 måneder

Registrering af fraflytning efter CPR-lovens § 24, stk. 1, 3. pkt., af ophold i udlandet på over 6 måneder er en konstatering af, at den pågældende i en længere periode ikke opholder sig her i landet, hvilket ligestilles med en flytning. Det er således uden betydning, hvilket formål den pågældende har med udlandsopholdet, og om vedkommendes familie fortsat er registreret med bopæl i CPR i Danmark. Endvidere er det ved sådanne længerevarende udenlandsophold uden betydning, om der opretholdes en bolig her i landet og/eller anskaffes bolig i udlandet.

I lovens § 24, stk. 5 og 6, er der fastsat særlige regler vedrørende udsendte og deres familiemedlemmer. Disse regler er undtagelser til bestemmelsen i lovens § 24, stk. 1. I lovens § 24, stk. 7-9, er der endvidere fastsat regler om personer, der har deres hovedophold i udlandet i en periode på over 6 måneder, men hvor udlandsopholdet skyldes arbejdsmæssige eller lignende grunde, og hvor hovedparten af ferier og fridage tilbringes her i landet. Disse regler er ligeledes undtagelser til bestemmelsen i lovens § 24, stk. 1, se nærmere herom nedenfor under afsnit 6.2. og 6.3.

Ifølge lovens § 24, stk. 2, afbryder korte ophold her i landet ikke et ophold i udlandet, så længe vedkommende sover flest gange i udlandet. Der skal således foretages en konkret vurdering af, hvorvidt eventuelle ophold her i landet er af en sådan varighed, at et tidligere påbegyndt udlandsophold kan betragtes som afbrudt, eller om opholdet her i landet betragtes som et kort besøg efter lovens § 24, stk. 2. Det kan i den forbindelse ikke kræves, at opholdet her i landet skal opfylde indrejsebetingelsen i lovens § 16, stk. 1, det vil sige, at opholdet er over 3 måneder, for at det ikke kan betragtes som et kort besøg

her i landet. Man skal i stedet vurdere det forudgående udlandsophold i forhold til opholdets længde og formål her i landet. Er der tale om skiftevis ophold i udlandet og her i landet, skal man vurdere de enkelte ophold i forhold til hinanden og i forhold til den samlede periode. For at kunne foretage en sådan vurdering skal kommunen anmode vedkommende om at redegøre detaljeret for hvert ophold i ind- og udland. Har et ophold her i landet en sådan varighed og karakter, at det ikke kan betragtes som et kort ophold efter § 24, stk. 2, betragtes det forudgående udlandsophold som afbrudt, og der skal ved næste udlandsophold foretages en selvstændig vurdering af, hvorvidt dette udlandsophold skal medføre en registrering som udrejst i CPR. Betragtes et ophold her i landet som et kort besøg efter lovens § 24, stk. 2, betragtes opholdet her i landet som en fortsættelse af det forudgående udlandsophold, og opholdet her i landet medregnes som en del af det forudgående udlandsophold ved fastlæggelsen af udlandsopholdets længde.

Er opholdet i udlandet *6 måneder eller derunder, og den hidtidige bolig opretholdes til fuld rådighed i hele perioden*, har den pågældende ifølge lovens § 24, stk. 1, 4. pkt., efter anmodning ret til fortsat at være registreret som boende på sin hidtidige adresse. Hvis den hidtidige bolig er udlejet/fremlejet, er den ikke til fuld rådighed. Det samme gælder, hvis vedkommende ikke lovligt (hele året) kan bo og overnatte på adressen. Dette er f.eks. tilfældet, hvis vedkommende er registreret i et sommerhus, et erhvervslejemål eller et kolonihavehus, som det ikke er lovligt at opholde sig i/overnatte i hele året. Registrering i et sommerhus vil dog kunne opretholdes, hvis vedkommende har fået dispensation efter planlovgivningen til at bo i sommerhuset hele året. En registrering på et fast opholdssted, jf. lovens § 6, stk. 2, vil ikke kunne opretholdes. Rådighed over en bevægelig bolig vil kun kunne danne grundlag for fortsat registrering, hvis vedkommende efter lovens § 9 er berettiget til at være folkeregistreret på det sted, hvor den bevægelige bolig befinder sig.

Om personer, der opholder sig i udlandet i *6 måneder eller derunder uden at opretholde den hidtidige bolig til fuld rådighed*, jf. lovens § 24, stk. 1, 5. pkt., kan siges at være flyttet til udlandet og derfor skal registreres som udrejst, må afgøres efter et konkret skøn i overensstemmelse med almindelig opfattelse af, hvornår en person kan anses for flyttet. Som eksempler på momenter, der kan lægges vægt på, kan nævnes følgende:

- Hvor befinder den pågældendes møbler og øvrige ejendele sig?
- Hvor befinder ægtefælle/samlever eller mindreårige børn sig?
- Er det et ferieophold, eller arbejdes der i udlandet?
- Står der en bolig parat til den pågældende ved opholdets afslutning?

Det bemærkes, at hvis en person efter et konkret skøn efter § lovens 24, stk. 1, 5. pkt., kan forblive registreret i Danmark, skal vedkommende registreres som værende uden fast bopæl i sin seneste bopælskommune.

CPR-lovens § 24 regulerer, hvornår en person er forpligtet til at anmelde udrejse og tager således ikke direkte stilling til en situation, hvor en person ønsker at blive registreret som udrejst. Om en anmeldelse af udrejse kan imødekommes, afhænger af, om udrejsen efter en konkret vurdering kan anses som en fraflytning. En person er derfor ikke efter lovens § 24, stk. 1, forpligtet til at opholde sig i udlandet i 6 måneder for, at vedkommende har ret til at blive registreret som udrejst.

Hvis et udlandsophold, som efter hensigten ved udrejsen registreredes som en fraflytning, får et andet og kortere forløb end forventet, må der, hvis den pågældende anmoder derom, foretages en konkret vurdering af, om udrejsen skal annulleres. Det skal således vurderes, om den hidtidige bolig er opretholdt til fuld rådighed, eller – hvis dette ikke er tilfældet – om vedkommende alligevel ikke skal betragtes som fraflyttet til udlandet, jf. ovenfor. Annulleringen er en afgørelse, som skal træffes efter forvaltningslovens regler herom. Der henvises til bilag 3.

Viser et udlandsophold, som oprindeligt skønnedes kun at ville vare 6 måneder eller mindre, at blive længerevarende, skal den pågældende efterfølgende registreres som udrejst fra det faktiske udrejsetids-

punkt, jf. lovens § 26, stk. 2. Ved vejledning af en person om CPR-lovens udrejseregler er det vigtigt at orientere vedkommende herom.

Opmærksomheden henledes på kommunernes forpligtelse til at udlevere eller tilsende ansøgningsskema om optagelse på folketingsvalglisten af personer, der opholder sig i udlandet, og notere dette i CPR, jf. § 3, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 605 af 21. juni 2004 om optagelse på folketingsvalglisten af personer, der har valgt uanset ophold i udlandet. Om det nærmere indhold af denne forpligtelse henvises til afsnit 4.4. i vejledning nr. 65 af 27. juni 2004 om behandling af ansøgninger om optagelse på folketingsvalglisten af personer, der har valgt uanset ophold i udlandet. Der henvises endvidere til CPR-lovens bilag 1, nr. 15. Det bemærkes, at dette også gælder i forhold til udsendte, som på trods af reglerne i CPR-lovens § 24, stk. 5 eller 6, registreres som udrejst af Danmark, fordi de udsendes til et nordisk land (bortset fra Færøerne, da også personer folkeregistreret i en kommune på Færøerne optages på valglisten, dog ikke i Danmark, men på Færøerne), som folkeregistrerer dem som indrejst i dette land, jf. afsnit 6.2. nedenfor.

6.2. Statsudsendte og deres familiemedlemmer

De personer, der er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i lovens § 24, stk. 5, er bl.a. udenrigstjenestens og Forsvarets personale, når disse er beordret til tjeneste i udlandet, samt personer, som Forsvaret eller Beredskabsstyrelsen har sendt til udlandet med henblik på deltagelse i konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende, humanitære og andre lignende opgaver. Disse personer samt deres ægtefæller, samlever og børn under 18 år med bopæl hos forældrene, jf. lovens § 24, stk. 6, forbliver registreret på deres hidtidige bopæl eller, såfremt denne opgives, i deres hidtidige bopælskommune under høj vejkode. Der henvises også til folkeregistreringsbekendtgørelsens § 14, nr. 5. Under udsendelsen kan vedkommendes aktuelle udenlandsadresse registreres i CPR som supplerende adresse, jf. lovens § 24, stk. 3.

Når betingelserne for at være omfattet af lovens § 24, stk. 5 eller 6, ikke længere er til stede, eksempelvis hvis et barn flytter hjemmefra eller fylder 18 år, skal den pågældende registreres som udrejst fra dette tidspunkt.

I tilfælde af, at en person, som er omfattet af lovens § 24, stk. 5, beordres til tjeneste i landene omfattet af den internordiske overenskomst om folkeregistrering, det vil sige Finland, Island, Norge, Sverige og Færøerne, skal vedkommende registreres som udrejst, hvis indrejselandets materielle folkeregistreringsregler medfører, at denne skal registreres som indrejst i dette land. Dette gælder tillige for personer omfattet af lovens § 24, stk. 6. Den internordiske overenskomst om folkeregistrering har således forrang for lovens § 24, stk. 5-6, i disse særlige tilfælde, jf. lovens § 25, stk. 1.

6.3. Hovedophold i udlandet pga. arbejdsmæssige eller lignende forhold

Bestemmelsen i CPR-lovens § 24, stk. 7, skal sikre, at personer, der har et sådant arbejds- og opholdsmønster, at de pågældende overnatter størstedelen af tiden i en periode på over 6 måneder i udlandet, kan forblive registreret i CPR med adresse på bopælen her i landet, uanset at de pågældende efter lovens § 24, stk. 1 og 2, betragtes som havende et udlandsophold på over 6 måneder. Betingelsen er, at de pågældende opretholder boligen her i landet og løbende i perioden tilbringer hovedparten af weekender, fridage, ferier o. lign. i boligen.

Bestemmelsen omfatter alle personer med ovennævnte arbejds- og opholdsmønster, som eksempelvis langturschauffører, fiskere, handelsrejsende o. lign. Udgangspunktet er således, at opholdet i udlandet skal skyldes arbejdsmæssige forhold. Der kan dog tænkes enkelte tilfælde, hvor andre personer vil være omfattet af bestemmelsen, eksempelvis visse studerende med samme opholdsmønster.

For at være omfattet af lovens § 24, stk. 7, skal personerne opretholde deres bolig her i landet, hvor de pågældende opholder sig og overnatter, når de befinder sig her i landet, og hvor de har deres ejendele. Der skal være tale om at opretholde en egentlig bolig her i landet og ikke blot en overnatningsmulighed. Opholdene i boligen må således ikke have karakter af besøg. Boligen skal være til fuld rådighed, ligesom

den fortsat skal være møbleret og fremstå som et hjem, hvor evt. familie (ægtefælle/samlever og børn) tillige opholder sig og er folkeregistreret. Boligen skal således fortsat danne rammen om de pågældendes sociale liv.

Personerne skal som nævnt tilbringe hovedparten af weekender, fridage, ferier o. lign. i boligen her i landet i den anførte periode på over 6 måneder. Hermed skal forstås, at de pågældende tilbringer den tid, det, set i forhold til arbejdsforhold o. lign., er muligt på adressen her i landet. Det forudsættes således, at personerne løbende og i et jævnt omfang skiftevis opholder sig her i landet og i udlandet i den anførte periode. Det kræves dog ikke, at samtlige weekender, fridage og ferier tilbringes i boligen her i landet, idet ferie- og weekendophold også kan tilbringes i udlandet/andre steder her i landet i almindeligt omfang.

Såfremt boligen er en bevægelig bolig omfattet af lovens § 9, er der tillige ret til at forblive registreret i denne, såfremt de øvrige betingelser er opfyldt.

Det er ikke noget til hinder for, at personer omfattet af bestemmelsen flytter til en ny bolig her i landet, såfremt der er tale om en reel flytning til en egentlig bolig.

Det er endvidere ikke et krav for at være omfattet af lovens § 24, stk. 7, at der overnattes på forskellige steder under udlandsopholdet. Bestemmelsen omfatter således eksempelvis både langturschauffører, der kører og overnatter på landevejen, samt håndværkere, der arbejder på et bestemt projekt gennem længere tid, og derfor overnatter det samme sted i udlandet.

Bestemmelsen i lovens § 24, stk. 8, omfatter søfarende, der grundet deres erhvervs- og arbejdsforhold, overnatter størstedelen af tiden til søs, men som opretholder deres bolig her i landet, hvor hovedparten af fridage, ferier o. lign. tilbringes.

En søfarende har som hovedregel ikke mulighed for at tage hjem til boligen i weekender og ved enkelte fridage og tilbringer derfor en del af sin fritid og sociale liv til søs. Der kan derfor ikke for denne gruppe stilles samme krav til ophold i boligen, som efter lovens § 24, stk. 7.

Det er imidlertid ligesom ved lovens § 24, stk. 7, et krav, at de pågældende søfarende opretholder deres bolig til fuld rådighed her i landet. Der skal således være tale om at opretholde en egentlig bolig her i landet og ikke blot en overnatningsmulighed. Opholdene i boligen må ikke have karakter af besøg, og boligen skal være til vedkommendes fulde rådighed, ligesom den skal fremstå som vedkommendes hjem, hvor vedkommende har sine ejendele, og hvor vedkommendes eventuelle familie (ægtefælle/samlever og børn) tillige opholder sig og er folkeregistreret. Boligen skal således fortsat danne rammen om vedkommendes sociale liv.

Ifølge lovens § 24, stk. 9, har medrejsende familiemedlemmer, dvs. ægtefælle/samlever samt børn, tilhørende de i stk. 7 eller 8, nævnte personer, som grundet disses arbejde eller lign. har samme opholdsmønster som vedkommende, ret til at forblive registreret på bopælen. Medrejsende familiemedlemmer sidestilles ifølge stk. 9 således med de i stk. 7 og 8, nævnte personer.

6.4. Internordiske flytninger

En flytning fra et af de nordiske lande eller Færøerne til et andet nordisk land eller Færøerne betegnes som en internordisk flytning. Formålet med den internordiske overenskomst om folkeregistrering er at bevare Norden som ét registreringsområde i folkeregistreringsmæssig forstand, hvor de grundlæggende principper er, at en person kun er bopælsregistreret ét sted i Norden, at det er tilflytningslandets regler, der er afgørende for, om en person skal anses for bosat i tilflytningslandet, og at det er den lokale registreringsmyndighed i tilflytningslandet, der har kompetence til at træffe afgørelse herom. En person, der flytter til et andet nordisk land, skal inden udrejsen anmelde sin udrejse til den danske fraflytningskommune, men skal forblive registreret i CPR på sin hidtidige bolig, eller hvis denne er opgivet ved udrejsen, som værende uden fast bopæl, indtil der modtages besked fra tilflytningslandet om, at vedkommende er registreret som indrejst i det andet nordiske land eller Færøerne, jf. lovens § 25, stk. 1

og 2. Der er i bekendtgørelse om folkeregistrering nr. 1153 af 23. november 2006 kapitel 8 fastsat regler for kommunernes behandling af anmeldelser af flytning til andre nordiske lande. Der henvises herudover til CPR-kontorets meddelelse om «Retningslinjer for registrering af internordiske flytninger fra 1. januar 2007». Meddelelsen findes på CPR-kontorets hjemmeside www.cpr.dk.

En dansk kommune har således ikke kompetence til at træffe afgørelse om, at en person skal registreres som udrejst til et andet nordisk land eller Færøerne. Vedrørende kompetence til at annullere en registrering som udrejst til et andet nordisk land henvises til vejledningens afsnit 3.7.7.

Kapitel 7

De registreredes beskyttelse mod videregivelse af oplysninger

I CPR-lovens kapitel 7 er samlet regler om de forskellige former for beskyttelse mod videregivelse af oplysninger, som borgeren kan anmode om, det vil sige navne- og adressebeskyttelse, lokalvejviserbeskyttelse samt beskyttelse mod henvendelser i forbindelse med statistik og forskning eller i markedsføringsøjemed.

Adressebeskyttelsen i CPR-lovens § 28 er kombineret med en navnebeskyttelse. Personer, som før lovens ikrafttræden den 1. juli 2000 har fået adressebeskyttelse, er fra denne dato også blevet navnebeskyttet. Adressebeskyttelsen gælder også en eventuel udenlandsadresse efter lovens § 26, stk. 3. En kontaktsadresse her i landet efter lovens § 26, stk. 3, eller en værges adresse kan derimod ikke beskyttes. I stedet kan den pågældende vælge ikke at få registreret disse adresser i CPR. Der henvises til lovens § 42, stk. 2, nr. 7-9.

Enhver har uden videre ret til at få registreret navne- og adressebeskyttelse for et år. Borgeren kan ikke kræve, at navne- og adressebeskyttelsen registreres for mere end et år ad gangen, men kommunen kan efter en konkret vurdering give beskyttelsen for en længere periode, hvis det dokumenteres over for kommunen, at der er tale om helt særlige forhold. Hvis vedkommende ved udløbet af beskyttelsesperioden selv ønsker beskyttelsen fornyet, er der ikke noget til hinder herfor, men borgeren skal selv fremsætte anmodning herom over for kommunen.

Hvis en person anmoder om navne- og adressebeskyttelse, skal kommunen orientere vedkommende om rækkevidden heraf, jf. folkeregistreringsbekendtgørelsens § 13.

Der er i CPR-loven fastsat særlige regler for, hvornår der på trods af navne- og adressebeskyttelse alligevel kan ske videregivelse af oplysninger herom, jf. opregningen af de relevante bestemmelser i CPR-lovens § 28.

Enhver har ret til ved henvendelse til sin bopælskommune at få registreret lokalvejviserbeskyttelse i CPR, således at vedkommendes navn og adresse ikke videregives fra CPR til brug for optagelse i lokale vejvisere, jf. lovens § 29, stk. 1.

En markering efter lovens § 29, stk. 2, indebærer, at den pågældende ikke må kontaktes i forbindelse med statistiske og videnskabelige undersøgelser, hvortil Økonomi- og Indenrigsministeriet leverer oplysninger fra CPR eller foretager adressering og udsendelse af materiale. Markeringen forhindrer derimod ikke, at den pågældende indgår i undersøgelsen. Den pågældende må blot ikke kontaktes af forskeren. Markeringen vil endvidere ikke udelukke, at den pågældende kontaktes, hvis det konstateres, at vedkommende har eller kan have fået en smitsom sygdom, har en væsentlig øget risiko for at få en alvorlig sygdom, eller hvis man i forbindelse med en undersøgelse vedrørende lægemiddelinteraktion bliver opmærksom på særligt farlige interaktionsmønstre, som bør medføre henvendelse til den pågældende.

Det er efter lovens § 29, stk. 3, muligt at få indsat en markering i CPR om, at pågældende frabeder sig henvendelser, der sker i markedsføringsøjemed. Det nærmere indhold af markedsføringsbeskyttelsens omfang er ikke reguleret i CPR-loven, men er reguleret efter bestemmelser i henholdsvis markedsføringsloven (lovbek. nr. 58 af 20. januar 2012 om markedsføring), og persondataloven (lov nr. 429 af 31.

maj 2000 om behandling af personoplysninger). Markedsføringsloven administreres af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen (www.forbrug.dk), og persondataloven administreres af Datatilsynet (www.datatilsynet.dk).

Økonomi- og Indenrigsministeriet udarbejder til brug for de erhvervsdrivende en gang i kvartalet en fortegnelse (den såkaldte »Robinson-liste«) med oplysning om nuværende navn og adresse samt eventuel seneste tidligere adresse inden for de seneste 3 år for samtlige personer, der efter CPR-lovens § 29, stk. 3, har en markering i CPR om, at de pågældende frabeder sig henvendelser, der sker i markedsføringsøjemed, jf. CPR-lovens § 40, stk. 4. Personer med navne- og adressebeskyttelse efter lovens § 28 medtages ikke i denne fortegnelse. Hvis en person har navne- og adressebeskyttelse i CPR, bliver en erhvervsdrivende således kun bekendt med, at vedkommende tillige har markedsføringsbeskyttelse i CPR, hvis den erhvervsdrivende på anden måde bliver bekendt hermed f.eks. via udtræk fra CPR.

Det følger af bestemmelsen i CPR-lovens § 30, stk. 1, at personer med navne- og adressebeskyttelse efter lovens § 28 tillige er beskyttet efter bestemmelserne i lovens § 29, stk. 1 og 2, om henholdsvis lokalvejviserbeskyttelse samt henvendelser i forbindelse med statistiske og videnskabelige undersøgelser, så længe navne- og adressebeskyttelsen er gældende.

Kapitel 8

Kommunernes og Økonomi- og Indenrigsministeriets videregivelse af oplysninger til offentlige myndigheder

Ved henvendelse med ønske om udlevering af oplysninger er det første, som må afgøres, om den spørgende er en dansk offentlig myndighed. Der henvises herom til bilag 2.

Udenlandske offentlige myndigheder skal i relation til CPR-loven sidestilles med private, og kommunen vil derfor altid skulle besvare sådanne forespørgsler efter reglerne i CPR-lovens kapitel 12 om videregivelse af enkeltoplysninger m.v. til private. Dette gælder også, hvor forespørgslen fra en udenlandsk offentlig myndighed formidles af en dansk offentlig myndighed, f.eks. en dansk ambassade.

Oplysningerne i CPR kan stilles til rådighed for andre danske myndigheder. Dette kan ske ved udlevering af enkeltoplysninger fra kommunerne, jf. CPR-lovens § 33, eller efter aftale med Økonomi- og Indenrigsministeriet via terminaladgang, engangsudtræk eller løbende udtræk, jf. CPR-lovens § 32.

Alle kommuner har ligesom Økonomi- og Indenrigsministeriet adgang til CPR's oplysninger. Enhver kommune vil derfor kunne give de aktuelle oplysninger om en person. Herudover kan kommunerne på grundlag af CPR oplyse en persons navne, adresser og civilstande tilbage til 1. januar 1971 samt om eventuelt tidligere statsborgerskab tilbage til 1. oktober 1991, og eventuel tidligere separation tilbage til 27. maj 2004.

Folkeregistreringsoplysninger, der ikke fremgår af CPR, skal søges i den daværende bopælskommune. Økonomi- og Indenrigsministeriet råder ikke over andre oplysninger end dem, der findes i CPR, og besvarer ikke enkeltforespørgsler om det konkrete indhold af CPR.

Forespørgsler om CPR-oplysninger, som en myndighed selv har terminaladgang til, kan kommunen henvise til besvarelse hos myndigheden selv, uanset om det er en anden del af forvaltningen, der spørger. Hvilke myndigheder, der har terminaladgang til CPR, kan oplyses af Økonomi- og Indenrigsministeriets CPR-kontor.

Ifølge CPR-lovens § 31 skal videregivelse af oplysninger til en anden offentlig myndighed ske efter reglerne i persondataloven. Heri ligger et krav om, at den modtagende myndighed skal være berettiget til at behandle oplysningerne. De generelle betingelser for, hvornår en behandling må finde sted, findes i kapitel 4 i den pågældende lov.

For offentlige myndigheders enkeltforespørgsler til kommunerne kan kommunerne som udgangspunkt kræve op til 50 kr. pr. forespørgsel, jf. lovens § 33, stk. 1. Beløbet reguleres én gang årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor. Dette gælder også udlevering af enkeltoplysninger til bobestyrere til brug for afklaringen af, hvem der er arvinger i et bo, jf. § 48, stk. 3, jf. § 7, stk. 2, i dødsboskifteloven (lov nr. 383 af 22. maj 1996 om skifte af dødsboer). Der kan dog ikke opkræves betaling for de forespørgsler, som er nævnt i CPR-lovens § 33, stk. 3, samt for de enkeltforespørgsler som ifølge § 33, stk. 1, i boafgiftsloven (lovbekendtgørelse nr. 327 af 2. april 2012 om afgift af dødsboer og gaver), kommer fra skifteretter, eksekutorer, privatskiftende arvinger, anmeldelsespligtige og skattemyndighederne til brug ved beregning af bo- eller gaveafgifter.

For at sikre, at offentlige myndigheder ikke uforvarende kommer til at videregive navne og adresser, som er beskyttede, er det helt nødvendigt, at oplysninger om en sådan beskyttelse altid, som anført i CPR-lovens § 34, gives sammen med de pågældende oplysninger og desuden noteres hos den modtagende myndighed.

Kapitel 9

Kommunernes og Økonomi- og Indenrigsministeriets videregivning m.v. af oplysninger til brug i statistisk eller videnskabeligt øjemed

Når kommunen skal beslutte, om man til statistisk og videnskabeligt brug vil give adgang efter CPR-lovens § 37 til ældre folkeregistermateriale, der fortsat befinder sig i kommunen, fordi det ikke er afleveret til landsarkiverne, vil dette bl.a. kunne ske ud fra en vurdering af, om man har ressourcer til at varetage denne opgave.

Det er en betingelse for videregivelsen, at modtageren er berettiget til at behandle disse oplysninger efter persondataloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger).

Inden en offentlig myndighed påbegynder behandlingen af oplysninger i et forskningsprojekt m.v., skal der som altovervejende hovedregel foreligge en udtalelse fra Datatilsynet. Ved at se en kopi af Datatilsynets udtalelse, vil kommunen således ofte kunne sikre sig, at myndigheden er berettiget til at behandle oplysningerne

For private forskningsprojekter m.v. skal der som udgangspunkt ikke foreligge en udtalelse fra Datatilsynet, men omfatter projektet behandling af følsomme oplysninger, oplysninger om strafbare forhold eller andre oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, f.eks. oplysninger om væsentlige sociale problemer, er der krav om forudgående egentlig tilladelse fra Datatilsynet. Der henvises til § 50, stk. 1, nr. 1, i persondataloven. Kommunen vil derfor normalt også kunne sikre sig, at den private er berettiget til at behandle oplysningerne, ved at se en kopi af denne tilladelse fra Datatilsynet.

I tvivlstilfælde, herunder hvor der ikke skal foreligge en udtalelse eller en godkendelse, kan der indhentes en udtalelse fra Datatilsynet.

Om den almindelige adgang for enhver til oplysninger fra ældre folkeregistermateriale henvises til CPR-lovens § 48.

Kapitel 10

Økonomi- og Indenrigsministeriets videregivning af oplysninger til private

Det følger af CPR-lovens § 38, at enhver juridisk person har adgang til en række standardoplysninger i CPR, hvis vedkommende er berettiget til at behandle disse oplysninger efter persondataloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger) og desuden kan identificere de enkelte personer, som angivet i CPR-lovens § 38, stk. 5. For foreninger er der yderligere stillet det krav, at foreningen skal have et anerkendelsesværdigt formål. Der henvises i øvrigt til CPR-kontorets hjemmeside www.cpr.dk.

CPR-lovens § 39 giver endvidere samme kreds af juridiske personer adgang til at stille enkeltforespørgsler som omfattet af lovens § 42, stk. 1 og 2, jf. § 42, stk. 6, som elektroniske forespørgsler til CPR.

Der henvises herom nærmere til CPR-kontorets hjemmeside www.cpr.dk

Kapitel 11

Økonomi- og Indenrigsministeriets forsendelse for udenlandske myndigheder

De vilkår, som Økonomi- og Indenrigsministeriet stiller for udsendelse af valg- eller folkeafstemningsmateriale for myndigheder i andre lande med hjemmel i CPR-lovens § 41, vil bl.a. indeholde bestemmelser, der sikrer anonymiteten for personerne i personkredsen.

Der er ikke i CPR-loven nogen bestemmelser, som hjemler kommunerne en adgang til at foretage kuvertering. Kommunerne vil derfor kun kunne foretage kuvertering for private, hvis der andetsteds i lovgivningen er hjemmel hertil. En sådan hjemmel findes eksempelvis i § 41 a i friskoleloven (lovbekendtgørelse nr. 166 af 25. februar 2013 om friskoler og private grundskoler m.v.) for udsendelse af materiale for en friskole til en afgrænset personkreds i skolekommunen, dog ikke personer med navne- og adressebeskyttelse eller lokalvejviserbeskyttelse.

Kapitel 12

Kommunernes videregivelse af enkeltoplysninger m.v. til private

12.1. Indledning

CPR-lovens kapitel 12 regulerer udtømmende kommunernes videregivelse af enkeltoplysninger m.v. til private, bortset fra videregivelsen til brug i statistisk eller videnskabeligt øjemed efter lovens kapitel 9.

Kapitlet vedrører kun videregivelse til *private*. Videregivelse til andre offentlige myndigheder er reguleret af lovens kapitel 8 og til dels kapitel 9. Om sondringen mellem offentlige myndigheder og private henvises til bilag 2.

Udlevering af anonyme oplysninger fra CPR, det vil sige oplysninger, der ikke kan henføres til enkeltpersoner, er ikke reguleret af CPR-loven.

Er der tale om statistiske oplysninger, kan forespørgsler herom eventuelt henvises til Danmarks Statistik (www.dst.dk)

I lovens § 51, stk. 2, er der givet kommunerne mulighed for at opkræve gebyr for kommunens arbejde i forbindelse med udlevering af oplysninger fra CPR. Det er bl.a. bestemt, at kommunen kan opkræve indtil 75 kr., for hver enkelt forespørgsel efter lovens §§ 42, 43, 45, og 46. Gebyret skal alene dække kommunens reelle gennemsnitsomkostning og udgør således det beløb, en kommune maksimalt kan opkræve. Hvis kommunens reelle gennemsnitsomkostninger er lavere end 75 kr., kan der således ikke opkræves mere end den reelle gennemsnitsomkostning.

12.2. Krav om identifikation

Bestemmelsen i CPR-lovens § 42 regulerer privates enkeltforespørgsler til kommunerne om konkrete personer. Der stilles i lovens § 42, stk. 6, som fælleskrav, at spørgeren på forhånd kan identificere den pågældende person på en bestemt måde. Først når denne betingelse er opfyldt, kan spørgeren få de standardoplysninger, der fremgår af lovens § 42, stk. 2.

En angivelse af en navnekombination - gammelt fornavn og nyt efternavn - som personen aldrig har båret, vil være tilstrækkelig navneidentifikation, når dette kombinationsnavn sammenholdt med de øvrige identifikationsoplysninger ikke efterlader tvivl om, hvilken person der efterspørges. Tilsvarende gælder ved en kombination af nyt fornavn og gammelt efternavn, som personen ikke har båret på samme tid.

Adoptivbørn, som søger oplysning om deres biologiske forældre i CPR eller i ældre folkeregistermateriale, men som ikke har de nødvendige identifikationsoplysninger, kan ofte få de manglende oplysninger til identifikationen i Ankestyrelsens Familieretsafdeling (www.ast.dk). For personer født efter 1. januar 1938 kan oplysningerne også ofte findes i de tidligere ministerialbøger. For personer, der er fødselsregistreret i 2004 eller senere, kan oplysningerne fås ved henvendelse til personregisterførerne. I Sønderjylland vil dette dog først være tilfældet for personer, der er fødselsregistreret i maj 2007 eller senere.

Såfremt forældre, der har del i forældremyndigheden over et barn, anmoder om at få udleveret oplysninger om barnet, betragtes dette som en anmodning efter § 46, se afsnit 12.6.

12.3. Videregivelse af andre oplysninger end standardoplysningerne samt videregivelse af beskyttede navne og adresser

I CPR-lovens § 42, stk. 3, og § 43, stk. 2, er der givet adgang til at videregive andre oplysningstyper end standardoplysningerne anført i lovens § 42, stk. 2, under forudsætning af, at spørgeren på forhånd har identificeret vedkommende.

I lovens § 42, stk. 3 og 4, § 43, stk. 1, og 2, og § 45 er der givet adgang til i visse tilfælde at videregive beskyttede navne og adresser.

Efter lovens § 42, stk. 3, skal kommunerne levere oplysning om vedkommendes civilstand, bortset fra oplysning om separation, og slægtskabsforhold, samt navn og adresse på ægtefælle eller registrerede partner, og i visse tilfælde en formodet samlever til forsikringsselskaber og pensionskasser omfattet af lov om finansiel virksomhed (lovbekendtgørelse nr. 705 af 25. juni 2012) samt pengeinstitutter ved administration af opsparing i pensionsøjemed i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Ved tvivl om, hvorvidt et forsikringsselskab eller en pensionskasse er omfattet af lov om finansiel virksomhed, kan der rettes henvendelse til Finanstilsynet (www.ftnet.dk).

Pengeinstitutter er banker, sparekasser og andelskasser. Lov om finansiel virksomhed vedrører opsparing i pensionsøjemed i form af kapitalpension, rateopsparing og selv pension.

Bestemmelsen i CPR-lovens § 42, stk. 4, giver *kreditoplysningsbureauer*, som Datatilsynet har meddelt tilladelse til kreditoplysningsvirksomhed, ret til at få leveret beskyttede navne og adresser. Der henvises til Datatilsynet eller Datatilsynets hjemmeside, www.datatilsynet.dk, hvor der er offentliggjort en liste (»Fortegnelse«) over alle de anmeldelser fra bl.a. kreditoplysningsbureauer, som Datatilsynet har givet tilladelse til.

Navne- og adressebeskyttelse kan normalt ikke opretholdes over for *kreditorer*, der agter at foretage skridt til opkrævning eller inddrivelse af en forfalden fordring, jf. CPR-lovens § 42, stk. 5. Det bemærkes, at fuld sikkerhed for, at betingelserne i denne bestemmelse er opfyldt, forudsætter, at kreditor kan fremvise en forfalden, ubetalt fordring, som debitor har underskrevet, og hvis ægthed kommunen ikke er i tvivl om. At en fordring er forfalden, betyder, at den sidste rettidige betalingsdag er overskredet. Hvis skyldneren ikke har underskrevet dokumentet, er der ingen sikkerhed for, at dette vedrører en reel fordring. Kommunen bør i sådanne tilfælde kun udlevere en beskyttet adresse, hvis man på grund af kendskab til spørgeren har en velbegrundet formodning for, at fordringen er reel. Mener kommunen, at der kan rejses tvivl om fordragens eksistens, skal tvivlen afklares ved, at kommunen forelægger anmodningen for den angivelige skyldner. Kommunen er således forpligtet til at undersøge sagen nærmere og kan ikke blot afvise henvendelsen. Hvis kravet er over 3 år, bør kommunen i øvrigt være opmærksom på, at kravet kan være forældet.

Navne- og adressebeskyttelsen skal opretholdes over for kreditorer, hvor formålet med at præsentere en forfalden fordring ikke er at få de penge m.m., man har til gode, men derimod er en måde at omgå beskyttelsen på. Der må i almindelighed kunne ses bort fra muligheden for omgåelse, hvis den spørgende er en forretningsvirksomhed, herunder en advokatvirksomhed. Hvis kommunen finder, at der er en risiko for omgåelse, skal anmodningen forelægges skyldneren.

Efter lovens § 43, stk. 1 og 2, er det en betingelse for udlevering af oplysninger, at den pågældende har en *retlig interesse*. Ved vurderingen af, hvorvidt den pågældende har en retlig interesse i udlevering af oplysninger efter lovens § 43, stk. 1 og 2, skal kommunen tage stilling til, om de oplysninger, der ønskes udleveret, i sig selv ændrer retstilstanden *eller* er nødvendige for at få denne ændret *eller* skal bruges til at gøre en ret gældende.

Der vil f.eks. være tale om retlig interesse, når oplysningen har betydning for udfaldet af en verserende eller forestående retssag, herunder har betydning for, om en retssag kan anlægges. Retlig interesse i en oplysning kan også foreligge, hvis oplysningen har betydning for udfaldet af et erstatningskrav, den spørgende selv har rejst, eller som er rejst mod den pågældende. Såfremt spørgerens krav på en ydelse er afhængig af, om den pågældende har boet et bestemt sted sammen med en anden person i en bestemt periode, har den pågældende en retlig interesse i at få oplyst disse forhold.

Der vil også foreligge retlig interesse, såfremt en slægtskabsoplysning skal anvendes for at gøre et arvekrav gældende, hvorimod der ikke er tale om retlig interesse, alene fordi en person ønsker at oprette et testamente, idet oplysningen i sig selv ikke er en forudsætning for, at der kan oprettes testamente. Ønsket om at drive slægtsforskning er aldrig en retlig interesse, der kan legitimere udlevering af oplysninger fra CPR, men der findes særlige regler om udlevering af oplysninger om en forud identificeret afdød person i lovens § 49.

Hvis det er muligt at ændre retstilstanden eller gøre en ret gældende uden oplysningen, må oplysningen ikke udleveres. Dette gælder bl.a., hvis man ønsker at rejse en sag ved en forvaltningsmyndighed, som selv kan indhente de nødvendige oplysninger til brug for sin sagsbehandling. Som eksempel kan nævnes, at bidragspligtige, som har en konkret formodning om, at en tidligere ægtefælle har etableret et nyt samliv, således at ægtefællebidraget falder bort, kan henvende sig til Statsforvaltningen og anmode om, at bidraget bortfalder. Statsforvaltningen vil herefter fra CPR kunne indhente de adresseoplysninger, som den bidragspligtige ikke selv vil være berettiget til at få i CPR.

Det nævnte er alene eksempler og ikke en udtømmende angivelse af, hvornår der foreligger retlig interesse. Det er ikke muligt på forhånd at opregne de tilfælde, hvor private har en retlig interesse i en oplysning i CPR om en bestemt person. Der må altid foretages en konkret vurdering af en forespørgsel.

Efter bestemmelsen i lovens § 43, stk. 1, kan kommunen udlevere beskyttede navne og adresser til private, når den person, der ønskes oplysninger om, er forud identificeret, jf. lovens § 42, stk. 6, og den person, der ønsker de beskyttede oplysninger udleveret, har en retlig interesse i oplysningerne, jf. ovenfor. Efter bestemmelsen er det yderligere en betingelse, at den beskyttede person ikke har fremsat indvendinger mod udleveringen, som kommunen finder skal tillægges større vægt end den spørgendes retlige interesse.

Kommunen må således på forespørgsel om udlevering af beskyttede navne- og adresseoplysninger først tage stilling til, hvorvidt spørgeren har en retlig interesse i udlevering af oplysningerne. Såfremt spørgeren findes at have en retlig interesse i udleveringen, skal kommunen dernæst meddele den beskyttede, at der er fremsat en anmodning om udlevering af den pågældendes beskyttede navne- og adresseoplysninger, og den beskyttede skal gives en frist til at fremsætte eventuelle indvendinger mod udlevering af oplysningerne. Hvis den beskyttede fremsætter indvendinger mod udlevering af oplysningerne, skal kommunen tage stilling til, om disse indvendinger vejer tungere, end spørgerens retlige interesse i at få oplysningerne udleveret.

Efter lovens § 43, stk. 2, kan den, som godtgør at have en retlig interesse i andre oplysninger i CPR, end de oplysninger der er nævnt i lovens § 42, stk. 2 – 5, og § 43, stk. 1, om en forud identificeret person, jf. lovens § 42, stk. 6, få udleveret disse oplysninger. Hvis der er tale om oplysninger om personer, der har registreret navne- og adressebeskyttelse i CPR, skal sagsgangen i lovens § 43, stk. 1, med bl.a. partshøring af vedkommende følges forud for en eventuel udlevering af beskyttet navn og adresse.

Selv om der er retlig interesse, kan oplysning om personnumre aldrig gives i medfør af lovens § 43. Derimod kan egne børns, ægtefælles og forældres personnumre være angivet på en attest rekvireret i medfør af lovens § 46.

Anmoder et pengeinstitut eller et realkreditinstitut om oplysning vedrørende et personnummer, skal der henvises til SKAT.

Arbejdsgivere og andre indeholdelsespligtige, der har ret til bl.a. at få oplysning om personnummer for deres ansatte, skal ligeledes henvises til SKAT.

Spørgsmål om anførsel af personnummer på regninger, der vedrører ydelser i praksissektoren, må afklares mellem regionen og lægerne/andre ydere i praksissektoren.

Særligt med hensyn til *bobestyrere* bemærkes det, at disse til brug for fastlæggelsen af arveforholdene og ved eftersøgning af arvinger og legatarer har samme adgang til at indhente oplysninger og få bistand fra offentlige myndigheder som skifteretten, jf. § 48, stk. 3, jf. § 7, stk. 2, i dødsboskifteloven (lov nr. 383 af 22. maj 1996 om skifte af dødsboer). Kommunerne har således bl.a. adgang til at videregive oplysninger om personnumre på arvinger og legatarer. En arving, der selv varetager behandlingen af et dødsbo, er ikke en bobestyrer og kan således ikke få udleveret personnumre m.m.

12.4. Beskyttelse mod yderligere videregivelse m.v.

Kommunerne skal efter CPR-lovens § 44 ved videregivelse til private af beskyttede navne- og adresseoplysninger efter lovens § 42, stk. 5, (kreditorkrav), lovens § 43 (retlig interesse) og lovens § 45 (logiværter) tillige videregive oplysning om eventuel navne- og adressebeskyttelse og fastsætte det formål, som disse oplysninger må anvendes til.

12.5. Logiværters adgang til oplysninger om tilmeldte personer

Retten for enhver efter CPR-lovens § 45 til at få oplyst navne på personer, der er tilmeldt i en bolig, som vedkommende er (med)ejер eller lejer af, forudsætter, at fornøden dokumentation, herunder for adkomst til ejendom eller lejekontrakt, forevises, inden navne på de tilmeldte udleveres. Det er kun muligt at få oplyst navne på personer, der aktuelt er tilmeldt boligen, dvs. er tilmeldt på det tidspunkt, hvor oplysningerne udleveres. Der kan ikke udleveres andre oplysninger end navne på de pågældende personer. Navneoplysningerne kan udleveres efter lovens § 45, selv om de tilmeldte personer har navne- og adressebeskyttelse, men modtageren skal ved udleveringen orienteres om navne- og adressebeskyttelsen, se ovenfor under 12.4.

12.6. Indsigt i oplysninger om vedkommende selv (indsigtsret) / attestation

Enhver har krav på at få meddelelse om, hvad der er registreret om den pågældende selv (indsigtsret / »registerindsigt«) i CPR. Der kan opnås indsigt ved brug af Nem-id via Borger.dk eller CPR-kontorets hjemmeside www.cpr.dk. Herudover kan der anmodes om indsigt ved henvendelse til Økonomi- og Indenrigsministeriets CPR-kontor, hvortil en forælder, der har del i forældremyndigheden over et barn ligeledes kan indgive anmodning om registerindsigt i oplysningerne om barnet. Retten til indsigt er en almindelig ret for en registreret og fremgår derfor ikke af CPR-loven, men derimod af persondataloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger). Der henvises til persondatalovens § 31. Efter CPR-lovens § 46 kan en borger endvidere få udstedt en *bopælsattest eller anden attest* om sin registrering i CPR i enhver kommune. Der er ikke begrænsninger for så vidt angår, hvilke oplysninger der uden videre kan attesteres. Personer med bopæl her i landet, der er registreret som ugifte, kan f.eks. anmode om at få udstedt en attest fra en kommune herom. Attestationen kan kun udtale, hvorledes den pågældende er registreret i CPR. Ønsker en person f.eks. bekræftelse af en underskrift på et privat dokument, skal den pågældende henvises til notaren ved den lokale byret. Den pågældende har ikke krav på attestation på *fremmedsprog*.

En forælder, der har del i forældremyndigheden over barn, repræsenterer barnet, og kan derfor efter § 46 som udgangspunkt få udleveret oplysninger om barnet. Dette betragtes som en delvis registerindsigt på vedkommende selv. Kommunen skal dog sikre sig, at vedkommende har del i forældremyndigheden. Såfremt en forælder har del i forældremyndigheden over et barn, men barnet har registreret navne- og adressebeskyttelse i CPR, og barnet ikke er registreret på samme adresse som vedkommende forælder, skal kommunen efter persondatalovens § 30 og § 31 overveje, om der foreligger sådanne forhold, at navn og adresse ikke kan udleveres, herunder bl.a. det forhold, at der herved udleveres en beskyttet adresse på den anden forælder.

Hvis udenlandske myndigheder, f.eks. myndighederne i et vielsesland, kræver en apostillepåtegning/legalisering af kommunens attest, skal attesten indsendes til Udenrigsministeriets legaliseringskontor, Asiatisk Plads 2, 1448 København K. Legalisering er en bekræftelse af den underskrift, som kommunen har forsynet attesten med, hvorimod den ikke siger noget om indholdet af det, der er skrevet under på. For at underskriften kan identificeres sikkert, er det vigtigt, at navnet er stemplet eller maskinskrevet under underskriften. Yderligere vejledning om legalisering af attester til brug i udlandet, herunder om betaling herfor, kan fås hos Udenrigsministeriets legaliseringskontor.

Personer, som ønsker yderligere attester til brug ved vielse i udlandet eller en attestation på et andet sprog, kan kommunen henvise til at få en ægteskabsattest, som udfærdiges på flere sprog. Ægteskabsattester udfærdiges for danske statsborgere af bryllupskontoret i bopælskommunen (eller sidste bopælskommune, hvis den pågældende er fraflyttet landet). Der kan endvidere henvises til bekendtgørelse om ægteskabs indgåelse og opløsning (bekendtgørelse nr. 540 af 12. juni 2012). Legaliseringen mv. af ægteskabsattester sker ligeledes i Udenrigsministeriets legaliseringskontor.

12.7. Ældre folkeregistermateriale

Efter CPR-lovens § 48 kan en privat, som er berettiget til oplysninger fra CPR efter §§ 42 og 43, få samme type oplysninger fra ældre folkeregistermateriale hos den kommune, som har sådant materiale.

Herudover er der i lovens § 49 uden krav om retlig interesse givet private, bl.a. slægtsforskere, adgang til yderligere oplysninger i gammelt folkeregistermateriale. Ved udlevering af oplysninger efter denne bestemmelse skal kommunerne sikre sig, at oplysningerne er over 30 år gamle og ikke findes i CPR-systemet. Hvis folkeregistrene har afleveret de ønskede oplysninger til landsarkiverne, skal spørgeren have en udskrift fra CPR, som viser, at personen er død, da denne oplysning skal kunne dokumenteres ved en eventuel fortsat undersøgelse i landsarkiverne.

Det er i begge situationer et krav, at spørgeren på forhånd har identificeret vedkommende.

12.8. Oplysninger om afdøde

Bestemmelserne i lovens § 50, stk. 1 og 2, giver adgang til de nødvendige oplysninger, herunder om slægtskabsforhold, i CPR og i ældre folkeregistermateriale i forbindelse med skifte m.v. i udlandet henholdsvis begravelse m.v. i Danmark ved en persons død. Dette gælder, uanset om oplysningerne er beskyttede eller vedrører nulevende eller afdøde personer. Der kan dog ikke udleveres oplysninger om personnummer.

Der gælder samme krav til identifikation på forhånd af den afdøde ved forespørgsler efter bestemmelserne i lovens § 50, stk. 1 og 2, som i lovens § 42, stk. 6.

Kapitel 13

Offentlige myndigheders behandling af personnumre

Det følger af § 11, stk. 1, i persondataloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger), at offentlige myndigheder må anvende personnumre med henblik på entydig identifikation eller

som journalnummer. De nærmere regler om de offentlige myndigheders brug er fastsat i kapitel 13 i CPR-loven.

De private dataansvarliges behandling af personnumre er ikke reguleret af CPR-loven. Spørgsmål om lovligheden af privates anvendelse af personnumre skal rettes til Datatilsynet.

Om sondringen mellem offentlige myndigheder og private henvises til bilag 2.

Iagttagelsen af de ligestillingsmæssige hensyn, som nævnes i CPR-lovens § 52, stk. 2, indebærer, at forvaltningen aldrig ubegrundet må registrere en person eller en bestemt sagstype under en anden persons, f.eks. ægtefællens, personnummer. Der er adgang til at klage over manglende overholdelse af denne regel til Ligebehandlingsnævnet, jf. § 1, stk. 2, nr. 1, i lov om Ligebehandlingsnævnet (lovbekendtgørelse nr. 905 af 3. september 2012).

I forbindelse med CPR-lovens § 53 skal bemærkes, at spørgsmålet om, hvorvidt en person har pligt til at give oplysning om sit eget personnummer til en offentlig myndighed, vil bero på hjemmelen i det enkelte tilfælde.

Ifølge lovens § 54, stk. 1, har offentlige myndigheder en pligt til at sikre, at personnummeret ikke kommer uvedkommende i hænde. Dette indebærer, at personnummeret ikke må påføres fuldt læseligt uden på breve, i rudekuverter eller ved andre forsendelser. Er det nødvendigt i sådanne tilfælde at angive en identifikation, skal personnummeret sløres, således at dette ikke er umiddelbart genkendeligt, f.eks. ved indsættelse i en større talrække. Et personnummer kan ifølge lovens § 54, stk. 1 og 2, angives fuldt læseligt på eksempelvis breve og girokort, som sendes til den pågældende i lukket kuvert.

Bestemmelsen i lovens § 54, stk. 3, om forbud mod offentliggørelse i Statstidende skal ses i lyset af forbuddet i § 11, stk. 3, i persondataloven mod offentliggørelse af personnummer uden udtrykkeligt samtykke.

Kapitel 14

Beredskab, sikkerhedsforanstaltninger m. v.

CPR-lovens kapitel 14 sikrer Økonomi- og Indenrigsministeriet hjemmel til at træffe de nødvendige forholdsregler for, at CPR-systemet ikke kommer i uvedkommendes hænder, at administrationen kan foregå under en krise, og at CPR-systemet igen kan tages i brug, når forholdene normaliseres.

Kapitel 15

Klage og straf

15.1. Klage

15.1.1. Klage over afgørelser efter CPR-loven

Efter lovens § 56 kan kommunens afgørelse efter CPR-loven påklages til Økonomi- og Indenrigsministeriet. På CPR-området træffer kommunen først og fremmest afgørelser om borgernes bopælsregistrering, men bl.a. også om udlevering af oplysninger fra CPR og ældre folkeregisttermateriale samt om registrering af andre oplysninger end bopælsoplysninger.

Hvor kommunerne indsætter oplysninger i CPR på grundlag af indberetninger til kommunen fra andre myndigheder, f.eks. domstolene, træffes der ikke afgørelse i medfør af CPR-lovgivningen, og der kan derfor ikke klages i medfør af denne klagebestemmelse. Eventuel klage over indholdet af sådanne registreringer må derfor rettes til den myndighed, der er ansvarlig for indholdet af registreringerne, eller til denne myndigheds klageinstans.

Det er en forudsætning, at der er *truffet en afgørelse* i forvaltningslovens forstand. Der henvises til bilag 3, afsnit 2. En udsendelse af et bødeforlæg, jf. CPR-lovens § 58, stk. 1, er f.eks. ikke en afgørelse. Det samme gælder kommunernes eventuelle overtrædelse af reglerne i lovens §§ 52-54. Ministeriet er således ikke et egentligt klageorgan i forhold hertil.

Endvidere bemærkes det, at hvis en borger er utilfreds med en kommunes sagsbehandling, men ikke ønsker at klage over selve afgørelsen, kan kommunens sagsbehandling heller ikke påklages særskilt til ministeriet. Dette afskærer imidlertid ikke ministeriet fra at tage stilling til kommunens sagsbehandling i forbindelse med, at en part klager over en afgørelse.

Særligt med hensyn til klager over overtrædelse af CPR-lovens § 52, stk. 2, sidste pkt., bemærkes, at klage kan indbringes for Ligebehandlingsnævnet, jf. § 1, stk. 2, nr. 1, i lov om Ligebehandlingsnævnet (lovbekendtgørelse nr. 905 af 3. september 2012).

Klage efter CPR-lovens § 56 skal indgives til den kommune, som har truffet afgørelsen, da denne kommune skal genvurdere sagen, herunder med de eventuelle nye oplysninger, som er anført i klagen. Klagen skal være modtaget af kommunen senest inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt (kommet frem), se nærmere herom nedenfor i afsnit 15.1.2.

Efter lovens § 56, stk. 4, kan Økonomi- og Indenrigsministeriet afvise, stadfæste, hjemvise eller ændre en afgørelse. Der henvises til bilag 3, afsnit 11.

15.1.2. Behandling af klager

15.1.2.1. Hvis klagefristen er overholdt

Hvis klagefristen er overholdt, skal kommunen foretage en genvurdering af afgørelsen, hvorunder kommunen skal forholde sig til det i klagen anførte. Hvis kommunen ved sin genvurdering af sagen kan give klageren medhold, skal den underrette klageren herom. Sagen er herefter afsluttet og skal ikke videresendes til Økonomi- og Indenrigsministeriet. Kommunen skal, hvis der er flere parter i sagen, være opmærksom på, at et medhold til den ene part efter en genvurdering kan være til ugunst for en anden part i sagen, som således skal vejledes om klageadgang.

Hvis kommunen efter at have genvurderet sagen beslutter at ændre den påklagede afgørelse, er der tale om en ny afgørelse, som skal meddeles sagens parter, og der skal oplyses om klageadgang til ministeriet.

Hvis kommunen ved sin genvurdering af sagen ikke kan give klageren medhold, indsendes sagen til Økonomi- og Indenrigsministeriet til endelig afgørelse, jf. CPR-lovens § 56, stk. 2. *Alle akter i sagen bedes medsendt.* Det bemærkes, at en genvurderingsafgørelse er en afgørelse i forvaltningsretlig forstand, og at alle regler om partshøring, meddelelse af afgørelse, begrundelse m.v. således også skal iagttages under kommunens behandling af klagen. Dette betyder, at hvis en kommune til brug for kommunens genvurdering af sagen indhenter nye oplysninger, skal der, inden der træffes en genvurderingsafgørelse, foretages partshøring herover efter forvaltningslovens § 19, hvis oplysningerne anvendes til ugunst for parterne i sagen. Kommunen skal i genvurderingsafgørelsen forholde sig til de oplysninger, der er angivet i klagen, og særligt anføre kommunens bemærkninger til nye oplysninger i sagen. Opmærksomheden henledes på, at alle parter i sagen skal tilsendes kommunens genvurderingsafgørelse og orienteres om, at eventuelle kommentarer skal fremsættes over for Økonomi- og Indenrigsministeriet inden 4 uger, også selv om CPR-lovens § 56, stk. 2, alene omhandler klageren. En part, der ikke har klaget, skal tillige have tilsendt kopi af klagen. Kommunen skal således sikre, at alle parterne i en sag er fuldt orienteret om klagen og sagens indsendelse til ministeriet.

Der er i klagereglerne ikke nogen bestemmelse om opsættende virkning, og det er således de almindelige forvaltningsretlige regler for opsættende virkning, som finder anvendelse. Hvis der i en klage er anmodet om, at klagen tillægges opsættende virkning, skal kommunen således tage stilling dertil. En stillingtagen til en anmodning om opsættende virkning er en selvstændig afgørelse, og der skal derfor meddeles klagevejledning ved afslag herpå. Der henvises til bilag 3, afsnit 7.6.

15.1.2.2. Hvis klagefristen er overskredet

Hvis 4-ugersfristen i lovens § 56, stk. 2, er overskredet, skal kommunen sende sagen videre til Økonomi- og Indenrigsministeriet med en indstilling om, at sagen afvises på grund af fristoverskridelse. Ministeriet tager herefter stilling til, om der er tale om en undskyldelig fristoverskridelse. Såfremt ministeriet beslutter at se bort fra fristoverskridelsen, sendes sagen tilbage til kommunen, der herefter skal genvurdere sagen. Beslutter ministeriet at afvise klagen på grund af overskridelse af klagefristen, må kommunen overveje, hvorvidt der er sådanne nye oplysninger i sagen, at behandlingen af sagen skal genoptages.

Fristen på 4 uger for indgivelse af klager over afgørelser løber fra det tidspunkt, klageren har fået meddelelse om afgørelsen. En afgørelse er meddelt, når den er kommet frem til adressaten. Økonomi- og Indenrigsministeriet antager, at dette er tilfældet 2 dage efter afsendelsen af afgørelsen som A-post ved almindelig postgang og 5 dage ved fremsendelse som B-post. Det er således ikke nødvendigt, at afgørelsen er kommet til klagerens kundskab, når blot den er kommet frem.

Af hensyn til beregning af klagefristen skal ministeriet henstille, at en afgørelse sendes samme dag, som den er dateret.

Det er af hensyn til vurderingen af, om der er sket en (undskyldelig) fristoverskridelse væsentligt, at kommunerne stempler klager som indgået den dato, hvor disse er modtaget i kommunen, ligesom det er væsentligt, at kommunen anfører, om afgørelsen er afsendt som A- eller B-post.

15.1.3. Forældelse af klager

Det fremgår af lovens § 56, stk. 3, at en klage over en bopælsregistrering ikke kan vedrøre en registrering, der ligger længere tilbage end 2 år før klagens fremsættelse, hvis registreringen ikke er blevet ændret i denne periode. Med udtrykket »bopælsregistrering« menes der selve den faktiske registrering i CPR (ajourføringsdatoen) og således ikke datoen for kommunens afgørelse.

Bestemmelsen i lovens § 56, stk. 3, afskærer Økonomi- og Indenrigsministeriet fra at behandle en klage over en registrering, der ligger længere tilbage end 2 år før klagens fremsættelse, uanset årsagen til den sene indgivelse af klagen. Derimod er en kommune, der modtager en klage over en registrering, der ligger længere tilbage end 2 år før klagens fremsættelse, *ikke* afskåret fra at genoptage behandlingen af sagen, idet kommunen i medfør af lovens § 10, stk. 1, har *pligt* til at undersøge sagen for at rette eventuelle fejl, såfremt en henvendelse skaber formodning om, at en person ikke er korrekt bopælsregistreret.

Hvis en kommune genoptager en sag vedrørende en registrering, der ligger længere tilbage end 2 år før klagens fremsættelse, og træffer afgørelse om, at registreringen skal ændres, er der almindelig adgang til at klage til Økonomi- og Indenrigsministeriet over denne afgørelse, idet der ved ændringen foretages en ny registrering, der kan påklages til ministeriet efter bestemmelsen i lovens § 56, stk. 1. Hvis kommunen imidlertid træffer afgørelse om at opretholde registreringen, er der derimod ikke adgang til at klage til ministeriet over denne afgørelse, jf. lovens § 56, stk. 3, men borgeren kan anlægge sag ved retten herom mod kommunen.

15.2. Straf

Efter CPR-lovens § 57 kan der ifaldes straf i form af bøde for visse overtrædelser af loven, såfremt overtrædelserne er sket forsætligt eller ved grov uagtsomhed. Hvis en kommune overvejer at udnytte muligheden for at udstede et bødeforlæg for en overtrædelse af CPR-loven eller at anmelde sagen til politiet, skal kommunen være opmærksom på forbuddet mod selvinkriminering.

Der kan med hjemmel i CPR-lovens § 10, stk. 2, nr. 1, indhentes en nærmere redegørelse fra personen selv om dennes bopælsforhold i de situationer, hvor kommunen som led i det almindelige tilsyn og kontrol undersøger, om en person er korrekt bopælsregistreret.

Med hensyn til straf for at undlade at komme med en redegørelse efter lovens § 10, stk. 2, nr. 1, skal kommunen være opmærksom på, at denne bestemmelse om oplysningspligt skal administreres med respekt for det forbud mod selvinkriminering, som er nævnt i artikel 14, stk. 3, litra g, i FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder. Efter denne bestemmelse er enhver ved afgørelsen af en anklage for et strafbart forhold mod pågældende berettiget til ikke at blive tvunget til at vidne mod sig selv eller erkende sin skyld.

Af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention kan udledes et lignende forbud mod selvinkriminering, således som konventionens artikel 6, stk. 1, om en retfærdig rettergang er blevet fortolket i praksis. Det følger heraf, at en person ikke under strafansvar (eksempelvis efter CPR-lovens § 57, stk. 1, nr. 5, ved at undlade at afgive oplysninger) kan pålægges at give oplysninger, der vil kunne udsætte den pågældende selv for straf, hvis vedkommende på det tidspunkt er »anklaget« (»charged«) i konventionens forstand. I § 10, stk. 1, jf. § 1, stk. 3, i lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter er det bestemt, at hvis der er konkret mistanke om, at en enkeltperson eller en juridisk person har begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf, gælder bestemmelser i lovgivningen m.v. om pligt til at meddele oplysninger til myndigheden ikke i forhold til den mistænkte, medmindre det kan udelukkes, at de oplysninger, som søges tilvejebragt, kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at bestemmelsen bl.a. skal ses i sammenhæng med den praksis, som knytter sig til artikel 6, stk. 1, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Bestemmelsen i CPR-lovens § 10, stk. 2, nr. 1, kan således ikke anvendes til under strafansvar efter lovens § 57, stk. 1, nr. 5, at indhente oplysninger fra den pågældende selv, hvis der på det tidspunkt, hvor oplysningerne søges indhentet, er konkret mistanke om, at denne har gjort sig skyldig i et strafbart forhold i forbindelse med adresseregistreringen i CPR. I så fald skal vedkommende oplyses om, at der ikke er en pligt til at afgive en redegørelse i sagen.

For så vidt angår en nærmere definition af begrebet mistanke, kan der bl.a. henvises til Retssikkerhedsloven med kommentarer (2005), s. 178, ff. af Ole Hasselgaard, Jens Møller og Jørgen Steen Sørensen. Det fremgår af forarbejderne til retssikkerhedsloven bl.a., at med hensyn til kravet om, at der skal foreligge en konkret mistanke, må det som udgangspunkt være afgørende, om myndighedens mistanke er så stærk, at der ville være grundlag inden for strafferetsplejen at rejse en sigtelse eller tillægge vedkommende en sigtets rettigheder. Det fremgår herudover, at en person normalt skal anses for sigtet, når mistanken samler sig om vedkommende, og efterforskningen retter sig direkte mod den pågældende og ikke mod en bredere kreds.

Det er herudover i forarbejderne til retssikkerhedslovens § 10, stk. 1, anført, at en myndighed i en række tilfælde ud fra de foreliggende oplysninger vil have gjort op med, at der ikke er anledning til at forfølge spørgsmålet om fastsættelse af straf, selv om der foreligger en formodning eller antagelse om, at vedkommende borger har begået en overtrædelse af lovgivningen, der kan sanktioneres med straf. Det er anført, at bestemmelsen i § 10, stk. 1, i sådanne tilfælde ikke (længere) vil finde anvendelse.

Der er intet maksimum for størrelsen af den bøde, en person efter CPR-lovens § 58, stk. 1, kan vedtage for at afslutte en sag om overtrædelse af CPR-loven. Kommunen skal dog ved fastsættelsen af bøden tage hensyn til den pågældendes økonomiske forhold og forseelsens grovhed, jf. § 51, stk. 3, i straffeloven (lovbekendtgørelse nr. 1007 af 24. oktober 2012). Bødeforlæg gives af den kommune, som foretager undersøgelsen af pågældendes bopælsforhold og træffer afgørelse herom. Såfremt den pågældende ikke vedtager kommunens bødeforlæg, overgives sagen til politiet til videre ekspedition. Hvis politiet fastholder bødeforlægget, og vedkommende fortsat ikke vedtager dette, vil byretten skulle tage stilling til skyldsspørgsmålet og spørgsmålet om bødens størrelse.

Henvisningerne til retsplejeloven i CPR-lovens § 58, stk. 2, vedrører kravet om skriftlighed samt indholdet af et sådant bødeforlæg.

Bøder fastsat efter lovens § 57 er tillagt udpantningsret, ligesom der er hjemmel til at foretage lønindeholdelse, jf. lovens § 58, stk. 4. Restanceinddrivelsesmyndigheden (restanceinddrivelsesmyndigheden under Skatteministeriet, hvor den statslige og kommunale inddrivelse nu er samlet i én organisation) vil således kunne inddrive en bøde, som en person har vedtaget efter lovens § 58, stk. 1. Det bemærkes, at kommunen selv fortsat kan foretage *opkrævning*, dvs. udsendelse af opkrævninger og regninger m.v. og kontrol af, om betaling finder sted inden for den fastsatte betalingsfrist samt eventuelt efterfølgende udsendelse af rykkere. Det er imidlertid restanceinddrivelsesmyndigheden, der foretager *inddrivelse*, dvs. anvendelse af lovgivningens tvangsinddrivelsesmidler i form af eksempelvis lønindeholdelse, når en bøde ikke bliver betalt.

Når bøden er betalt til kommunen, kan der efter lovens § 58, stk. 3, ikke foretages yderligere strafferetlige skridt over for den pågældende i anledning af den pågældende forseelse.

Kapitel 16

Ikrafttræden m.v.

CPR-loven trådte i kraft den 1. juli 2000, jf. bekendtgørelse nr. 506 af 6. juni 2000.

Det bemærkes, at forhold, som har fundet sted før denne dato, skal afgøres efter de tidligere gældende folkeregistreringsregler.

Loven gælder ikke for Færøerne. Loven er ved kongelig anordning nr. 1198 af 29. november 2006 sat i kraft for Grønland den 1. januar 2007.

Økonomi- og Indenrigsministeriet, den 14. juni 2013

HELLE BIRKMAN SMITH

/ Carsten Grage

Registrering af hændelser i udlandet**1. Indledning**

Mange af de begivenheder (hændelser), som er eller ønskes registreret i CPR, har fundet sted i udlandet. Nedenfor er der givet vejledning om, hvorledes det for de enkelte hændelser afgøres, om disse kan registreres i CPR, og hvilken myndighed der eventuelt kan spørges til råds i tvivlstilfælde. Det er endvidere anført, hvor borgeren skal henvende sig, hvis en af de pågældende udenlandske hændelser ønskes ændret på grund af fejl i denne. Oversigten er ikke udtømmende, idet der kun er medtaget ofte forekommende tilfælde, for hvilke det er fundet muligt at opstille nogle regler.

2. Dokumentationskrav

Udgangspunktet er, at der for de nævnte hændelser skal vises et originalt dokument eller en genpart, der er bekræftet af den udstedende udenlandske myndighed. Om fastlæggelse af alder efter en lægelig vurdering henvises til pkt. 5.1. nedenfor. Tilsvarende henvises om fastlæggelse af biologisk slægtskab efter dna-analyse til pkt. 5.6.1.

Ved tvivl om ægtheden af et dokument kan der kræves legalisering af dokumentet, medmindre det land, som dokumentet hidrører fra, har tiltrådt apostillekonventionen, se nærmere herom nedenfor. Legalisering vil som regel være nødvendigt for dokumenter, der stammer fra lande uden for Europa, med undtagelse af Tyrkiet, USA, Canada, Australien og New Zealand. I den forbindelse regnes de tidligere jugoslaviske lande (Bosnien-Herzegovina, Kosovo, Kroatien, Albanien og landene fra det tidligere Sovjetunionen (Armenien, Azerbajdjan, Belarus (Hviderusland), Georgien, Kazakstan, Kirgizistan, Tadjikistan, Ukraine og Uzbekistan) ikke til Europa. Der kan henvises til vejledning nr. 9245 af 20. maj 2009 om dokumentation for ægtheden af familieretlige dokumenter fra udlandet. For så vidt angår udenlandske ægteskaber kan der herudover henvises til vejledning nr. 49 af 13. juni 2012 om behandling af ægteskabssager, kapitel 9. Vejledningerne kan findes på www.familieretsafdelingen.dk eller www.retsinfo.dk. En myndighed kan dog altid kræve fremlagt dokumentation for ægtheden, hvis myndigheden efter en konkret vurdering mener, at der er behov herfor.

Legalisering er en bekræftelse af, at underskriften på dokumentet kommer fra en person, som har arbejdet hos den pågældende myndighed, der havde ret til at udstede et dokument som det pågældende. Bekræftelsen skal foretages af den overordnede for den pågældende myndighed, typisk det ministerium, hvorunder den udstedende myndighed hører. Den overordnede myndigheds underskrift skal igen bekræftes af det pågældende lands udenrigsministerium, hvis underskrift igen skal bekræftes af den stedlige danske repræsentation.

Danmark har i januar 2007 tiltrådt apostillekonventionen. Apostillekonventionen indebærer, at udenlandske offentlige dokumenter i stedet for at skulle legaliseres skal forsynes med en særlig bekræftelsespåtegning, den såkaldte apostille, der reelt er en legalisering. Den særlige bekræftelsespåtegning skal i modsætning til, hvad der gælder for legalisering, ikke som sidste led påføres af den diplomatiske eller konsulære repræsentation for det fremmede land, hvor dokumentet skal bruges, men skal ske af vedkommende nationale myndighed efter konventionens regler om meddelelse af apostille.

Apostillekonventionen er tiltrådt af samtlige EU-medlemsstater. Endvidere er konventionen tiltrådt af et stort antal andre lande, herunder bl.a. Norge, Island, Schweiz, Rusland, Belarus (Hviderusland), Ukraine, USA, Australien, New Zealand, Japan, Indien, Israel, Argentina, Colombia, Venezuela, Ecuador, Mexico og Sydafrika. I alt har 90 lande tiltrådt konventionen. En opdateret liste kan findes på Udenrigsministeriets hjemmeside www.um.dk under legaliseringer.

Det bemærkes specielt, at det, der skal legaliseres, er det oprindelige dokument og ikke kun den eventuelle oversættelse af dokumentet.

De forelagte dokumenter må være affattet på eller oversat til et sprog, som er forståeligt for den danske myndighed, der skal tage stilling til dokumentet. En oversættelse bør så vidt muligt være foretaget af en autoriseret translator, en ambassade eller anden offentlig myndighed. Udgifterne herved skal afholdes af borgeren. Det er den originale oversættelse, der skal medsendes, og ikke en fotokopi af denne. Nordiske statsborgere har efter den nordiske sprogkonvention krav på at kunne anvende eget sprog i de øvrige nordiske lande.

Hvis den, der skal registreres i CPR, ikke er i besiddelse af alle de nødvendige dokumenter, hvilket kan være tilfældet for flygtninge, skal den pågældende registreres med de oplysninger, der fremgår af vedkommendes opholdstilladelse om alder, navn, nationalitet og familiære forhold. Disse oplysninger må så i fornødent omfang suppleres med de oplysninger, den pågældende i øvrigt kan meddele. Det bør samtidig indskræpes den pågældende, at vedkommende fremover vil blive behandlet ud fra disse oplysninger, og at en ændring heraf kun vil finde sted, hvis vedkommende kan dokumentere rigtigheden af denne. Dette har særlig betydning i relation til den pågældendes fødselsdato, men er også af stor betydning ved registrering af ægteskab, jf. herom nedenfor under 5.4.1. I CPR skal den manglende dokumentation af oplysninger kunne ses f.eks. ved, at der registreres en usikkerhedsmarkering ved datoen.

3. Forelæggelse af tvivlsspørgsmål og klager

Almindelige registreringstekniske spørgsmål skal forelægges for Økonomi- og Indenrigsministeriet (CPR-kontoret). Det er således kun tvivlsspørgsmål om den retlige bedømmelse af hændelserne, der kan forelægges for andre myndigheder.

Inden forelæggelsen af sådanne retlige tvivlsspørgsmål skal der være indhentet den nødvendige dokumentation for den påberåbte hændelse samt de nødvendige oplysninger til bedømmelsen af domicilspørgsmålet (jf. nedenfor), således navnlig oplysning om den pågældende persons nationalitet, bopæl eller ophold i Danmark eller udlandet, varigheden heraf, planer for fremtiden med hensyn til arbejde, ophold eller bopæl.

I de tilfælde, hvor en afgørelse om registreringen er truffet af en kommune, kan klage over denne afgørelse i overensstemmelse med CPR-lovens § 56 indbringes for Økonomi- og Indenrigsministeriet, jf. vejledningens kapitel 15.

4. Domicilbegrebet

En persons retsstilling er i visse tilfælde afhængig af personens domicil. Ved domicil forstås efter dansk ret den stat eller det territoriale retsområde, hvor en person har bopæl eller ophold i den hensigt varigt at forblive der eller i det mindste uden hensigt til, at opholdet kun skal være rent midlertidigt. Dette betyder bl.a., at man kan opretholde sit domicil i Danmark, selv om man bliver udstationeret til et andet land og i den forbindelse opgiver sin bopæl i Danmark. Eksempelvis har danske diplomater domicil i Danmark, selv om de i flere år er udstationeret til ambassader i andre lande.

Domicilbegrebet er således ikke det samme som folkeregistreringens bopælsbegreb.

I forbindelse med afgørelse af, om en udenlandsk afgørelse/hændelse kan anerkendes i Danmark, kan det være nødvendigt at tage stilling til, om den pågældende på afgørelsestidspunktet/hændelsestidspunktet havde domicil her i landet. Tager en kommune selv stilling til anerkendelse af en udenlandsk afgørelse/hændelse, skal kommunen – når det er relevant – tage stilling til domicilspørgsmålet. Forelægger kommunen en sag om anerkendelse af en udenlandsk afgørelse/hændelse for den relevante fagmyndighed, vil denne myndighed tage stilling til domicilspørgsmålet, hvis det er relevant for sagen.

5. De enkelte hændelser

5.1. Fødselsdato

For nordiske statsborgere – som her og i øvrigt i bilaget omfatter danske statsborgere – kan dokumentation for fødselsdato ved førstegangsendrejse ske ved forevisning af eget pas, fødselsattest, udskrift af civilstandsregister, oplysning fra folkeregistreringsmyndighederne i det nordiske land, hvorfra vedkommende tilflytter, eller anden dokumentation, som efter et konkret skøn er lige så god.

Nordiske statsborgeres ønske om *ændring* af en tidligere registreret fødselsdato skal forelægges for Økonomi- og Indenrigsministeriets CPR-kontor til afgørelse, dog med undtagelse af udenlandsk adopterede, som skal henvende sig til Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen. En anmodning om ændring af fødselsdato skal være bilagt dokumentation for rigtigheden af den nu angivne fødselsdato. Det er hensigtsmæssigt, at det pågældende dokument er apostillepåtegnet eller legaliseret, da omstændighederne ofte gør, at Økonomi- og Indenrigsministeriet ellers efterfølgende må bede ansøgeren om, at dette sker.

De dokumenter, der kan danne grundlag for ændring af fødselsdatoen, er eget pas, fødselsattest, udskrift af civilstandsregister eller oplysning fra folkeregistreringsmyndighederne i det nordiske land, hvorfra vedkommende er tilflyttet. Der kan ikke gives nogen angivelse af, hvilke andre dokumenter der eventuelt også kan anvendes. Den, som ønsker ændring af sin fødselsdato, må indsende de dokumenter, som vedkommende vil påberåbe sig. I visse tilfælde vil Økonomi- og Indenrigsministeriet anmode Rigspolitiet om en udtalelse om ægtheden af de forelagte dokumenter. Hvis det i den forbindelse eller i øvrigt på anden måde konstateres, at den ønskede fødselsdatoændring er søgt opnået ved fremlæggelse af falske dokumenter for Økonomi- og Indenrigsministeriet, vil ministeriet foretage anmeldelse til politiet herom.

Hvis den, der søger om ændring af sin fødselsdato, oprindeligt har haft en ikke-nordisk nationalitet, vil Økonomi- og Indenrigsministeriet oftest have brug for at se den pågældendes sagsakter i Udlændingemyndigheden og eventuelt i Indfødsretskontoret i Justitsministeriet. Ansøgeren bør derfor altid i sådanne tilfælde for at fremme sagsbehandlingen - samtidig med anmodningen om den ønskede ændring af fødselsdatoen - sende et skriftligt samtykke til, at Økonomi- og Indenrigsministeriet låner de pågældende sagsakter. For mindreårige ansøgere kræves samtykke fra forældremyndighedens indehavere, typisk den pågældendes mor og far.

For børn og ganske unge vil en ændring af den registrerede alder også kunne ske, hvis Retslægerådet ud fra en lægelig vurdering kan fastslå, at den oprindeligt registrerede alder er forkert.

For *ikke-nordiske statsborgere* træffes afgørelsen om den korrekte fødselsdato ved såvel førstegangsendrejse som ved senere anmodninger om ændringer af udlændingemyndighederne. Dog skal fastlæggelse af fødselsdatoen for udenlandske børn, der er kommet her til landet med henblik på adoption, foretages af Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen.

Hvis den ikke-nordiske statsborger ikke har dokumentation for fødselsdato (i pas eller andre legitimationspapirer eller i overgivelsesbrev) og heller ikke angiver at vide, hvornår fødselsdagen er, skal udlændingemyndighederne, inden der kan ske en registrering i CPR, fastsætte en skønsmæssig fødselsdato.

En eventuel anmodning fra en ikke-nordisk statsborger om ændring i den tidligere fastsatte fødselsdato skal sendes direkte til udlændingemyndighederne, som har haft ansvaret for den oprindelige fastlæggelse her i landet af fødselsdagen.

Bopælskommunen vil dog selv kunne ændre egentlige indrapporteringsfejl ved indsendelse til CPR-kontoret.

5.2. Køn

En person, der ønsker et nyt personnummer som følge af kønsskifte foretaget i udlandet, skal rette henvendelse til Sundhedsstyrelsen, som vil tage stilling til, om kønsskiftet efter danske regler må anses for tilendebragt. Når og hvis Sundhedsstyrelsen efter forelæggelse for lægelige myndigheder vurderer,

at kønsskiftet er tilendebragt, vil Økonomi- og Indenrigsministeriets CPR-kontor få kopi af meddelelsen til den pågældende herom med henblik på at sørge for tildeling af et nyt personnummer svarende til det ændrede køn. Normalt sørger CPR-kontoret for, at tildelingen først finder sted, når den pågældende har fået ændret sit fornavn, således at der på meddelelsen til den pågældende om det nye personnummer, jf. CPR-lovens § 3, stk. 3, vil være overensstemmelse mellem dette og angivelsen af kønnet i personnummeret.

5.3. *Navn*

Hvis en person bliver døbt, viet eller får en navneændring i udlandet, mens vedkommende har *domicil her i landet* (pkt. 4), har det ingen retsvirkning for den pågældendes navn efter dansk ret, og navnet kan ikke ændres i CPR med den anførte begivenhed som begrundelse. Den pågældende må i stedet for henvende sig til personregisterføreren i bopælssognet med henblik på at søge om en navneændring efter dansk navnelovgivning. Personer, der er fødselsregistreret i Sønderjylland, skal dog henvende sig til den kommune, hvor fødselsregistreringen har fundet sted.

Udenlandske statsborgere kan dog hos Statsforvaltningen efter navnelovens § 24 få anerkendt en navngivning eller en navneændring foretaget i henhold til navnelovgivningen i statsborgerskabslandet.

Færøske ministerialbøger anses for danske i navnelovens forstand, hvilket betyder, at personer, som er domicileret her i landet, men er tilført ministerialbogen på Færøerne, kan ændre navn ved anmeldelse til ministerialbogen på Færøerne, idet de dog skal følge dansk navnelovgivning ved anmeldelsen. Som følge heraf vil sådanne navneændringer også skulle registreres i CPR.

Har en person *domicil i udlandet* på det tidspunkt, hvor vedkommende skifter navn, er det navnereglerne i dette land, som er afgørende. Ønskes navneskiftet registreret i CPR, kan dette ske mod forevisning af dokumentation ved henvendelse til vedkommendes sidste danske bopælskommune.

For *nordiske statsborgere*, der er født i udlandet, kan det korrekte navn ved den første registrering i CPR, dvs. ved registrering af indrejse, konstateres ved forevisning af personens pas, fødselsattest, udskrift af et civilstandsregister eller oplysning fra folkeregistreringsmyndighederne i det nordiske land, hvorfra vedkommende er tilflyttet.

For *ikke-nordiske statsborgere*, der er født i udlandet, træffes afgørelse om det korrekte navn af udlændingemyndighederne både ved førstegangsregistreringen og ved efterfølgende ansøgninger om rene navnerettelser. Anmodning om navnerrettelse skal derfor altid fremsættes over for udlændingemyndighederne. Hvis der ønskes en navneændring i Danmark, skal den pågældende henvises til bopælssognet. Egentlige *indrapporteringsfejl* kan dog rettes af bopælskommunen efter kontakt med den kommune, som har foretaget fejlindrapporteringen.

Indfødsretskontoret i Justitsministeriet kontrollerer, at navnet for ansøgere til dansk indfødsret er det samme, som er registreret i CPR. Ved uoverensstemmelser vil kontoret henvise den pågældende til inden optagelse på et lovforslag om indfødsretsmeddelelse at få rettet en eventuel fejl, for nordiske statsborgere ved henvendelse til bopælskommunen, for ikke-nordiske statsborgere ved henvendelse til udlændingemyndighederne.

5.4. *Civilstand*

5.4.1. *Ægteskab*

Ægteskab indgået i udlandet betragtes normalt som gyldigt her i landet, hvis det er gyldigt efter det pågældende lands regler. Hvis ægteskabet må anses for stridende mod grundlæggende danske retsprincipper, f.eks. hvis den ene part ikke har været til stede ved vielsen, anerkendes ægteskabet dog ikke i Danmark.

Enhver myndighed, der skal træffe en afgørelse, hvor det er nødvendigt at tage stilling til en persons civilstand, har kompetence til at tage stilling til anerkendelse af et udenlandsk ægteskab. Der henvises til kapitel 9 i vejledning nr. 49 af 13. juni 2012 om behandling af ægteskabssager. Med hensyn til

dokumentation for ægtheden af udenlandske dokumenter -f.eks. en vielsesattest- henvises til vejledning nr. 9245 af 20. maj 2009 om dokumentation for ægtheden af familieretlige dokumenter fra udlandet.

Tvivilsspørgsmål om anerkendelsen af et udenlandsk ægteskab kan forelægges Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen.

Når Udlændingestyrelsen har meddelt tilladelse til *familiesammenføring på baggrund af ægteskab*, har Udlændingestyrelsen vurderet, at det udenlandske ægteskab kan anerkendes efter dansk ret. Dette kan ses ved, at Udlændingestyrelsen i afgørelsen har anvendt ordet »ægtefæller« om parterne. Ved registrering i CPR kan det i denne situation lægges til grund, at der er tale om et ægteskab, der kan anerkendes i Danmark. Kommunen kan anmode parterne om at fremlægge Udlændingestyrelsens afgørelse som dokumentation for anerkendelsen af ægteskabet.

For så vidt angår *asylansøgere* kan det oplyses, at Udlændingestyrelsen registrerer asylansøgere oplysninger om bl.a. civilstand i udlændingeregistret uden at foretage en egentlig prøvelse. Kommunen skal derfor tage stilling til civilstand, herunder evt. fremlagte udenlandske attester, ved registreringen af indrejse i CPR af flygtninge, der har fået meddelt opholdstilladelse.

Har en person ikke dokumentation for et ægteskab indgået i udlandet, og kan dette heller ikke skaffes, skal kommunen altid kræve oplysning om navn og fødselsdato for ægtefællen samt dato og sted for ægteskabets indgåelse og derefter registrere ægteskabet på dette grundlag. Samtidig skal den pågældende have forklaret, at vedkommende fremover i Danmark vil blive behandlet som gift, indtil der fremvises dokumentation for ægteskabets ophør. Der skal herudover indsættes et notat i CPR om, hvornår den pågældende vejledning har fundet sted, således at der ikke bagefter kan rejses tvivl om, at orienteringen har fundet sted. Ønsker den pågældende borger senere at få ændret registreringen fra gift og ugift, og har kommunen fulgt den ovenfor nævnte fremgangsmåde, vil sagen kunne afgøres alene med en henvisning hertil, og vedkommende må derefter overveje at anlægge sag ved domstolene.

Det skal tilføjes, at i andre tilfælde, hvor en tidligere registrering i CPR af et ægteskab indgået i udlandet nu ønskes ændret uden dokumentation, er kommunen nødt til at undersøge sagen nærmere. For personer, hvis sager har været behandlet af udlændingemyndighederne og af Indfødsretskontoret, kan det overvejes med den pågældendes samtykke at indhente sagsakterne hos disse.

5.4.2. Registreret partnerskab

Registreret partnerskab indgået i visse lande anerkendes i Danmark. Der henvises til vejledning nr. 49 af 13. juni 2012 om behandling af ægteskabssager, kapitel 9, pkt. 5. Spørgsmålet om gyldigheden af registreret partnerskab indgået i andre lande end anført i den nævnte vejledning forelægges for Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen.

5.4.3. Skilsmisse

Som dokumentation for en udenlandsk skilsmisse skal der som udgangspunkt forelægges følgende dokumenter:

- Det originale dokument (f.eks. skilsmisседokumentet) eller en original genpart eller udskrift, der er bekræftet af den myndighed, der har udstedt det originale dokument.
- Retskraftpåtegning
- Oversættelse af dokumentet med alle påtegninger.

En udenlandsk afgørelse om skilsmisse anerkendes som udgangspunkt her i landet under forudsætning af, at

- den ikke længere kan ankes eller appelleres,
- den ikke strider mod grundlæggende danske retsprincipper, hvilket den f.eks. vil gøre, hvis den ene part ensidigt har forstødt den anden,
- den er gyldig efter det lands ret, hvor skilsmissen er opnået, og at

- den er givet i et land, hvortil mindst en af parterne på skilsmissetidspunktet havde en tilknytning i form af bopæl, hvor begge havde statsborgerskab, eller hvor en forudgående separation har fundet sted.

Der henvises til vejledning nr. 49 af 13. juni 2012 om behandling af ægteskabssager, kapitel 2, pkt. 5.2.

Tvivilsspørgsmål om gyldigheden af en skilsmisse forelægges for Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen.

Hvis der er tale om en *ikke-nordisk udlænding*, hvis skilsmisse udlændingemyndighederne tidligere har taget stilling til, følges disses opfattelse af anerkendelsen af skilsmissen, ligesom eventuelle efterfølgende tvivilsspørgsmål vedrørende sagen forelægges for dem.

5.4.4. Separation

Separationer, der har fundet sted i udlandet, inklusive de øvrige nordiske lande, skal forelægges for Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen, inden registrering i CPR.

5.5. Statsborgerskab

Har en person både dansk og andet statsborgerskab, registreres vedkommende som dansk statsborger i CPR.

Statsborgerskab for *nordiske statsborgere*, der er født i udlandet, kan dokumenteres ved forevisning af vedkommendes eget pas eller optagelse i en nordisk statsborgers pas. Optagelse i en anden persons pas bør efter omstændighederne ledsages af en udskrift af civilstandsregistret i det pågældende fødeland, hvoraf det skal fremgå, hvor og hvornår barnet er født, og hvem der er dets forældre.

Ifølge loven fra 1950 om ophævelse af Dansk-Islandsk Forbundslov m.m. (lov nr. 205 af 16. maj 1950) tilkommer den særlige status »ligeret med danske statsborgere« (statsborgerskabskode 5105) kun islandske statsborgere, der den 6. marts 1946 var bosat i Danmark, samt islandske statsborgere, som havde været bosat i Danmark på et tidspunkt de sidste 10 år inden den 6. marts 1946. Loven skal forstås således, at den ret, der tilkommer voksne personer efter loven, ikke gælder disses børn eller ægtefælle, som - for at få rettighederne - selvstændigt må opfylde lovens betingelser.

Danske statsborgere født i udlandet kan i visse tilfælde fremvise et indfødsretsbevis.

Kan en persons danske indfødsret ikke dokumenteres, må den pågældende henvises til Indfødsretskontoret i Justitsministeriet, som vil være behjælpelig med at fastlægge forholdene vedrørende statsborgerskab eller med at indgive en ansøgning om bevis for dansk indfødsret.

Afgørelsen af *ikke-nordiske udlændinges* nationalitet træffes af udlændingemyndighederne.

Er det undtagelsesvis ikke muligt at fastslå statsborgerskabet, registreres den pågældende med statsborgerskab »udlandet«, eventuelt med den pågældende verdensdel.

5.6. Slægtskab

5.6.1. Indledning

Slægtskabsregistreringer i CPR er alene udtryk for slægtskab konstateret mellem forældre og børn. Indrapporteringen sker kun for barnet, hvorfra det automatisk overføres til forældrene, hvis disse også er registreret i CPR. Det betyder, at der ikke sker registrering af slægtskab, hvis barnet ikke er registreret i CPR.

5.6.2. Biologisk slægtskab

Slægtskab for børn født af nordiske forældre i udlandet kan dokumenteres ved udskrift af civilstandsregister eller oplysning fra folkeregistreringsmyndighederne i det nordiske land, hvorfra vedkommende tilflytter.

Hvis slægtskab mellem et barn og dets forældre fremgår af opholdstilladelser/-beviser fra udlændingemyndighederne, kan oplysningen herom uden videre lægges til grund ved registreringen i CPR. Sådanne

slægtskabsoplysninger findes i visse tilfælde på flygtninges overgivelsesbreve samt på de såkaldte »børnebreve«.

Ønske om at få rettet slægtskabsoplysninger, som angives at være forkerte, skal for nordiske statsborgere rettes til bopælskommunen.

For ikke-nordiske statsborgere skal henvendelse om rettelse ske til udlændingemyndighederne, hvis disse tidligere har taget stilling til slægtskabet.

Hvis der ikke kan skaffes en tilstrækkelig dokumentation til afklaring af slægtskabet, kan tvivl herom i visse tilfælde afklares ved, at de pågældende får foretaget en dna-analyse.

Skal der gennemføres *faderskabssag*, sker dette efter dansk ret, når barnet er født her i landet.

Spørgsmålet om anerkendelse af udenlandsk faderskabsafgørelser er kun aktuelt, hvis barnet indrejser efter fødslen, og der på dette tidspunkt foreligger en udenlandsk faderskabsafgørelse.

Efter loven om nordiske faderskabsafgørelser (lov nr. 158 af 6. maj 1980) har dom om eller anden fastsættelse af faderskab i et andet nordisk land bindende virkning her i landet, medmindre,

- dette er i strid med en endelig dansk dom eller administrativ afgørelse, som blev indledt før den nordiske,
- der i Danmark eller udlandet verserer en faderskabssag, som er rejst før den nordiske, eller
- hvis anerkendelsen ville være åbenbart uforenelig med grundlæggende danske retsprincipper.

Danmark har desuden tiltrådt en Europarådskonvention, hvorefter faderskab til ethvert barn født uden for ægteskab kan godtgøres eller fastslås ved frivillig anerkendelse eller ved retslig afgørelse.

For andre udenlandske faderskabssager er det ikke muligt at fastsætte nærmere retningslinjer. Disse sager må, hvis der er tvivl om afgørelsens gyldighed her i landet, forelægges for Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen.

5.6.3. Adoption

Det er blandt andet en betingelse for at anerkende en adoption gennemført i udlandet, at adoptivforældrene ikke havde domicil (se pkt. 4) her i landet på adoptionstidspunktet.

Tvivilsspørgsmål om anerkendelse af udenlandske adoptioner kan forelægges for Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen.

Er en adoption gennemført i udlandet, før adoptanterne og barnet fik bopæl i Danmark, forelægges sagen for udlændingemyndighederne. Er adoptanterne statsborgere i et af de nordiske lande, forelægges spørgsmålet om anerkendelse af adoptionen direkte for Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen.

5.6.4. Forældremyndighed

Når et ægtepar flytter her til landet fra udlandet med et fælles barn, skal kommunen registrere begge forældre som indehavere af forældremyndigheden over barnet.

I andre tilfælde skal der fremlægges dokumentation for, hvem der har forældremyndigheden over barnet, enten ved fremlæggelse af det originale dokument for en udenlandsk forældremyndighedsafgørelse eller, såfremt forældremyndigheden følger af udenlandsk lovgivning, ved oplysninger herom.

Tvivilsspørgsmål om anerkendelsen af en udenlandsk forældremyndighedsafgørelse eller om indholdet af udenlandsk ret kan forelægges for Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen. Dette gælder både ved tilflytning til Danmark fra udlandet og ved ændring af forældremyndighed ved udenlandsk afgørelse for børn, der er registreret i CPR.

5.7. Under værgemål

En umyndiggørelse af en nordisk statsborger i et nordisk land har retsvirkning her i landet. Alle andre tilfælde af umyndiggørelse i udlandet bortfalder formentlig, når den pågældende bosætter sig her i landet. Tvivilsspørgsmål forelægges for Civilstyrelsen.

5.8. Folkekirkeforhold

Tilflyttere, der oplyser, at de er medlemmer af et evangelisk-luthersk trossamfund i udlandet, skal så vidt muligt dokumentere dette. Endvidere skal de orienteres om, at de vil blive registreret som medlemmer af folkekirken. Såfremt en person, der tilflytter landet, ønsker at melde sig ud af folkekirken, skal dette ske enten ved personligt fremmøde for eller ved skriftlig anmeldelse til den kirkebogsførende præst i det sogn, hvor medlemmet tager bopæl. Sker udmeldelsen af folkekirken inden 6 måneder efter tilmelding til CPR (ajourføringsdatoen), registreres udmeldelsen med virkning fra indrejsedatoen.

Normalt vil kun tilflyttere fra de nordeuropæiske lande eller Nordamerika være omfattet heraf. Specielt kan nævnes, at de fleste finder tilhører den evangelisk-lutherske kirke i Finland, men at der også er en del, som tilhører den græsk-ortodokse kirke. Folkekirken på Færøerne er ikke længere en del af den danske folkekirke, men er fortsat evangelisk-luthersk.

Såfremt en person henvender sig til kommunen og oplyser, at det er en fejl, at vedkommende er registreret som medlem af den danske folkekirke, skal vedkommende henvises til at kontakte bopælssognet med henblik på, at der af sognet tages stilling til en ændring af registreringen som medlem af Folkekirken. Dette gælder uanset, om registreringen af medlemskab kan være sket ved en fejl ved registrering af indrejse eller på andet grundlag. Sognet vil i givet fald sørge for en ændring af registreringen i CPR.

Udmeldelse af den danske folkekirke under *ophold i udlandet* sker ved skriftlig anmeldelse til sognepræsten i det sogn her i landet, hvor den pågældende senest havde bopæl. Denne sørger for at indberette udmeldelsen til CPR.

Tvivilsspørgsmål om, hvorvidt en person af andre grunde skal anses for medlem/ikke medlem af folkekirken på grund af hændelser under ophold i udlandet, forelægges for den kirkebogsførende sognepræst i det sogn, hvor medlemmet senest havde bopæl. Sognepræstens afgørelse kan indbringes for biskoppen i det pågældende stift.

5.9. Dødsfald

Dødsfald i udlandet registreres som udgangspunkt af kommunerne, når den afdøde på dødstidspunktet stod registreret som boende her i landet eller udrejst fra kommunen.

Kommunernes registrering af sådanne dødsfald forudsætter altid enten forevisning af original eller bekræftet kopi af dødsattest udstedt af det pågældende lands kompetente myndighed eller en dødsformodningsdom eller kendelse om, at den pågældende skal anses for død. Dokumenter fra lande uden for Europa, bortset fra USA, New Zeeland, Tyrkiet og Canada, skal altid være legaliseret. Til Europa regnes ingen dele af det tidligere Sovjetunionen, se nærmere under afsnit 2 om dokumentationskrav generelt. Hvis kommunen forgæves har anmodet om dokumentation som nævnt ovenfor, skal eventuelle tvivlsspørgsmål om, hvorvidt der undtagelsesvis kan accepteres andet grundlag for registrering af et dødsfald, f.eks. fordi det oplyses, at der ikke udstedes dødsattester i det pågældende land, forelægges skriftligt for Økonomi- og Indenrigsministeriets CPR-kontor.

Bliver en kommune bekendt med et dødsfald, som formodes ikke at være anmeldt til skifteretten, har kommunen efter dødsboskifteloven (lov nr. 383 af 22. maj 1996 om skifte af dødsboer) en pligt til at give skifteretten i den retskreds, hvor afdøde havde sin bopæl, meddelelse om dødsfaldet.

Kommunerne har dog ikke pligt til at iværksætte nærmere undersøgelse af, hvorvidt en oplysning om et dødsfald er korrekt, hvis der eksempelvis alene er modtaget en oplysning fra et familiemedlem til den afdøde herom, men uden nogen form for dokumentation. Kommunerne har i en sådan situation kun pligt til at give meddelelsen videre til skifteretten, hvorefter skifteretten så kan foranstalte en undersøgelse af, hvorvidt meddelelsen er korrekt eller ej. Det kan anbefales at notere den modtagne oplysning om et udkomenteret dødsfald i et notatfelt, således at brugere af CPR bliver opmærksomme herpå. Kommunerne

kan herudover anvende muligheden for at registrere vedkommende som forsvundet efter CPR-lovens § 6, stk. 5, efter fornøden sagsbehandling.

Økonomi- og Indenrigsministeriets CPR-kontor registrerer visse dødsfald, der er dokumenteret ved en dødsattest, f.eks. dødsfald, hvor afdøde alene er registreret med et administrativt personnummer. Herudover registrerer ministeriet i visse tilfælde dødsfald i udlandet, f.eks. ved underretning fra Rigspolitichefen. Såfremt afdøde fortsat er bopælsregistreret i Danmark, underretter CPR-kontoret vedkommende kommune om dødsfaldet med henblik på kommunens registrering heraf i CPR. Kommunernes registrering af dødsfald efter underretning fra Rigspolitichefen via CPR-kontoret kan ske uden yderligere dokumentation.

Offentlige myndigheder og private**1. Danske offentlige myndigheder**

Til danske offentlige myndigheder hører domstolene, Folketinget samt den offentlige forvaltning.

Til domstolene skal henregnes domstole, der er omfattet af retsplejeloven (lovbekendtgørelse nr. 1008 af 24. oktober 2012), dvs. Højesteret, landsretterne, byretterne, Sø- og Handelsretten i København, Den Særlige Klageret, Tinglysningssretten og Rigsretten. Herudover skal medtages specialdomstole nedsat med hjemmel i særlovgivningen som f.eks. den kommunale og regionale tjenestemandssret.

Til Folketinget skal henregnes folketingsudvalg, Folketingets Ombudsmand, Rigsrevisionen samt Statsrevisorerne og deres sekretariat.

Begrebet den offentlige forvaltning skal afgrænses på samme måde som i relation til forvaltningsloven (lovbek. nr. 988 af 9. oktober 2012) og offentlighedsloven (lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen), se nedenfor under afsnit 2.

Det bemærkes, at der med offentlig myndighed sigtes til danske offentlige myndigheder. Udenlandske offentlige myndigheder, herunder også nordiske myndigheder, skal altid behandles som private, og videregivelse af oplysninger til disse er således f.eks. ikke omfattet af kapitel 8 i CPR-loven.

2. Offentlig myndighed eller privat

Der kan i en række tilfælde opstå tvivl om, hvorvidt der er tale om en offentlig myndighed eller en privat institution, organisation m.v.

Det er kommunen, som skal træffe afgørelse om dette spørgsmål i forhold til den konkrete sag. Kommunen kan eventuelt hente hjælp i nedenstående liste over offentlige myndigheder henholdsvis private. Fremgår den pågældende ikke af listen, må kommunen anmode den spørgende om yderligere oplysninger. Hvis den pågældende selv oplyser at være privat eller offentlig, eller hvis der kan fremlægges en skrivelse fra f.eks. Justitsministeriet eller et ressortministerium, som udtrykkeligt udtaler sig om spørgsmålet i forhold til forvaltningsloven eller offentlighedsloven, vil kommunen i almindelighed kunne lægge dette til grund. Det samme kan være tilfældet, hvis der kan gives oplysninger, der efter nedennævnte principper placerer spørgeren som enten offentlig eller privat. Forekommer sagen fortsat tvivlsom efter indhentning af de yderligere oplysninger, kan der rettes henvendelse til Økonomi- og Indenrigsministeriet, som enten vil besvare spørgsmålet eller henvise til den relevante ressortmyndighed.

Institutioner, foreninger og selskaber m.v., der er organiseret på privatretligt grundlag, falder som udgangspunkt uden for den offentlige forvaltning og anses som private. Dette gælder, uanset om den virksomhed, der udøves, ganske kan ligestilles med den, der sædvanligvis udøves af forvaltningsmyndigheder, eller udføres efter påbud eller aftale med en forvaltningsmyndighed.

Hvis en privatretligt organiseret institution m.v. indordnes under intensiv regulering, tilsyn og kontrol fra det offentliges side, må institutionen imidlertid anses som en del af den offentlige forvaltning. Dette gælder eksempelvis private daginstitutioner, der henregnes til den offentlige forvaltning, når der er indgået en driftsoverenskomst med kommunen, der medfører intensiv offentlig regulering, tilsyn og kontrol. Som eksempler på den form for regulering og kontrol, som institutionen m.v. skal undergives, for at denne vil kunne anses for en del af den offentlige forvaltning, kan bl.a. nævnes årlig kontrol med dennes regnskaber, godkendelse af revision, repræsentation i bestyrelse eller udpegning af bestyrelsesmedlemmer m.v. Det forhold, at institutionen m.v. modtager tilskud fra det offentlige, vil derimod ikke i sig selv medføre, at denne kan siges at være en del af den offentlige forvaltning.

Institutioner, der er oprettet ved lov, vil normalt være en del af den offentlige forvaltning. Dette gælder f.eks. Danmarks Radio.

3. Eksempler på offentlige myndigheder og private

3.1. Offentlige myndigheder

Advokatnævnet

ATP

Banestyrelsen

Boligselskabernes Landsbyggefond og Byggeskedefonden

Danmarks Nationalbank

Danmarks Radio (DR)

Danmarks Statistik

Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet

Danske ambassader i udlandet

Datatilsynet

DSB

Forbrugerklagenævnet

Fredningsnævn

Grundejernes Investeringsfond

Handelshøjskolerne

Hjemmeværnet

Jobcentre

Kommunale fællesskaber, dvs. selskaber godkendt efter § 60 i den kommunale styrelseslov

Lærerråd og skolebestyrelser i folkeskolen

Lønmodtagernes Dyrtdsfond

Lønmodtagernes Garantifond

Folkekirkens Menighedsråd

Offentlige sygehuse

Pensionskassen for Højskoler, Landbrugsskoler og Husholdningsskoler

Personregisterførere i den danske folkekirke

Påtaleudvalget efter den kommunale og regionale tjenestemandret

Regionale naturgasselskaber (som alle er kommunale fællesskaber)

Retslægerådet

SFI- Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

Stævningsmænd¹⁾

3.2. Private

Advokater²⁾

Advokatrådet

A-kasser, statsanerkendte

Ambassader og øvrige repræsentationer for fremmede lande

Anerkendte trossamfund

Begravelsesforretninger

Boligforeninger og –selskaber
Danske Regioner
Dansk Flygtningehjælp
DONG
Fagforeninger
Forsikringsselskaber
Frelsens Hær
Friskoler og private grundskoler
KL
KMD
Kreditforeninger
Kreditoplysningsbureauer
Kræftens Bekæmpelse
Meningsmålingsinstitutter
Niels Brock Copenhagen Business College
Pengeinstitutter
Post Danmark (samt andre postvirksomheder)
Privatpraktiserende læger og speciallæger
Privatpraktiserende tandlæger
Revisorer
SAS
Sygeforsikringen »danmark«
Tele Danmark / TDC (samt andre teleselskaber)
TV2
Patientforsikringen

- 1) Gælder i det omfang stævningsmanden varetager en opgave for domstolene, men derimod ikke, hvis stævningsmanden handler for en privat person eller virksomhed.
- 2) Hvis en advokat fungerer som bobestyrer, ligestilles denne dog i vidt omfang med skifteretten. Se nærmere i vejledningens kapitel 12, afsnit 3.

Særligt vedrørende de forvaltningsretlige regler og sagsbehandlingen**1. Indledning**

Nedenfor følger en gennemgang af nogle af de vigtigste forvaltningsretlige begreber og regler. Bilaget kan samtidig fungere som en oversigt over de sagsbehandlingsskridt, som bør gennemgås eller i hvert fald overvejes i enhver sag efter CPR-loven, både sager om registrering, herunder bopælssager, og sager om videregivelse af oplysninger fra CPR til private.

Det bemærkes, at alle forvaltningsretlige aspekter ikke er gennemgået, idet der henvises til den forvaltningsretlige litteratur herom, men de vigtigste elementer i en korrekt sagsbehandling er kort beskrevet.

Det bemærkes endvidere, at en kommune – inden den påbegynder en sag om bopælsregistrering – altid bør overveje, om der reelt er tale om en sag, som bør afgøres efter CPR-loven, eller om afgørelsen bør træffes efter andre regelsæt.

Kommunen bør også overveje, hvem der har kompetencen til at undersøge og afgøre sagen. Med hensyn til tvangsflytningssager henvises til vejledningens afsnit 3.7.1. Med hensyn til sager, hvor en person ønsker at få registreret en flytteanmeldelse, henvises til CPR-lovens § 6, stk. 3, og folkeregistreringsbekendtgørelsens § 7, stk. 1. Med hensyn til videregivelsessager bemærkes, at det er den kommune, som modtager forespørgslen, eller – hvis der er tale om ældre folkeregistermateriale – som er i besiddelse af materialet, som har kompetencen til at træffe afgørelse om videregivelse.

2. Afgørelsesbegrebet

Når en kommune træffer en beslutning, som har karakter af en afgørelse i forvaltningslovens forstand, skal reglerne om sagsoplysning, partshøring, begrundelse m.v., jf. nedenfor, følges. Derfor er det væsentligt, at kommunen gør sig klart, hvornår denne træffer en egentlig afgørelse.

Mange af de beslutninger, som ansatte i kommunerne træffer efter CPR-loven, er afgørelser i forvaltningslovens forstand. Der er f.eks. tale om en egentlig afgørelse i følgende tilfælde:

- Kommunen registrerer en person på en bestemt adresse. Det er uden betydning, om vedkommende har indgivet flytteanmeldelse, eller der er tale om en tvangsflytning, og det er uden betydning, om der har været tvivl om registreringen, eller om kommunen blot har foretaget en rutinemæssig registrering af en anmeldelse, som ikke giver anledning til nærmere undersøgelser.
- Kommunen afviser at registrere en person i overensstemmelse med vedkommendes flytteanmeldelse.
- Kommunen annullerer eller ændrer en tidligere foretagen registrering.
- Kommunen videregiver en oplysning om en bestemt person fra CPR eller ældre folkeregistermateriale til en privat.
- Kommunen afviser at videregive oplysninger fra CPR eller ældre folkeregistermateriale til en privat.
- Kommunen afviser en flytteanmeldelse, der ikke er indgivet ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning.

Det bemærkes, at selve den faktiske registrering i CPR og afgørelsen herom er to sider af samme sag, idet kommunen de facto har truffet afgørelse om en ændret registrering, når ændringen registreres i CPR. En kommune kan således ikke først foretage en registrering og efterfølgende træffe afgørelse herom. Ligeledes bør en kommune altid foretage den faktiske registrering i umiddelbar forlængelse af, at den formelle afgørelse herom er truffet, medmindre der er truffet afgørelse om at tillægge en klage opsættende virkning, se nedenfor under afsnit 8.6.

Det samme gælder i forhold til den faktiske videregivelse af oplysninger til en privat.

Dette gælder endvidere i forhold til annullering af allerede foretagne registreringer. Selve annulleringen må ikke foretages, før sagen er undersøgt og afgjort formelt.

Det bemærkes særligt vedrørende kommunernes indberetning af oplysninger, som stammer fra en anden grundregistrerende myndighed, at der ikke er tale om en afgørelse, som er truffet af kommunen, men alene en praktisk gennemførelse af en afgørelse, som er truffet af denne anden myndighed.

3. Partsbegrebet

Den registrerede person (eller den som kommunen afviser at registrere) er altid part i en sag om registrering af vedkommendes oplysninger, herunder adresseoplysninger. Endvidere gælder det generelt, at enhver anden person, som har en direkte, væsentlig, individuel og retlig interesse i en konkret sag, er part. Det kan f.eks. være personer, som bor på den adresse, som kommunen påtænker at tvangsflytte en registreret til, hvis disse ikke har accepteret, at den registrerede tilmeldes på adressen. Personer, som anmoder om at få udleveret oplysninger fra CPR, er også parter i sagen herom.

4. Oplysning af sagen/notatpligt

Kommunen er forpligtet til at sikre, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, dvs., at der er det fornødne grundlag til at træffe en korrekt afgørelse. Med hensyn til mulighederne for at indhente oplysninger i bopælsager henvises til vejledningens afsnit 3.7. Med hensyn til registrering af hændelser, som har fundet sted i udlandet, henvises til bilag 1.

Dog gælder det, at hvis en person, som er registreret ifølge egen flytteanmeldelse, ønsker at få ændret registreringen, skal vedkommende *selv dokumentere*, at de oplysninger, vedkommende nu fremkommer med, er korrekte, jf. CPR-lovens § 12, stk. 6, 2. pkt.

Alle oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er af betydning for sagens afgørelse, og som mundtligt meddeles kommunen, skal *noteres*, jf. offentlighedslovens § 6. Dette gælder også, hvis den forvaltningsgren, som skal træffe afgørelse i en sag efter CPR-loven, modtager oplysninger fra en anden forvaltningsgren i samme kommune. Hvis en kommune modtager oplysninger fra en privat, og vedkommende oplyser sit navn, men ønsker at være anonym, kan ønsket herom noteres ned, men kommunen kan ikke af den grund undlade at notere identiteten på personen. Personen skal således gøres bekendt med, at kommunen ikke med sikkerhed kan imødekomme ønsket om anonymitet, og kommunen skal bede om en nærmere redegørelse for baggrunden for dette ønske.

Endvidere har kommunen pligt til at gøre notat om alle *væsentlige ekspeditioner* i en sag. Eksempelvis skal en kommune i en CPR-sag udfærdige et notat om modtagelsen af relevante oplysninger, også selvom oplysningerne kommer fra andre dele af kommunens egen forvaltning, ligesom det skal noteres, hvorfra et dokument er modtaget, hvis dette ikke fremgår af selve dokumentet. Herved sikres, at det altid er klart, hvor sagens oplysninger hidrører fra.

5. Oplysningspligt efter persondataloven

Der gælder efter persondataloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger) som udgangspunkt en pligt til at give den registrerede en række informationer, når der indsamles oplysninger om vedkommende (oplysningspligt), jf. persondatalovens §§ 28-30.

Der skal således oplyses om den dataansvarliges eller dennes repræsentants identitet, om formålene med indsamlingen af oplysningerne, samt om yderligere omstændigheder, der er nødvendige for, at den registrerede kan varetage sine interesser. Endvidere skal der gøres opmærksom på bestemmelsen om indsigt i og om berigtigelse af de oplysninger, der vedrører den registrerede.

Persondataloven – og dermed reglerne om oplysningspligt – gælder, hvis oplysningerne bliver behandlet elektronisk, eller hvis oplysningerne indgår i et manuelt register. I det øjeblik oplysningerne indkommer ved e-post eller bliver skrevet ind i et tekstbehandlingsdokument, gælder persondataloven således.

Oplysningspligten gælder som udgangspunkt både i situationer, hvor oplysningerne indhentes fra den registrerede selv, og hvor oplysningerne indhentes fra en anden end den registrerede, f.eks. fra andre offentlige myndigheder eller private. Der findes dog en række undtagelser til oplysningspligten.

Det følger eksempelvis af persondatalovens § 28, stk. 2, og § 29, stk. 2, at oplysningspligten ikke gælder i tilfælde, hvor den registrerede allerede er bekendt med oplysningerne. Såfremt indsamlingen af oplysninger sker hos den registrerede selv, vil der eksempelvis i vidt omfang ikke skulle ske underretning, jf. § 28, stk. 2. Undladelse af at give den registrerede oplysninger kan endvidere ske efter persondatalovens § 29, stk. 2, såfremt registreringen eller videregivelsen udtrykkeligt er fastsat ved lov eller bestemmelser i henhold til lov. Oplysningspligten kan herudover fraviges, hvis underretning af den registrerede viser sig umulig eller forholdsvis vanskelig, jf. persondatalovens § 29, stk. 3. Oplysningspligten vil også i medfør af persondatalovens § 30, stk. 2, nr. 6, kunne udskydes eller helt undlades, hvor det konkret skønnes, at en oplysning til borgeren ved indsamlingen af oplysningen vil medføre, at det ikke er muligt at sikre en materielt korrekt afgørelse og registrering i CPR. Dette kan navnlig være tilfældet, hvis der er en risiko for, at den registrerede indretter sin adfærd ud fra sin viden om, at der pågår en undersøgelse, hvorved øjemedet forspildes.

Det bemærkes, at undtagelse fra oplysningspligten altid skal undergives en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

Oplysningspligten skal normalt opfyldes i forbindelse med registreringen i kommunen, f.eks. ved indførelse af oplysningerne i et elektronisk journalark, og i almindelighed inden for 10 dage efter registreringen. Hvis kommunen allerede på registreringstidspunktet ved, at der i løbet af ganske kort tid herefter skal rettes henvendelse til den registrerede, f.eks. fordi der skal ske høring af vedkommende, vil oplysningspligten som altovervejende hovedregel kunne opfyldes samtidig med denne senere henvendelse.

Der henvises til Datatilsynet, www.datatilsynet.dk, og til Datatilsynets vejledning om registreredes rettigheder efter reglerne i kapitel 8-10 i persondataloven.

6. Udsættelse af sagen

Såfremt en part under sagens behandling anmoder om aktindsigt i sagens dokumenter, og denne anmodning efter forvaltningslovens regler om partsaktindsigt skal imødekommes, skal kommunen som udgangspunkt udsætte sagens afgørelse, indtil parten har haft mulighed for at gøre sig bekendt med sagens dokumenter, jf. forvaltningslovens § 11.

Herudover kan den, der er part i en sag, på ethvert tidspunkt af sagens behandling som udgangspunkt forlange, at sagen udsættes, indtil parten har afgivet en udtalelse til sagen. Kommunen kan fastsætte en frist for denne udtalelse. Der henvises til forvaltningslovens § 21.

7. Høring af parterne

7.1. Generelle regler i forvaltningsloven

En kommune, som påtænker at træffe en bestemt afgørelse, skal altid gøre sig klart, hvorfor den ønsker at træffe netop denne afgørelse. Kommunen skal herunder overveje, hvilke oplysninger i sagen der gør, at kommunen mener, at det påtænkte resultat er det rigtige resultat.

Kommunen skal herefter som udgangspunkt høre en part over alle oplysninger vedrørende faktiske omstændigheder af væsentlig betydning for sagen, der kan være til ugunst for parten, jf. forvaltningslovens § 19 (partshøring). Dette gælder også i alle tilfælde, hvor vedkommende ikke er bekendt med, at de pågældende oplysninger indgår i den sag, der er under behandling, uanset at vedkommende i forvejen er bekendt med, at kommunen er i besiddelse af oplysningerne. Der bør altid fastsættes en frist for kommentarer til partshøringen af hensyn til muligheden for at kunne afslutte sagen. Af hensyn til parten skal fristen have en rimelig længde. Det bemærkes, at det er vigtigt, at kommunen over for parten tydeligt tilkendegiver, at der er tale om en partshøring.

Somme tider vil der under sagens behandling komme nye oplysninger i kommunens besiddelse, f.eks. fra en anden part i sagen. Disse skal der også høres over, hvis de er til ugunst for en anden part, inden der kan træffes afgørelse.

Partshøringen *skal være præcis*. Det er f.eks. ikke tilstrækkeligt at oplyse, at parterne har fælles bankkonto, eller at der er modtaget oplysninger fra en ikke navngiven anmelder. Det skal præciseres,

- *hvilke oplysninger* kommunen er i besiddelse af (f.eks. hvilken bankkonto, hvad har anmelderen set),
- *hvor oplysningerne kommer fra* (f.eks. oplysninger fra socialforvaltningen i kommunen, hvilken anmelder har afgivet oplysninger), og
- *hvilket tidspunkt / tidsrum* oplysningerne vedrører (f.eks. periode for fælles bankkonto, hvornår har anmelderen set hvad).

I modsat fald har sagens parter ikke reel mulighed for at imødegå eventuelle misforståelser, komme med forklaringer eller betvivle eventuelle kilders troværdighed/anvendelighed.

Det er ofte en fordel at sende kopier af breve og notater i sagen i høring i stedet for at søge at gengive indholdet heraf i et høringsbrev. En gengivelse i et høringsbrev vil i mange situationer ikke være lige så dækkende som det originale materiale. Kommunen skal dog også sørge for, at eventuelle oplysninger, som ikke har betydning for sagen, (f.eks. oplysninger om andre tilmeldte personers personnumre eller lign.) slettes. Det samme gælder efter forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 4, for oplysninger, som parten ikke ville kunne få partsaktindsigt i efter forvaltningslovens kapitel 4.

Kommunens høring af en borger efter forvaltningsloven kan ske både skriftligt og mundtligt. Hvis høringen foretages mundtligt, skal kommunen notere, hvad der er blevet hørt over, hvornår og hvordan, og kommunen skal endvidere notere præcist, hvad parterne svarede hertil, jf. offentlighedslovens § 6. Dog henvises til afsnit 7.2. nedenfor for så vidt angår den særlige skriftlige høring, som altid skal udsendes i tvangsflytningssager, inden der træffes afgørelse, jf. CPR-lovens § 11.

En skriftlig høring skal sendes til den adresse, som vedkommende selv oplyser at bo eller opholde sig på. Den kan dog eventuelt også sendes til den adresse, som kommunen har en formodning om, at vedkommende bor på.

Det bemærkes, at borgeren altid har ret til at afgive sine bemærkninger til sagen mundtligt.

7.2. Særlige regler i CPR-loven, særligt den skriftlige partshøring efter § 11, stk. 1

I CPR-lovens § 11 er der fastsat særlige regler om høring i egentlige tvangsflytningssager, dvs. når en person allerede er registreret på en bestemt måde, og kommunen mener, at denne registrering bør ændres.

En kommune skal, når den har indhentet de fornødne oplysninger i sagen og umiddelbart finder, at sagen er klar til at blive afgjort, udsende en særlig høring (»en agterskrivelse« eller »et forvarsel«), hvori kommunen opfordrer vedkommende til at melde flytning til en bestemt adresse og til et bestemt tidspunkt inden 14 dage. Kommunen skal endvidere redegøre for, hvorfor denne finder det godtgjort, at vedkommende skal være registreret på den pågældende adresse fra det pågældende tidspunkt.

Et tilsvarende brev skal sendes til eventuelle andre parter i sagen efter forvaltningslovens § 19.

Reagerer parterne ikke på anmodningen inden for 14 dage, kan kommunen træffe afgørelse og eventuelt ændre vedkommendes registrering.

Hvis der imidlertid fremkommer nye oplysninger som følge af kommunens agterskrivelse, skal kommunen overveje, om den påtænkte afgørelse stadig er den rigtige afgørelse, og om der eventuelt skal ske partshøring af en eller flere af sagens parter over sagens nye oplysninger, jf. ovenfor.

Det bemærkes, at en agterskrivelse *ikke* er en afgørelse, og at der derfor ikke skal gives borgeren klagevejledning i forbindelse med en agterskrivelse.

I sager om videregivelse af oplysninger er der endvidere i CPR-lovens § 42, stk. 5, samt lovens § 43, stk. 1 og 2, fastsat særlige høringsregler. Der kan efter omstændighederne være behov for at foretage

høring ud over de situationer, som er reguleret af disse regler, jf. bilagets afsnit 7.1. samt vejledningens afsnit 12.3.

8. Afgørelse af sagen

8.1. Er sagen klar til afgørelse?

Inden sagen afgøres, skal kommunen overveje, om der er *indhentet alle de oplysninger*, som er nødvendige og hensigtsmæssige at indhente.

Kommunen skal herefter overveje, om der er *hørt over alle væsentlige oplysninger*, som indgår i sagen, og som kan være til ugunst for en eller flere parter.

8.2. Bevisvurdering

Udgangspunktet er, at det, en borger oplyser vedrørende sine bopælsforhold, er korrekt, medmindre kommunen kan godtgøre det modsatte. Bevisbyrden kan løftes ved oplysninger om faktuelle forhold, f.eks. oplysninger indhentet i kommunens andre forvaltninger eller efter CPR-lovens § 10, stk. 2, nr. 2 og 3, eller eventuelt ved en række af indicier af en vis vægt. Det er ikke muligt at sige, præcis hvor meget der skal til, før bevisbyrden kan siges at være løftet.

Særligt bemærkes med hensyn til anonyme anmeldere eller oplysninger fra andre unavngivne personer, f.eks. ansatte i kommunen, at oplysninger fra sådanne kilder har en ringe bevisværdi.

8.3. Afgørelsens form

Hvis der er tale om en afgørelse i en tvangsflytningssag, skal afgørelsen meddeles *skriftligt*, jf. CPR-lovens § 11, stk. 3.

I andre sager er der ikke et sådant udtrykkeligt krav, og afgørelsen vil således i princippet kunne meddeles *mundtligt*. Det er imidlertid i overensstemmelse med god forvaltningsskik, at afgørelser som udgangspunkt meddeles skriftligt. Økonomi- og Indenrigsministeriet skal derfor anbefale, at *alle* afgørelser meddeles skriftligt. Hvis en kommune vælger at meddele afgørelsen mundtligt, skal der under alle omstændigheder udfærdiges et notat herom, jf. offentlighedslovens § 6, og en borger vil endvidere kunne kræve at få meddelt afgørelsen skriftligt, jf. forvaltningslovens § 23, hvis ikke afgørelsen giver vedkommende fuldt ud medhold.

I de tilfælde, hvor en kommune afviser at foretage registrering i overensstemmelse med en flytteanmeldelse, kan kommunen eventuelt lave en påtegning på et print af selve flytteanmeldelsen eller udfærdige et selvstændigt notat om kommunens afgørelse. Påtegningen/notatet skal indeholde en angivelse af de oplysninger, som kommunen har lagt til grund for sin afgørelse og en angivelse af, at anmelderen er blevet gjort bekendt med afvisningen, begrundelsen og klagefristen efter CPR-lovens § 56, stk. 1. Kommunen kan herefter udlevere en kopi af den printede flytteanmeldelse med påtegningen om afvisningen med begrundelse og klagefrist og herefter gemme flytteanmeldelsen med påtegning i overensstemmelse med de almindelige arkivregler (se nærmere herom bilag 4).

8.4. Begrundelse

Skriftlige afgørelser til borgerne skal efter forvaltningslovens §§ 22 og 24 altid begrundes, hvis ikke borgeren får fuldt ud medhold.

Afgørelsen skal således altid indeholde en henvisning til de retsregler, afgørelsen er truffet efter. Det bemærkes, at CPR-loven trådte i kraft den 1. juli 2000, og at afgørelser, som (også) vedrører bopælsforhold før denne dato, derfor (tillige) skal henvise til de tidligere gældende regler.

Herudover skal der være en *kort angivelse af de faktiske omstændigheder/kendsgerninger*, som kommunen har tillagt væsentlig betydning for afgørelsen.

I begrundelsen bør om nødvendigt suppleres med relevante oplysninger, som ikke udtrykkeligt fremgår af de anvendte bestemmelser, f.eks. at Færøerne i relation til CPR-lovgivningen behandles som udlandet, eller at formålet med et udlandsophold som hovedregel er uden betydning for, om dette skal registreres som en udrejse. Der kan f.eks. henvises til relevante passager i denne vejledning.

Det bemærkes, at kommunerne aldrig i deres afgørelse vil kunne henvise til en eventuel telefonisk vejledning fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, idet ministeriet i forbindelse med telefonisk vejledning aldrig tager stilling til den konkrete sag, men alene giver *generel* vejledning.

I forbindelse med afgørelser, som meddeles mundtligt, bør vedkommende også altid informeres om begrundelsen, og det bør noteres, at dette er sket.

Som nævnt ovenfor under afsnit 8.3. anbefaler Økonomi- og Indenrigsministeriet, at en afgørelse om afvisning af registrering i henhold til en flytteanmeldelse meddeles skriftligt, eventuelt i form af kopi af printet af anmeldelsen med påtegning om begrundelse og klagevejledning.

8.5. Klagevejledning

I en skriftlig afgørelse, som ikke giver sagens parter fuldt medhold, skal der endvidere orienteres om, at kommunens afgørelse kan påklages til Økonomi- og Indenrigsministeriet, herunder om fremgangsmåde og klagefrist, jf. forvaltningslovens § 25, stk. 1, og CPR-lovens § 56, stk. 1. En klagevejledning kan f.eks. formuleres således:

»Klage over denne afgørelse kan inden 4 uger fra det tidspunkt, hvor du har modtaget meddelelse om afgørelsen, indbringes for Økonomi- og Indenrigsministeriet. Indbringelsen sker ved, at en skriftlig klage afleveres til xx Kommune. Det bemærkes, at klagen skal være modtaget af kommunen inden fristens udløb.«

I bopælssager kan det endvidere være hensigtsmæssigt at præcisere i *klagevejledningen*, at Økonomi- og Indenrigsministeriet alene administrerer CPR-lovgivningen. Der kan f.eks. tilføjes følgende:

»Ønsker du at klage over, at bopælsregistreringen er blevet tillagt betydning efter anden lovgivning, således at f.eks. dine sociale ydelser er blevet nedsat, skal du klage efter de klageregler, der gælder på dette område.«

Uanset at afgørelsen meddeles mundtligt, bør der gives klagevejledning, og der bør foretages notat om, at vejledningen er givet. Der henvises i øvrigt til ovennævnte anbefaling vedrørende afviste flytteanmeldelser, jf. ovenfor afsnit 8.3.

En manglende klagevejledning bevirker, at klagefristen først løber fra det tidspunkt, klagevejledningen gives. Hvis der er givet klagevejledning, men der deri er angivet en for lang frist, kommer denne fejl som klart udgangspunkt modtageren til gode, således at klagen må antages for rettidigt indgivet, hvis den oplyste klagefrist overholdes.

8.6. Opsættende virkning

Der er i CPR-lovens klageregler ikke nogen bestemmelse om opsættende virkning, og det er således de almindelige forvaltningsretlige regler for opsættende virkning, som finder anvendelse, hvis en klager anmoder om, at klagen tillægges opsættende virkning.

Det er udgangspunktet, at der *ikke* tillægges klager opsættende virkning.

Ved behandlingen af en anmodning om, at en klage tillægges opsættende virkning, skal der foretages en afvejning af på den ene side offentlige og privates interesse i, at gennemførelsen af afgørelsen (det vil sige den faktiske registrering i CPR eller videregivelsen af oplysninger til en privat) ikke udsættes, og på den anden side arten og omfanget af den skade, klageren kan blive påført, såfremt gennemførelsen ikke udsættes, herunder om der vil være tale om en skade, som ikke eller kun vanskeligt vil kunne genoprettes. Det skal endvidere tillægges betydning, om der efter en foreløbig vurdering foreligger et rimeligt grundlag for klagen.

En beslutning om at tillægge en klage opsættende virkning kan kun komme på tale, hvis der er tale om skader af en væsentlig karakter. Økonomiske interesser er normalt ikke i sig selv tilstrækkelige. F.eks. tillægges klager over afgørelser efter sociallovgivningen eller afgørelser om opkrævning ikke i almindelighed opsættende virkning. Et almindeligt ubehag eller praktiske ulemper ved, at en person i en periode er registreret på en adresse, som senere kan vise sig at være forkert, vil som klart udgangspunkt heller ikke kunne begrunde, at en klage tillægges opsættende virkning.

Der skal endvidere være en *umiddelbar sammenhæng* mellem kommunens afgørelse og den af klageren anførte skadevirkning. I nogle tilfælde vil en klager eventuelt anføre, at skadevirkningen består i, at der vil blive truffet en afgørelse til ugunst for vedkommende på baggrund af en bopælsregistrering i CPR. Hvis denne afgørelse imidlertid træffes på grundlag af en offentlig myndigheds selvstændige sagsbehandling efter anden lovgivning, f.eks. sociallovgivningen, kan der ikke af den grund gives opsættende virkning med hensyn til bopælsregistreringen.

Det er klageren, som skal angive og dokumentere, hvilke særlige skadevirkninger vedkommende mener at blive udsat for, hvis ikke klagen tillægges opsættende virkning.

Hvis klageren fremsætter et ønske om opsættende virkning, inden kommunen har foretaget sin genvurdering, skal kommunen tage stilling til spørgsmålet. En stillingtagen til en anmodning om opsættende virkning er en selvstændig afgørelse, og der skal således meddeles klagevejledning til ministeriet, hvis der meddeles afslag herpå. Hvis klageren fremsætter sit ønske på et tidspunkt, hvor sagen er genvurderet og videresendt til Økonomi- og Indenrigsministeriet, er det ministeriet, som skal tage stilling til spørgsmålet.

Endelig bemærkes det, at overvejelser om opsættende virkning skal ske under hensyntagen til lighedsgrundsætningen. En kommune skal derfor kun give opsættende virkning, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Omvendt skal alle, som opfylder betingelserne, have opsættende virkning.

9. Genvurdering

9.1. Hvis klagefristen er overskredet

Hvis en part i en sag klager over en afgørelse, som kommunen har truffet, skal kommunen genvurdere sagen. Hvis 4-ugersfristen i CPR-lovens § 56, stk. 2, er overskredet, skal kommunen ikke genvurdere sagen, men sende sagen videre til Økonomi- og Indenrigsministeriet med indstilling om, at sagen afvises på grund af fristoverskridelsen. Ministeriet tager herefter stilling til, om der er tale om en undskyldelig fristoverskridelse. Såfremt ministeriet beslutter at se bort fra fristoverskridelsen, sendes sagen tilbage til kommunen, der herefter skal genvurdere sagen. Beslutter ministeriet at afvise klagen på grund af overskridelse af klagefristen, må kommunen overveje, hvorvidt der er sådanne nye oplysninger i sagen, at behandlingen af sagen skal genoptages.

Det er af hensyn til vurderingen af, om der er sket en fristoverskridelse væsentligt, at kommunerne *stempler klager som indgået* den dato, hvor disse er modtaget i kommunen.

Det bemærkes, at det ved beregning af klagefristen er væsentligt, om afgørelsen er afsendt med A- eller B-post.

9.2. Hvis klagefristen er overholdt

Hvis 4-ugersfristen er overholdt, skal kommunen genvurdere sagen. Det vil sige, at kommunen skal overveje de relevante regler og faktuelle oplysninger/indicier en gang til. Desuden skal kommunen tage stilling til eventuelle nye oplysninger eller argumenter, som sagens parter gør gældende i klagen. Det bemærkes, at en *genvurdering* også er en *afgørelse i forvaltningsretlig forstand*, og alle de ovenfor nævnte regler om partshøring, meddelelse af afgørelse, begrundelse m.v. gælder således. Dette betyder, at hvis en kommune til brug for kommunens genvurdering af sagen indhenter nye oplysninger, skal der, inden der træffes en genvurderingsafgørelse, foretages partshøring herover efter forvaltningslovens § 19, hvis oplysningerne anvendes til ugunst for parterne i sagen.

Hvis kommunen efter at have genvurderet sagen ændrer den påklagede afgørelse, er der tale om en ny afgørelse, som således skal meddeles parterne med vejledning om klageadgang til ministeriet. Sagen skal således ikke indsendes til ministeriet, medmindre den nye afgørelse påklages, og kommunen efter at have genvurderet sagen beslutter at fastholde den nye afgørelse.

10. Indsendelse til ministeriet og orientering af parterne herom

Hvis kommunen ved sin genvurdering af sagen ikke kan give klageren (fuldstændig) medhold i klagen, indsendes sagen til Økonomi- og Indenrigsministeriet, CPR-kontoret, Finsensvej 15, 2000 Frederiksberg.

Alle sagens akter bedes medsendt.

Samtidig sendes genvurderingen til alle sagens parter med oplysning om, at eventuelle kommentarer skal fremsættes over for Økonomi- og Indenrigsministeriet inden 4 uger fra det tidspunkt, klageren/øvrige parter har fået meddelelse om genvurderingen, jf. CPR-lovens § 56, stk. 2. En part, der ikke har påklaget afgørelsen, skal tillige have tilsendt kopi af klagen. Kommunen skal således sikre, at alle sagens parter er fuldt orienteret om klagen og sagens indsendelse til ministeriet.

11. Økonomi- og Indenrigsministeriets afgørelse

Økonomi- og Indenrigsministeriet foretager en ny, selvstændig vurdering af sagen og efterprøver også det administrative skøn.

Ministeriet har mulighed for at afvise, hjemvise, stadfæste eller ændre den afgørelse, der klages over.

Afvisning vil f.eks. ske, hvis klagefristen er overskredet, og der ikke har været undskyldelige omstændigheder.

Hjemvisning vil f.eks. ske, hvis afgørelsen er ugyldig.

Om ugyldighedsgrunde kan følgende oplyses:

En afgørelse vil som hovedregel være ugyldig, hvis sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst, f.eks. fordi parten/parterne ikke er blevet hørt. Det samme er tilfældet, hvis parten under sagen ulovligt er nægtet aktindsigt.

Hvis en tvangsflytning, som efter CPR-lovens § 11 skal meddeles skriftligt, i stedet meddeles mundtligt, bevirker dette også, at tvangsflytningen er ugyldig. Det samme er selvfølgelig også tilfældet, hvis afgørelsen slet ikke meddeles den pågældende, såfremt det er muligt at meddele denne til vedkommende.

En skriftlig afgørelse om bopælsregistrering eller videregivelse af oplysninger vil endvidere som hovedregel være ugyldig, hvis den mangler begrundelse. Såfremt der i en genvurderingsafgørelse ikke er taget stilling til de nye oplysninger eller andre forhold, som er gjort gældende i klagen, vil en genvurderingsafgørelse også være ugyldig.

Hvis en sag hjemvises, skal kommunen behandle sagen på ny og træffe en ny afgørelse, som skal begrundes m.v. Når ministeriet i en tvangsflytningssag træffer afgørelse om hjemvisning, tilbagefører ministeriet den registreredes bopælsregistrering i CPR, så den registrerede/klageren stilles, som om der ikke var truffet nogen afgørelse.

Stadfæstelse vil ske, hvis Økonomi- og Indenrigsministeriet er enig i resultatet af kommunens afgørelse.

Ændring vil f.eks. ske, hvis Økonomi- og Indenrigsministeriet finder, at klageren bør gives helt eller delvist medhold. Ministeriet vil imidlertid også kunne ændre en afgørelse, så den er mere til ugunst for klageren, end kommunens afgørelse, såfremt ministeriet finder tilstrækkeligt grundlag herfor. Ministeriet er således ikke »bundet« af hverken klagen eller kommunens oprindelige afgørelse eller genvurdering, idet der er et væsentligt hensyn at tage til rigtigheden af registreringer i CPR. Når ministeriet i en bopæls-sag ændrer en afgørelse, ændrer ministeriet også den registreredes bopælsregistrering i overensstemmelse hermed. Tilsvarende vil ministeriet i mange tilfælde videregive oplysninger i forbindelse med afgørelsen

af sagen, såfremt ministeriet i en videregivelsessag giver en klager medhold i, at vedkommende var berettiget til at modtage disse.

Bevaring og kassation af folkeregistermateriale

Generelle bestemmelser om bevaring og kassation er fastsat i arkivloven (lov nr. 1050 af 17. december 2002), og i medfør af denne i bekendtgørelse nr. 591 af 26. juni 2003. Særlige bestemmelser om, hvad der skal bevares, og hvad der må kasseres af folkeregistermateriale, er i medfør af disse regelsæt fastsat i bekendtgørelse nr. 692 af 3. juli 2003 om bevaring og kassation af arkivalier hos Københavns og Frederiksberg Kommuner, i bekendtgørelse nr. 693 af 7. juli 2003 om bevaring og kassation i primærkommunernes arkivalier fra tiden før 1. april 1970 og i bekendtgørelse nr. 1000 af 28. september 2004 om bevaring og kassation af primærkommunernes arkivalier (gælder perioden 1970-2006). Bestemmelserne i de tre sidstnævnte bekendtgørelser gælder ikke for arkivalier, der er lagret på elektronisk medium.

Det fremgår af bilagene til de 3 sidstnævnte bekendtgørelser, hvilket materiale der skal bevares på folkeregistreringsområdet. Tvivlsspørgsmål kan rettes til Statens Arkiver.

Af § 4, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 591 af 26. juni 2003 om offentlige arkivalier og om offentlige arkivers virksomhed fremgår, at det materiale, som ikke skal bevares, først må kasseres, når der ikke længere er administrativt eller retligt behov for det. Økonomi- og Indenrigsministeriet skal i den forbindelse henlede kommunalbestyrelsens opmærksomhed på behovet for bl.a. at bevare materiale i sager, som kan forventes at give anledning til klagesager.

Det bevaringspligtige folkeregistermateriale fra tiden indtil 1978 kan afleveres til Statens Arkiver eller til en kommunal arkivinstitution oprettet i henhold til § 7 i arkivloven (stadsarkiv eller § 7-arkiv).

Statens Arkiver modtager bevaringspligtigt folkeregistermateriale fra tiden indtil 1978. Ved afleveringen skal materialet være ordnet og pakket efter det modtagende arkivs anvisning, jf. bekendtgørelse nr. 925 af 6. september 2004 om aflevering af offentlige papirarkivalier til Statens Arkiver.

Statens Arkiver modtager bevaringspligtigt folkeregistermateriale for tiden indtil 1978 til vederlagsfri opbevaring, uanset den generelle regel om betaling for opbevaring af kommunale arkiver.

Kommunerne kan til eget brug fremstille mikrofilm/-fiche af det papirfolkeregistermateriale, der afleveres, men der er ikke pligt til at fremstille mikrofilm/-fiche af folkeregistermateriale, som afleveres til landsarkiverne.

Hvis man har afleveret folkeregistermaterialet til Statens Arkiver, påtager Statens Arkiver sig at besvare forespørgsler ud fra det afleverede materiale. I denne forbindelse opkræver Statens Arkiver betaling til dækning af de omkostninger, der er forbundet med undersøgelsen og besvarelsen, efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed. Dette gælder også ved forespørgsler fra den afleverende kommune.

Kommuner, der afleverer folkeregistermateriale indtil 1978, skal henvise forespørgsler vedr. materialet til det arkiv, der har modtaget materialet.

Indholdsfortegnelse

Om vejledningen

Kapitel 1

Lovens formål og administration

Kapitel 2

Personnumre og andre oplysninger i CPR

- 2.1. Personnummer
 - 2.1.1. Opbygning af personnummeret
 - 2.1.2. Tildeling af personnummeret
 - 2.1.3. Ændring af personnummer
 - 2.1.4. Erstatningspersonnummer
- 2.2. De øvrige oplysninger i CPR
 - 2.2.1. Indledning
 - 2.2.2. Navn
 - 2.2.3. Adresseoplysninger
 - 2.2.4. Fødselsregistreringssted
 - 2.2.5. Statsborgerskab
 - 2.2.6. Slægtskabsoplysninger
 - 2.2.7. Civilstandsoplysninger
 - 2.2.8. Kommunale forhold
 - 2.2.9. Kommunale notater
 - 2.2.10. Under værgemål

Kapitel 3

Kommunens folkeregistrering

- 3.1. Folkeregistreringens grundlæggende principper
- 3.2. Bopæl eller fast opholdssted
- 3.3. Registrering »uden fast bopæl« eller som forsvundet
- 3.4. Anvendelse af flere boliger
- 3.5. Registreringen af børn
 - 3.5.1. Børn, der bor samme med begge forældre eller hos tredjemand
 - 3.5.2. Børn, hvis forældre ikke har samme bopæl, og hvor barnet har sit hovedophold hos en af forældrene
 - 3.5.3. Børn, der opholder sig lige meget hos hver af forældrene, som ikke har samme bopæl, deleordning
 - 3.5.3.1. Eneforældremyndighed og deleordning, § 8, stk. 2
 - 3.5.3.2. Fælles forældremyndighed, deleordning og enighed om registrering, § 8, stk. 3
 - 3.5.3.3. Fælles forældremyndighed, deleordning, men uenighed om registrering, § 8, stk. 4 og 5
- 3.6. Bevægelige boliger
- 3.7. Tvangsflytninger
 - 3.7.1. Indledning
 - 3.7.2. Oplysninger fra kommunen selv

- 3.7.3. Oplysninger fra andre offentlige myndigheder
- 3.7.4. Oplysninger fra den registrerede selv
- 3.7.5. Oplysninger fra andre private end den registrerede selv
- 3.7.6. Observationer og kontrolbesøg
- 3.7.7. Internordiske flytninger (kompetencespørgsmål)

Kapitel 4

Indenlandske flytninger

- 4.1. Indledning
- 4.2. Børns flytning (procedurereglerne)
- 4.3. Aftjening af værnepligt
- 4.4. Anbringelse i Kriminalforsorgens institutioner

Kapitel 5

Tilflytning fra udlandet

- 5.1. Indledning
- 5.2. Nordiske statsborgere
 - 5.2.1. Nordiske statsborgeres ret til at blive registreret som indrejst i landet
 - 5.2.2. Nordiske statsborgeres pligt til at anmelde indrejse til Danmark
- 5.3. Ikke-nordiske statsborgere
 - 5.3.1. Ikke-nordiske statsborgeres ret til at blive registreret som indrejst i landet
 - 5.3.2. Ikke-nordiske statsborgeres pligt til at anmelde indrejse til Danmark
 - 5.3.3. Ikke-nordiske statsborgeres lovlige ophold i Danmark
- 5.4. Udenlandske statsborgere udsendt til Danmark
- 5.5. Særligt om flytninger mellem de nordiske lande (internordiske flytninger)
- 5.6. Indrejse af børn
- 5.7. Afgørelse om indrejse og annullering af registreret indrejse / beregning af frister
- 5.8. Oplysninger, som skal gives ved tilflytning
- 5.9. Medlemskab af folkekirken
- 5.10. Tilflytningsdato
- 5.11. Registrering af indrejse i et ICS

Kapitel 6

Fraflytning til udlandet

- 6.1. Ophold i udlandet over eller under 6 måneder
- 6.2. Statsudsendte og deres familiemedlemmer
- 6.3. Hovedophold i udlandet pga. arbejdsmæssige eller lignende forhold
- 6.4. Internordiske flytninger

Kapitel 7

De registreredes beskyttelse mod videregivelse af oplysninger

Kapitel 8

Kommunernes og Økonomi- og Indenrigsministeriets videregivelse af oplysninger til offentlige myndigheder

Kapitel 9

Kommunernes og Økonomi- og Indenrigsministeriets videregivelse m.v. af oplysninger til brug i statistisk eller videnskabeligt øjemed

Kapitel 10

Økonomi- og Indenrigsministeriets videregivelse af oplysninger til private

Kapitel 11

Økonomi- og Indenrigsministeriets forsendelse for udenlandske myndigheder

Kapitel 12

Kommunernes videregivelse af enkeltoplysninger m.v. til private

- 12.1. Indledning
- 12.2. Krav om identifikation
- 12.3. Videregivelse af andre oplysninger end standardoplysningerne samt videregivelse af beskyttede navne og adresser
- 12.4. Beskyttelse mod yderligere videregivelse m.v.
- 12.5. Logiværters adgang til oplysninger om tilmeldte personer
- 12.6. Indsigt i oplysninger om vedkommende selv (indsigtsret)/attestation
- 12.7. Ældre folkeregistermateriale
- 12.8. Oplysninger om afdøde

Kapitel 13

Offentlige myndigheders behandling af personnumre

Kapitel 14

Beredskab, sikkerhedsforanstaltninger m.v.

Kapitel 15

Klage og straf

- 15.1. Klage
 - 15.1.1. Klager over afgørelser efter CPR-loven
 - 15.1.2. Behandling af klager
 - 15.1.2.1. Hvis klagefristen er overholdt
 - 15.1.2.2. Hvis klagefristen er overskredet
 - 15.1.3. Forældelse af klager
- 15.2. Straf

Kapitel 16

Ikrafttræden m.v.

Bilag 1

Registrering af hændelser i udlandet

- 1. Indledning
- 2. Dokumentationskrav
- 3. Forelæggelse af tvivlsspørgsmål og klager
- 4. Domicilbegrebet
- 5. De enkelte hændelser

- 5.1. Fødselsdato
- 5.2. Køn
- 5.3. Navn
- 5.4. Civilstand
- 5.4.1. Ægteskab
- 5.4.2. Registreret partnerskab
- 5.4.3. Skilsmisse
- 5.4.4. Separation
- 5.5. Statsborgerskab
- 5.6. Slægtskab
- 5.6.1. Indledning
- 5.6.2. Biologisk slægtskab
- 5.6.3. Adoption
- 5.6.4. Forældremyndighed
- 5.7. Under værgemål
- 5.8. Folkekirkeforhold
- 5.9. Dødsfald

Bilag 2

Offentlige myndigheder og private

- 1. Danske offentlige myndigheder
- 2. Offentlig myndighed eller privat
- 3. Eksempler på offentlige myndigheder og private
- 3.1. Offentlige myndigheder
- 3.2. Private

Bilag 3

Særligt vedrørende de forvaltningsretlige regler og sagsbehandlingen

- 1. Indledning
- 2. Afgørelsesbegrebet
- 3. Partsbegrebet
- 4. Oplysning af sagen / notatpligt
- 5. Oplysningspligt efter persondataloven
- 6. Udsættelse af sagen
- 7. Høring af parterne
- 7.1. Generelle regler i forvaltningsloven
- 7.2. Særlige regler i CPR-loven, særligt den skriftlige partshøring efter § 11, stk. 1
- 8. Afgørelse af sagen
- 8.1. Er sagen klar til afgørelse?
- 8.2. Bevisvurdering
- 8.3. Afgørelsens form
- 8.4. Begrundelse
- 8.5. Klagevejledning
- 8.6. Opsættende virkning
- 9. Genvurdering
- 9.1. Hvis klagefristen er overskredet
- 9.2. Hvis klagefristen er overholdt

10. Indsendelse til ministeriet og orientering af parterne herom
11. Økonomi- og Indenrigsministeriets afgørelse

Bilag 4

Kassation af folkeregistermateriale